

ประมวลพระโอวาท พระคติธรรม และพระสัมโมทนียกถา
สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ (อมฺพรมหาเถร)
สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก

หนังสือที่ระลึกการจัดงานฉลองพระชนมายุ ๘ รอบ
สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก
๒๖ มิถุนายน ๒๕๖๖

ประมวลพระโอวาท พระคติธรรม และพระสัมโมทนียกถา
สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ (อมฺพรมหาเถร)
สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก

หนังสือที่ระลึกการจัดงานฉลองพระชนมายุ ๘ รอบ
สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก
๒๖ มิถุนายน ๒๕๖๖

- ชื่อหนังสือ : ประมวลพระโอวาท พระคติธรรม และพระสัมโมทนียกถา
สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ (อมฺพรมหาเถร)
สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก
- ปีที่พิมพ์ : ๒๕๖๖
- จำนวนหน้า : ๑๙๖
- พิมพ์ครั้งที่ : ๑
- จัดทำโดย : คณะกรรมการจัดทำหนังสือที่ระลึกฉลองพระชนมายุ ๘ รอบ
สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก
๒๖ มิถุนายน ๒๕๖๖
- จัดพิมพ์ : สำนักการพิมพ์ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

คติธรรม

สำหรับหนังสือที่ระลึกที่รัฐสภาจัดพิมพ์

เนื่องในโอกาสฉลองอายุ ๘ รอบ

๒๖ มิถุนายน ๒๕๖๖

พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานธรรมภาษิตไว้สำหรับจารึกบนแพรรองรับตราแผ่นดินในรัชสมัยของพระองค์ว่า “สพเพสฺส สงฆุตานํ สามคฺคี วุฑฺฒิสาทิกา” แปลความว่า “ความพร้อมเพรียงของชนผู้อยู่รวมกันเป็นหมู่ ยิ่งความเจริญให้สำเร็จ” เป็นคติเตือนใจชาวไทยทุกหมู่เหล่า ให้มั่นคงในสามัคคีธรรม อันจะนำมาซึ่งความผาสุกสันติและเจริญรุ่งเรืองของราชอาณาจักร

การทำงานของรัฐสภาซึ่งรวมผู้คนมากหมู่เหล่าไว้ เพื่อสนองงานแผ่นดิน เกื้อกูลประโยชน์สุขของมหาชน ทุกคนทุกฝ่ายจำเป็นต้องมีจิตสำนึกในคุณธรรมจริยธรรม นำทางประพฤติตนและปฏิบัติงานอยู่เสมอ หากแม้มีทางเลือกสองแพร่งให้ดำเนินไป โดยทางหนึ่งเป็นประโยชน์ตนยิ่งกว่า ส่วนอีกทางหนึ่งเป็นประโยชน์ส่วนรวมยิ่งกว่า ย่อมต้องหักห้ามใจที่จะไม่เลือกทางที่เอื้อเพื่อประโยชน์ตนมากกว่า แต่ต้องยอมพลีตนเพื่อประโยชน์ส่วนรวมแล้วมุ่งมั่นดำเนินไปบนวิถีนั้นแต่เพียงเท่านั้น ถ้าทุกท่านทำได้เช่นนี้ ความพร้อมเพรียงของชนทุกหมู่ ที่มาอยู่รวมกันเป็นสภาเพื่อทำหน้าที่นิติบัญญัติตามรัฐธรรมนูญ ก็จักบังเกิดโดยอัตโนมัติ เพราะต่างก็มีปณิธานเดินไปบนหนทางเดียวกัน อันนำไปสู่ความสำเร็จของชาติบ้านเมืองเป็นจุดหมายปลายทางเดียวกัน

ขออนุโมทนาที่ร่วมกันจัดพิมพ์หนังสือที่ระลึกเพื่อเป็นวิทยาทาน และเป็นเกียรติเนื่องในโอกาสฉลองอายุ ๘ รอบของอาตมภาพ ขออำนาจพรให้รัฐสภา สมาชิกรัฐสภา ตลอดจนข้าราชการและบุคลากรของรัฐสภา จงเจริญมั่นคงในสุจริตธรรม เพื่อความวัฒนาสถาาวรของราชอาณาจักรไทย ตลอดกาลนาน

(สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ)

สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก

วัดราชบพิธสถิตมหาสีมาราม

๒๗ มีนาคม ๒๕๖๖

ประธานรัฐสภา

คำปรารภ

สืบเนื่องจากการประชุมคณะกรรมการอำนวยการจัดงานฉลองพระชนมายุ ๘ รอบ สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ครั้งที่ ๑/๒๕๖๖ วันจันทร์ที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖ ณ ตึกภักดีบดินทร์ ทำเนียบรัฐบาล ซึ่งมีนายกรัฐมนตรี เป็นประธาน เพื่อพิจารณาจัดทำโครงการและกิจกรรมร่วมเฉลิมพระเกียรติในวาระอันเป็นมงคล และในการประชุมครั้งนี้ ประธานรัฐสภา ในฐานะที่ปรึกษาของคณะกรรมการ ได้เสนอโครงการต่อ คณะกรรมการ ๒ โครงการ คือ โครงการรณรงค์ให้ชาวพุทธรับศีลด้วยตนเอง และโครงการอบรม พระธรรมทูตเพื่อเผยแพร่คำสอนของพระพุทธศาสนา ซึ่งที่ประชุมเห็นชอบด้วยกับข้อเสนอนี้

อนึ่ง คณะทำงานของประธานรัฐสภาและเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรได้มีความเห็นร่วมกันว่า รัฐสภาควรทำกิจกรรมในส่วนของรัฐสภาเพื่อร่วมเฉลิมพระเกียรติเนื่องใน โอกาสดังกล่าว โดยน้อมนำพระคติธรรม พระโอวาท ที่เจ้าพระคุณ สมเด็จพระสังฆราช ได้ประทานในโอกาสต่าง ๆ ซึ่งมีความงดงามทั้งเนื้อหา ภาษา และความหมายอันลึกซึ้ง มีหลักธรรมที่สอดคล้องกับกาลสมัย เพื่อเผยแพร่แก่สมาชิกรัฐสภา ข้าราชการ และบุคคลทั่วไป จึงแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำหนังสือที่ระลึกฉลองพระชนมายุ ๘ รอบ สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณฯ และมอบหมายให้สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรรับไปดำเนินการ โดยขอประทาน พระอนุญาตจัดพิมพ์หนังสือ และขอประทานพระคติธรรมจากสมเด็จพระสังฆราช เรื่อง “การทำงานด้านนิติบัญญัติ เพื่อสร้างความสามัคคีและสันติสุขในสังคม” และขอสารจากผู้นำ ศาสนาทั้ง ๔ ศาสนาหลักในประเทศไทย คือ ศาสนาอิสลาม ศาสนาคริสต์ ศาสนาพราหมณ์-ฮินดู และศาสนาซิกข์ และสารจากผู้นำศาสนาต่างประเทศเพื่อนำมาลงในหนังสือดังกล่าวด้วย

ในโอกาสอันเป็นมงคลนี้ สมาชิกรัฐสภา และข้าราชการของส่วนราชการสังกัด รัฐสภา ขอมุทิตาสักการะต่อเจ้าพระคุณ สมเด็จพระสังฆราช โดยการจัดพิมพ์หนังสือดังกล่าว เพื่อน้อมถวายเป็นสิ่งบูชา และปฏิบัติบูชาโดยน้อมนำพระคติธรรม ของพระองค์มาเป็นคติสอนใจ ในการปฏิบัติหน้าที่และเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตสืบไป

(นายชวน หลีกภัย)

ประธานรัฐสภา

คำนำ

หนังสือเล่มนี้รัฐสภาโดยสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรจัดพิมพ์ในโอกาสมหามงคลสมัยที่สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ทรงเจริญพระชนมายุ ๘ รอบ ๙๖ พรรษา ในวันที่ ๒๖ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๖๖ เป็นการรวบรวมพระโอวาท พระคติธรรม และพระสัมโมทนียกถาที่สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ (อมฺพรมหาเถร) สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ที่ประทานให้กับหน่วยงานราชการและประชาชนในโอกาสต่าง ๆ ซึ่งมีความหมายอันลึกซึ้ง มีหลักธรรมที่สอดคล้องกับกาลสมัย มีความงดงามทั้งเนื้อหา ภาษา นำมาประยุกต์ใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานและการดำเนินชีวิตได้อย่างดียิ่ง

รวมถึงพระประวัติสมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ (อมฺพรมหาเถร) สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก สมเด็จพระสังฆราชพระองค์ที่ ๒๐ แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ ซึ่งเมื่อได้ศึกษาอย่างลึกซึ้งแล้วพบว่า ทรงเพียบพร้อมด้วยพระกิตติประวัติอันงามพิสุทธิ์ ทรงดำรงพระองค์มั่นคงในพระธรรมวินัย มีปฏิปทาเป็นที่เลื่อมใสบูชาอย่างยิ่งของมหาชนทั้งชาวไทยและต่างประเทศ

หนังสือเล่มนี้ยังมีสารถวายพระพรจากผู้นำศาสนาทั้งในประเทศและต่างประเทศ ที่ได้มอบให้รัฐสภาซึ่งเป็นส่วนสำคัญของหนังสือเล่มนี้ นอกจากนี้ สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ (อมฺพรมหาเถร) สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก มีพระเมตตาทรงประทาน “พระคติธรรม” ให้กับรัฐสภาเป็นการเฉพาะเพื่อเป็นกำลังใจ และแนวทางในการปฏิบัติงานและการดำเนินชีวิตของสมาชิกรัฐสภา ข้าราชการและบุคคลในวงงานรัฐสภา ซึ่งนับเป็นครั้งแรกที่รัฐสภาได้รับพระกรุณาจากสมเด็จพระสังฆราชโปรดประทานพระคติธรรม ยังความปลาบปลื้มปิติยินดีมาสู่สมาชิกรัฐสภา ข้าราชการและบุคคลในวงงานรัฐสภาเป็นอย่างยิ่ง

ในวาระมหามงคลสมัยที่สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ (อมฺพรมหาเถร) สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ทรงเจริญพระชนมายุ ๘ รอบ ๙๖ พรรษา ในวันจันทร์ที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๖๖ นี้ รัฐสภาขอประทานถวายสักการะและขอถวายพระพร ขอพระองค์ทรงเจริญในธรรม สถิตเป็นมิ่งขวัญหลักชัย ในบวรพุทธศาสนาของพุทธศาสนิกชนในราชอาณาจักรไทยและทั่วโลก มีพระพลานามัยแข็งแรง ทรงพระชนม์ยืนยืนานตราบจิรัฐติกาล ด้วยเทอญ

“ทิชายุโก โทตุ สังฆราชา”

คณะผู้จัดทำ
มิถุนายน ๒๕๖๖

สารบัญ

	หน้า
คติธรรมสำหรับหนังสือที่ระลึกที่รัฐสภาจัดพิมพ์เนื่องในโอกาสฉลองอายุ ๘ รอบ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๖๖	๓
คำปรารภ	๔
คำนำ	๕
สารบัญ	๖
ตราสัญลักษณ์งานฉลองพระชนมายุ ๘ รอบ สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก	๑๐
ภาคที่ ๑ สารถวายพระพรจากผู้นำศาสนา ต่างประเทศ	๑๒
- สารจากสมเด็จพระสันตะปาปาฟรานซิส	๑๓
- สารจากรองประธานการประชุมสุดยอดพระพุทธศาสนา การประชุมสุดยอดผู้นำพระพุทธศาสนาโลก เจ้าอาวาส วัดเนินบุดชูชู ซัมโปซัน มูเรียวจุจิ	๑๗
- สารจากสมเด็จพระสังฆราชองค์ที่ ๗๐ แห่งราชอาณาจักรภูฏาน	๒๑
- สารจากสมเด็จพระสังฆราชแห่งมทานิกาย ราชอาณาจักรกัมพูชา	๒๔
- สารจากสมเด็จพระสังฆราชธรรมยุติกนิกายแห่งราชอาณาจักรกัมพูชา	๒๖
- สารจากประธานศูนย์กลางองค์การพุทธศาสนาสัมพันธ์แห่ง สปป.ลาว	๒๘
- สารจากประธานสังฆเถรวาท อินโดนีเซีย	๓๑
- สารจากประธานคณะกรรมการวิเทศสัมพันธ์ คณะสงฆ์โซเกแห่งพุทธศาสนาเกาหลี	๓๓
- สารจากประธานสหพันธ์พุทธศาสนาสิงคโปร์	๓๕
- สารจากสมเด็จพระสังฆราชแห่งคณะสงฆ์เวียดนาม	๓๗
- สารจากอาร์ชบิชอปแห่งเอสเตรร์กอม-บูดาเปสต์ ฮังการี	๔๑
- สารจากผู้นำศาสนาซิกซ์ประเทศอินเดีย	๔๓
ประเทศไทย	
- สารจากประธานสภาประมุขบาทหลวงโรมันคาทอลิกแห่งประเทศไทย	๔๖
- สารจากจุฬาราชมนตรี	๔๙
- สารจากประธานพระครูพรหมณ์ ผู้นำองค์การศาสนาพรหมณ์-ฮินดู ในประเทศไทย	๕๑
- สารจากนายกสมาคมศรีคุรุสิงห์สภา สถาบันศาสนาซิกซ์แห่งประเทศไทย	๕๒

สารบัญ

	หน้า
ภาคที่ ๒ พระประวัติ สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ (อมฺพรมหาเถร)	๕๓
สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก สมเด็จพระสังฆราช พระองค์ที่ ๒๐ แห่งกรุงรัตนโกสินทร์	
ภาคที่ ๓ พระโอวาท พระสัมโมทนียกถา และพระคติธรรม	๖๗
- พระปฐมโอวาท ประธานพระโอวาทแก่ ประชาชนที่มาเฝ้าวันจันทร์ที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ ณ พระอุโบสถวัดราชบพิธสถิตมหาสีมาราม	๖๙
- พระสัมโมทนียกถาประธานแก่ผู้มาร่วมโดยเสด็จพระกุศล ในการทรงบาตร เนื่องในมงคลสมัยคล้ายวันประสูติ ทรงเจริญพระชนมายุ ๙๐ พรรษา	๗๒
- พระโอวาท และพระดำรัสประธานเนื่องในพิธีบำเพ็ญพระราชกุศลอุทิศ ถวายพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร	๗๓
- พระโอวาทประธานในพิธีบำเพ็ญกุศลอุทิศ ถวายสมเด็จพระมหิตลาธิเบศร อดุลยเดชวิกรม พระบรมราชชนก	๘๐
- พระดำรัสถวายพระพรสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง	๘๔
- พระดำรัสถวายพระพรพระบาทสมเด็จพระ พระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว เนื่องในวันเฉลิมพระชนมพรรษา	๘๘
- พระดำรัสถวายพระพรสมเด็จพระนางเจ้าสุทิดา พัชรสุธาพิมลลักษณ พระบรมราชินี เนื่องในวันเฉลิมพระชนมพรรษา	๙๒
- พระดำรัสในโอกาสที่เสด็จออกทรงรับสมเด็จพระสันตะปาปาฟรันซิส	๙๖
- พระคติธรรมประธานแก่เด็กและเยาวชน	๑๐๑
- พระโอวาทและพระคติธรรมเกี่ยวกับหลักการ ปกครองและการปฏิบัติหน้าที่ราชการ	๑๑๐

สารบัญ

	หน้า
- พระโอรุวาท และพระคดิธรรมเกี่ยวกับหลักในการดำเนินชีวิต	๑๒๑
- พระโอรุวาทเกี่ยวกับความกรุณา	๑๒๗
- พระโอรุวาท และพระคดิธรรมเกี่ยวกับขรราวาสธรรม ๔	๑๓๒
- พระคดิธรรมเกี่ยวกับมรรค ๘	๑๔๓
- พระคดิธรรมเกี่ยวกับเบญจศีล	๑๔๙
- พระคดิธรรมเกี่ยวกับปัญญา	๑๕๓
- พระคดิธรรมเกี่ยวกับสามัคคีธรรม	๑๕๗
- พระสัมโมนิยภททเกี่ยวกับการศึกษา	๑๖๔
- พระคดิธรรมเกี่ยวกับสถานการณ์แพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19)	๑๖๘
- พระสัมโมนิยภททและพระคดิธรรมเกี่ยวกับสันติภาพ	๑๗๒

ภททที่ ๔ พระกรณียภททบางประกกร

- สมเด็จพระอรุยวงศาคคตญาณ สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก เสด็จลจวงพระอุโบสถ วัดราชบพิรสติดมมหาสิมาราม ทรงนำคณะสงฆ์ทำวัตรเย็น สวดพระพุทธรมนต์ และสวดคาถาถวายพระราชากุศล แต่พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสขิตสมัยคล้ายวันสวรรคต พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว เมื่อวันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๖๓	๑๗๘
- สมเด็จพระอรุยวงศาคคตญาณ สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก เสด็จลจวงพระอุโบสถ วัดราชบพิรสติดมมหาสิมาราม ทรงนำคณะสงฆ์ ทำวัตรเย็น สวดพระพุทธรมนต์ และเจริญจิตภาวนาถวายพระราชากุศล แต่พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว เนื่องในวาระคล้ายวันสวรรคตเป็นปีที่ ๘๐ เมื่อวันอาทิตย์ที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๖๔	๑๘๒
- สมเด็จพระอรุยวงศาคคตญาณ สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ทรงรับสมเด็จพระสันตะปาปาฟรันซิส ประมุขแห่งคริสตศาสนาิกายโรมันคาทอลิก และนครรัฐวาติกัน ซึ่งเสด็จเยือนราชอาณาจักรไทยอย่างเป็นทางการ	๑๘๔
- นายเบิร์ก ชุช เลขาธิการรัฐสภาฮังการี พร้อมด้วยนายชานดอร์ ชิโพซ เอกอัครราชทูตฮังการีประจำประเทศไทย และคณะ เฝ้าถวายสักการะ	๑๘๖
- ประธานรัฐสภาและประธานสภาผู้แทนราษฎร พร้อมคณะ เข้าเฝ้าสมเด็จพระอรุยวงศาคคตญาณ สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ณ วัดราชบพิรสติดมมหาสิมาราม เมื่อวันที่ ๗ กรกฎาคม ๒๕๖๓	๑๘๘

สารบัญ

	หน้า
- คณะผู้บริหารของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรเข้าเฝ้า ถวายสักการะสมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ในนาม “สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร”	๑๙๐
ภาคผนวก	๑๙๓
- คำสั่งรัฐสภาที่ ๓/๒๕๖๖ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำหนังสือที่ระลึก ฉลองพระชนมายุ ๘ รอบ สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๒๖ มิถุนายน ๒๕๖๖	๑๙๔

**ตราสัญลักษณ์งานฉลองพระชนมายุ ๘ รอบ
สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ (อมฺพรมหาเถร) สมเด็จพระสังฆราช
สกลมหาสังฆปริณายก**

คำอธิบาย

ตราสัญลักษณ์งานฉลองพระชนมายุ ๘ รอบ สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ สมเด็จพระสังฆราช
สกลมหาสังฆปริณายก ๒๖ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๖๖

อักษรพระนาม **อป** ของสมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ (อมฺพรมหาเถร) สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ภายใต้เศวตฉัตรสามชั้นห้อยอุบะจำปาทองตามพระอิสริยยศ ประดิษฐานในกรอบ ลักษณะอย่างเสาศิลาหลักรมหาสีมา สื่อความหมายว่าทรงเป็นหลักชัยแห่ง พุทธจักรไทย และทรงเป็นเจ้าอาวาส วัดราชบพิธสถิตมหาสีมาราม พื้นสีแดงหมายถึงวันอาทิตย์ ซึ่งเป็นวันประสูติ มีเลข ๙๖ แสดงพระชนมายุ ผูกผสานเป็นลวดลายแวดล้อมด้วยดอกปทุมขาว ๘ ดอกหมายถึงพระจริยวัตรอันงามบริสุทธ์ตลอด ๘ รอบ พระนักษัตรรองรับด้วยแพรแถบสีชมพู ซึ่งเป็นสีเดชแห่งพระชนมวาร และแสดงถึงพระฐานะเจ้าอาวาสพระอาราม ประจำรัชกาล พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว หลังผืนแพรเป็นสีเหลืองหมายถึงตำแหน่ง สกลมหาสังฆปริณายก และเป็นสีอายุแห่งพระชนมวาร บรรจุข้อความบอกงานว่า “ฉลองพระชนมายุ ๘ รอบ ๒๖ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๖๖”

The Official Design of the Emblem for the Celebrations on the Occasion of His Holiness Somdet Phra Ariyavongsagatayana the Supreme Patriarch of Thailand's 96th Birthday Anniversary 26th June 2023

The emblem features the Supreme Patriarch's monogram beneath a royal three-tiered umbrella with golden magnolia and floral tassel decorations. The outer frame is shaped like a sacred temple boundary stone, befitting his service as the lord abbot of Wat Rajabopit, and symbolizing his benevolence and prominence within the Thai Sangha and Buddhist community. The crimson background of his Sunday birth, and the Thai numeral 96 of his age are presented to mark the milestone of this auspicious occasion. Adorned on both sides of the emblem are 8 white lotuses representing purity as well as his unwavering adherence to Buddhist teachings and conduct throughout his 8 birthday cycles. The entire design is displayed on an elegant pink silk band that not only commemorates the anniversary but also depicts the temple's historic association with King Chulalongkorn's reign. The regal yellow background denotes his prestigious position as Supreme Patriarch. The inscription reads, "Celebrations of His Holiness's 8 Birthday Cycles 26th June 2023."

ภาคที่

๑

สารถวายพระพร

จากผู้นำศาสนา

สารจากสมเด็จพระสันตะปาปาฟรานซิส

*To His Holiness Somdet Phra Ariyavongsagatayana IX
Supreme Patriarch of Thailand*

On the happy occasion of your ninety-sixth birthday, I send you heartfelt good wishes and take this opportunity to renew my deep appreciation for your many years of service to your Buddhist brothers and sisters, to the people of Thailand, and to the wider human family.

Throughout your life of deep commitment to the study of religion and dedication to monastic discipline, you have always sought to engage openly with those of other cultural and spiritual traditions. Indeed, I saw for myself your generosity of mind and heart during our meeting at the Wat Ratchabophit Sathit Maha Simaram Temple in Bangkok in 2019. I recall with gratitude the concern that we were able to share with one another regarding the importance of promoting dialogue, reconciliation and harmony between peoples, of extending compassion to all our brothers and sisters, especially the most vulnerable, and of caring for our common home.

In this regard, the world's spiritual leaders are undeniably called to be men and women of dialogue, builders of a "culture of encounter". It is my particular hope that the journey of

friendship and growing mutual esteem between Christians and Buddhists will continue to develop and thus inspire others to follow similar paths which our venerable predecessors have traced for us. In this way, especially in the context of the multiple challenges facing so many around the world, the followers of different religions will surely be able to offer an authentic and much needed witness to those universal and fundamental values which make human life good, beautiful and noble.

With these sentiments, I assure Your Holiness of a remembrance in my prayers that you may be blessed with strength and serenity as you continue to guide the followers of Buddhism in the ways of peace.

Francis

From the Vatican, 19 May 2023

-คำแปลอย่างไม่เป็นทางการ-

สารจากสมเด็จพระสันตะปาปาฟรันซิส
เนื่องในศุภมงคลสมัย สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ
สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก
ทรงเจริญพระชนมายุ ๙๖ พรรษา

สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก

เนื่องในศุภมงคลสมัยคล้ายวันประสูติ ๙๖ พรรษาของสมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ข้าพเจ้าขอส่งความปรารถนาดีและถือโอกาสนี้แสดงความชื่นชมอย่างสูงอีกครั้งต่อพระกรณียกิจเพื่ออุบาสกและอุบาสิกาในพระพุทธศาสนา ปวงชนชาวไทย และมวลมนุษยชาติ

ตลอดพระชนมายุที่ท่านได้อุทิศตนอย่างหนักในการศึกษาด้านศาสนาและอุทิศตนตั้งอยู่ในพระวินัย ท่านยังหาโอกาสในการเข้าร่วมประเพณีทางวัฒนธรรมและจิตวิญญาณของศาสนิกอื่น ๆ อย่างกว้างขวางเสมอมา แท้จริงแล้วข้าพเจ้าได้สัมผัสด้วยตนเองว่าท่านมีความเมตตากรุณาทั้งดวงหทัยและดวงจิตเมื่อครั้งที่ได้พบกัน ณ วัดราชบพิธสถิตมหาสีมารามราชวรวิหาร กรุงเทพมหานคร ในปีพุทธศักราช ๒๕๖๒ ข้าพเจ้ายังระลึกถึงอย่างเลื่อมใสในความห่วงใยของท่านต่อการหารือร่วมกันในการให้ความสำคัญด้านการสนับสนุนการเจรจา การประนีประนอม และการสร้างความปรองดองระหว่างประชาชาติ ด้านการแสดงความเห็นอกเห็นใจไปยังพี่น้องชายและหญิง โดยเฉพาะกลุ่มเปราะบาง และด้านการเอื้ออาทรต่อบ้านส่วนรวม

ในเรื่องดังกล่าว ผู้นำด้านจิตวิญญาณของโลกทั้งหลายจึงปฏิเสธไม่ได้ที่จะต้องทำหน้าที่บุรุษและสตรีแห่งการเสวนา หรือผู้ก่อให้เกิด “วัฒนธรรมแห่งการปฏิสัมพันธ์” ซึ่งเป็นสิ่งที่ข้าพเจ้าหวังเป็นอย่างยิ่งว่าในเส้นทางของความสัมพันธ์ฉันมิตรและการเติบโตขึ้นในความเคารพซึ่งกันและกันระหว่างคริสต์ศาสนิกชนและพุทธศาสนิกชนจะพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และสิ่งนี้จะเป็แรงบันดาลใจให้ผู้อื่นติดตามเส้นทางเดียวกันนี้ เฉกเช่นเดียวกับที่บรรพบุรุษที่เคารพยิ่งของพวกเราได้สร้างเส้นทางนี้ไว้สำหรับเรา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในบริบทแห่งความท้าทายอันมากมายที่ต้องเผชิญรอบโลก ผู้เชื่อศรัทธาในศาสนาต่าง ๆ จะสามารถนำเสนอสิ่งที่เป็นสิ่งจริงแท้ได้อย่างแน่นอน และสิ่งที่ต้องการอย่างมากคือผู้ที่ทำหน้าที่บอกกล่าวในเรื่องคุณค่าแห่งความเป็นสากลและคุณค่าพื้นฐาน เพื่อสร้างให้ชีวิตแห่งมวลมนุษยชาติก่อปรไปด้วยความดี ความงาม และความประเสริฐ

ด้วยความรำลึกถึงนี้ ข้าพเจ้าขอสดภาวนาอวยพรให้สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก มีสุขภาพอนามัยที่แข็งแรง มีความร่มเย็น และเป็นผู้นำทางให้แก่พุทธศาสนิกชนในหนทางแห่งสันติเช่นนี้สืบไปเทอญ

ฟรันซิส

จากนครรัฐวาติกัน ๑๙ พฤษภาคม ๒๕๖๖

สารจากรองประธานการประชุมสุดยอดพระพุทธศาสนา
การประชุมสุดยอดผู้นำพระพุทธศาสนาโลก
เจ้าอาวาส วัดเนินนุตชูชู ชัมโปชัน มุเรียวจิจิ

Buddhist Summit

World Buddhist Supreme Conference

1-2, 5-chome Motomachi-dori Chuo-ku Kobe-city Hyogo 650-0022 Japan

Tel: +81-78-367-6618 Fax: +81-78-367-7132

E-mail: wbschq@yahoo.com wbschq@gmail.com

May 12, 2023

Congratulatory Message

On the auspicious occasion of the national ceremony to mark the 96th birthday anniversary of His Holiness Somdet Phra Ariyavongsagatayana, the 20th Supreme Patriarch of Thailand, it is a great pleasure and honor for me to express my sincerest congratulations together with the supreme Buddhist leaders of 51 member countries of Buddhist Summit across the 5 continents in the world.

Buddhism is in essence the teachings of wisdom and compassion. It is the supreme wisdom that elucidates all phenomena in the present world, and it is the religion that can save all sentient beings. In this world, peoples have been tormented by wars, epidemics, and natural disasters, and the societies have become even more chaotic. Buddhism, which teaches us the law of causality, the cycle of birth and death, the importance of nonviolence, and harmony with others, is truly the religion of peace that is most needed in the world in order to bring world peace and serenity for humanity.

H.H. Somdet Phra Ariyavongsagatayana, Supreme Patriarch of Thailand, is a preeminent Buddhist leader in the world. His Holiness has been devoting his life to spreading Buddha Dharma and extending Buddhist education, and his virtuous personality is highly revered and praised by all Buddhists in the world.

His Holiness has made great contributions to maintaining peace and welfare in the Kingdom of Thailand through many decades of active engagement in religious, educational, and cultural activities, and has strived for the realization of peace and serenity for the world. His Holiness' earnest commitments and achievements have won widespread admiration from Buddhists of the world and will shine brilliantly in Buddhist history forever.

Under the protection of the sacred Triple Gem, I sincerely pray to the Buddha for the health and longevity of His Holiness.

Respectfully yours in the Dharma,

Most Ven. Dr. Shinkai Kori
Vice President of Buddhist Summit
World Buddhist Supreme Conference
Chief High Priest
Nenbutsushu Sampozaan Muryojuji Temple

- คำแปลอย่างไม่เป็นทางการ -
การประชุมสุดยอดผู้นำพระพุทธศาสนา
การประชุมสุดยอดผู้นำพระพุทธศาสนาโลก

๑๒ พฤษภาคม ๒๕๖๖

สารถวายพระพร

เนื่องในศุภมงคลสมัยคล้ายวันประสูติ ๙๖ พรรษาของสมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก พระองค์ที่ ๒๐ ของประเทศไทย ข้าพเจ้าพร้อมด้วยผู้นำพระพุทธศาสนาจาก ๕๑ ประเทศสมาชิกการประชุมสุดยอดผู้นำพระพุทธศาสนาจาก ๕ ทวีปทั่วโลก ขอส่งความปรารถนาดีมายังฝ่าพระบาทในวโรกาสดังกล่าวนี้

แก่นแท้ของพระพุทธศาสนา คือ การสอนให้เกิดปัญญาและความกรุณา ซึ่งเป็นอริยธรรมอธิบายความเป็นไปในโลกปัจจุบันได้อย่างชัดเจนเห็นแจ้ง เป็นศาสนาซึ่งปกป้องคุ้มครองสรรพชีวิต ปัจจุบันนี้ มนุษย์ประสบความทุกข์อันเกิดจากสงคราม โรคระบาด และภัยธรรมชาติ รวมทั้งสภาพสังคมอันซับซ้อนวุ่นวายมากยิ่งขึ้น พระพุทธศาสนาสอนให้มนุษย์เข้าใจกฎแห่งกรรม การเวียนว่ายตายเกิดในสังสารวัฏ ความสำคัญของอหิงสา และความสามัคคีกับผู้อื่น ถือเป็นศาสนาซึ่งเป็นที่ต้องการโลกปัจจุบันเพื่อนำสันติภาพและความสงบสุขมาสู่มวลมนุษยชาติ

สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ทรงเป็นผู้นำพระพุทธศาสนาผู้ประเสริฐของโลก ฝ่าพระบาทได้อุทิศพระองค์ตลอดพระชนมายุในการเผยแผ่พระธรรมคำสอนและเผยแผ่การศึกษาพระพุทธศาสนา ตลอดจนพระจริยวัตรอันน่าเลื่อมใสศรัทธาและได้รับการแซ่ซ้องสดุดีจากพุทธศาสนิกชนทั่วโลก

ฝ่าพระบาททรงมีคุณูปการต่อการทำงานบำรุงสันติภาพและสวัสดิภาพในราชอาณาจักรไทยตลอดหลายทศวรรษที่ผ่านมาด้วยการปฏิบัติพระกรณียกิจด้านพระพุทธศาสนา การศึกษา และวัฒนธรรม และทรงมีพระวิริยะต่อการสร้างความตระหนักถึงสันติภาพและความสงบสุขให้สำเร็จเป็นรูปธรรม ทั้งนี้ พระปณิธานและความสำเร็จอันยิ่งใหญ่ของพระองค์ได้รับการสรรเสริญ

อย่างกว้างขวางจากพุทธศาสนิกชนทั่วโลก รวมทั้งเป็นดั่งแสงประทีปแห่งธรรมในประวัติศาสตร์
แห่งพระพุทธศาสนาสืบไป

ข้าพเจ้าขออาราธนาอำนาจคุณพระศรีรัตนตรัยได้อภิบาลและดลบันดาลให้ฝ่าพระบาท
ทรงมีพระพลานามัยที่สมบูรณ์แข็งแรงและทรงมีพระชนมายุยืนนาน

ควรมิควรแล้วแต่จะโปรด

(ลงลายมือชื่อ)

พระ ดร. ชินไค โคริ

รองประธานการประชุมสุดยอดพระพุทธศาสนา

การประชุมสุดยอดผู้นำพระพุทธศาสนาโลก

เจ้าอาวาส

วัดเนินบุตรชูชู ซัมโปซัน มุเรียวจุจิ

རྒྱ་ཡི་ཡང་མཁའ་ཁྲུབ་གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཕན་དང་བདེ་བའི་གཞི་མ་སངས་རྒྱལ་གྱི་
 བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་དར་བའི་རྒྱལ་ཁབ་ས་མཐའི་གྱི་གོང་ཁྲེར་ཆེན་པོར་འགོ་བ་ཡོངས་གྱི་བསོད་
 བསམས་གྱི་ཞིང་མཚོག་དགེ་འདུན་འདུས་པ་རྣམས་ཀྱི་གཞུག་རྒྱུན་ སོམ་དེབ་པར་ར་ ༧
 རི་ཡ་རྩན་ ས་གྲུ་ཏ་ཡུན་ སོམ་དེབ་པར་ར་ སརྒྱ་རུ་ཇོ་མཚོག་ དགུང་ལོ་
 ༤༦ བཞེས་པའི་འཁྲུངས་སྐར་གྱི་ཉིན་མོ་ལ་སྤྱིང་ནས་བཀའ་ཉིས་བདེ་ལེགས་ལྷོ་བ་དང་
 ཆབས་ཅིག་མ་འོངས་པར་གང་ཉིད་བསྟན་དང་འགོ་བའི་དོན་དུ་སྐྱེ་ཆོ་ཞབས་པད་ཡུན་དུ་བརྟན་
 པའི་ལེགས་སློན་གངས་མེད་བཅས་ རྒྱན་ལྗོངས་འབྲུག་གི་རྒྱལ་ཁབ་ས་མཐའ་ནས་རྗེ་མཁན་
 མིང་འཛིན་འཛིགས་མེད་ཚོས་གྲགས་པས་སྤྱི་ལྗོངས་ ༣ པའི་ཚེས་ ༡༤ ལ།

 འཛིགས་མེད་ཚོས་གྲགས་
 རྗེ་མཁན་གྱི་རབས་བདུན་ཅུ་པ།

Corresponding to the auspicious occasion, the 96th birth anniversary of the crown ornament of the Sangha of Thailand the sublime field of merit accumulation for all sentient beings – His Holiness Somdet Phra Ariyavangsagatayana Somdet Phra Sangharaja, the 20th supreme Patriarch of Thailand, the great nation of the precious Buddha Dharma, the basis of peace and happiness for all sentient beings, I would like to express of my heart felt greetings of “Tashi Delek”

May His Holiness Live long for the benefit of the Buddha Dharma and all sentient beings.

With countless of prayers,

His Holiness the 70th Je Khenpo of Bhutan

Trulku Jigme Chodrak

29th March, 2023

-คำแปลอย่างไม่เป็นทางการ-
(ตราสัญลักษณ์พระสังฆราชแห่งราชอาณาจักรภูฏาน)

เนื่องในมงคลสมัยทรงเจริญพระชนมายุ ๘๖ พรรษา สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ฝ่าพระบาทดำรงตำแหน่งประมุขแห่งคณะสงฆ์ไทย ฝ่าพระบาทเป็นเนืองนาบุญอันประเสริฐแก่สรรพสัตว์ สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก สมเด็จพระสังฆราช พระองค์ที่ ๒๐ แห่งประเทศไทย อันเป็นประเทศที่ยิ่งใหญ่ แห่งพุทธธรรมที่ล้ำค่า ซึ่งเป็นพื้นฐานแห่งสันติภาพและสันติสุขแก่สรรพสัตว์ ข้าพเจ้าขอส่ง คำอวยพรด้วยความเคารพ

ขอพระองค์ทรงพระเจริญยิ่งยืนนาน เพื่อประโยชน์แก่พุทธธรรมและสรรพสัตว์ทั้งหลาย

ด้วยแรงอธิษฐานเหลือคณนา

(ลงลายมือชื่อและตราประทับ)

สมเด็จพระสังฆราช พระองค์ที่ ๗๐ แห่งราชอาณาจักรภูฏาน

ตรุลกู จิกมี โชดรัก

วันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๖๖

สารจากสมเด็จพระสังฆราชแห่งมหานิกาย ราชอาณาจักรกัมพูชา

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

ចក្ខុវិស័យ
លេខ: 45 ប.ស.វ

សម្តេចព្រះអគ្គមហាសង្ឃរាជានិមិត្ត
សម្តេចព្រះមហាសង្ឃរាជ នៃ ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

**Congratulatory Message
Of His Holiness Preah Agga Maha Sangharājādhpati Tep Vong,
The Great Supreme Patriarch of Cambodia**

Phnom Penh Date: 03 May, B.E. 2566 (2023)

Respected Holiness Somdet Phra Sangharaja of Thailand

It gives me great honor and privilege in the name of the Supreme Sangha Council of Cambodia to send you the propitious commemorative message to mark the 96th birthday anniversary of your Holiness Somdet Phra Sangharaja, the 20th Supreme Patriarch of Thailand.

The fact that the Government of Thailand celebrates the auspicious event on a grand scale at national level is indeed a great testament to your Holiness's strong commitment to promoting peace, harmony and compassion as a great spiritual leader of Thai Buddhist community and the world at large.

For many years, I've observed with keen interest that your holiness is seen as role model to the Sangha community for being steadfast in pursuing your educations, skillfulness in linguistics and therefrom being erudite in a vast knowledge of Buddhism with strict practice of monastic discipline.

To the world, your Holiness is noticed for your remarkable record of ecclesiastical and educational administrations which you hold with profound insight and meticulousness. You are recorded as an eloquent and shrewd preacher of wisdom who delivers Buddhist sermons to temple goers and promotes Buddhism in foreign lands.

On the auspicious occasion of the 96th birthday anniversary of your Holiness Somdet Phra Sangharaja the 20th Supreme Patriarch of Thailand, may your Holiness be blessed with excellent health and long life, and lastly may you attain the truth of enlightenment.

With great respects

The Great Supreme Patriarch of Cambodia

TEP VONG

-คำแปลอย่างไม่เป็นทางการ-
ถ้อยคำถวายพระพร
โดยสมเด็จพระอัครมหาสังฆราชาธิบดี เทพ วงศ์
สมเด็จพระสังฆราชแห่งมหานิกาย ราชอาณาจักรกัมพูชา

วันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๖๖ ณ กรุงเทพมหานคร

ใต้ฝ่าพระบาท สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ
สมเด็จพระสังฆราช แห่งราชอาณาจักรไทย

นับเป็นเกียรติอย่างที่สุด ในนามของสมเด็จพระสังฆราชแห่งมหานิกายกัมพูชา ขอส่งถ้อยคำถวายพระพรในโอกาสครบรอบ ๙๖ ปี สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ สมเด็จพระสังฆราช พระองค์ที่ ๒๐ ของประเทศไทย

จากการที่รัฐบาลไทยจัดงานเฉลิมฉลองในโอกาสพิเศษนี้ซึ่งเป็นงานสำคัญระดับประเทศ สะท้อนถึงความจริงที่ประจักษ์ได้ว่า ด้วยพระวิริยะอุตสาหะในการส่งเสริมสันติสุข ความสามัคคีและพระเมตตาของสมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ พระองค์จึงทรงเป็นผู้นำจิตวิญญาณที่ยิ่งใหญ่ของพุทธศาสนิกชนชาวไทยและสังคมโลกโดยรวม

ในเวลาที่ผ่านมา ข้าพเจ้ามีความชื่นชมต่อพระองค์ในฐานะต้นแบบของสงฆ์ผู้มีวัตรปฏิบัติในความมุ่งมั่นแสวงหาความรู้ ความมีทักษะด้านภาษาศาสตร์เป็นเลิศ ทรงเป็นผู้คงแก่เรียน มีความรู้ลุ่มลึกเกี่ยวกับพระพุทธศาสนาและยึดถือพระธรรมวินัยปฏิบัติอย่างเคร่งครัด

ในระดับสากล พระองค์ได้รับการยกย่องอย่างโดดเด่น เกี่ยวกับพระศาสนาและการบริหารการศึกษา ซึ่งพระองค์มีความเข้าใจอย่างลึกซึ้งและถ่องแท้ พระองค์ถูกจดจำในฐานะนักเทศน์ผู้เก่งกาจและเฉลียวฉลาดในการให้โอวาทแก่ศาสนิกชน รวมถึงส่งเสริมพุทธศาสนาในต่างประเทศ

เนื่องในมงคลสมัยคล้ายวันประสูติ ๙๖ ปี สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ สมเด็จพระสังฆราช พระองค์ที่ ๒๐ ของประเทศไทย ขอพระองค์ทรงพระพลานามัยสมบูรณ์แข็งแรง มีพระชนมายุยืนยืนยาว และรู้แจ้งในสัจธรรมอย่างที่สุด

ด้วยความเคารพอย่างสูง
สมเด็จพระสังฆราชแห่งมหานิกาย ราชอาณาจักรกัมพูชา

(ลงลายมือชื่อและตราประทับ)

เทพ วงศ์

สารจากสมเด็จพระสังฆราชแห่งธรรมยุติกนิกาย ราชอาณาจักรกัมพูชา

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

សង្ឃប្រះមហាសង្ឃរាជ

នៃគណៈបន្ទុយុត្តិកិកាយ នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

លេខ:.....ស.គ.ព

Congratulatory Message

His Holiness Samdech Preah Abhisiri Sughandha Mahasangharajah Dhipati Kitti Udessa Pandita BOUR KRY, the Great Supreme Patriarch of Dhammayuttikanikaya of Kingdom of Cambodia, the President of Supreme Sanghanayaka Council of Dhammayuttikanikaya of Kingdom of Cambodia, and the Royal Preceptor of His Majesty, the King of Cambodia.

Respected Your Holiness,

In the name of the khmer Dhammayutta Sangha, it gives me privilege and honor to send this propitious commemorative message on the occasion of your Holiness's 96th birthday.

We express great happiness and joy with the Royal Government of Thailand to celebrate this auspicious event nationally on a grand scale. It is a great testament to Your Holiness's strong commitment to promoting peace, harmony and compassion as a great spiritual leader of the Thai Buddhist community. In long life, Your Holiness has been as a role model for hard work and steadfast pursuit of both religious and secular educations which has made you a master of knowledge, wisdom and language. With this, Your Holiness has deeply adhered to strict commitment to practicing monastic disciplines with great eloquence as a shrewd preacher of wisdom who delivers Buddhist sermons to temple goers and promotes Buddhist teachings in different foreign lands.

At home, Your Holiness has a remarkable record of ecclesiastical and educational administrations with profound insight and meticulousness. Your Holiness is also noted for deep knowledge, linguistic abilities, and a compassionate demeanor which enable you to serve as a bridge between different cultures and traditions, promoting understanding and cooperation, from which you earn the respect and admiration of many, both within Thailand and abroad.

On this auspicious occasion Your Holiness Somdet Phra Sangharaja, Twentieth Supreme Patriarch of Thailand, may you be blessed with excellent health and long life, and attain the truth of enlightenment.

With greatest respect,

Samdech Preah Mahasangharajah BOUR KRY

The Great Supreme Patriarch of Dhammayuttikanikaya

វត្តបុទ្ទមធម្មយុត្តិ ភូមិ៣ សង្កាត់ចតុមុខ ខណ្ឌដូនពេញ រាជធានីភ្នំពេញ ទូរស័ព្ទតេឡេក្រាម (+៨៥៥) ០២ ៧៨៩ ៩៥៧

-คำแปลอย่างไม่เป็นทางการ-

ถ้อยคำถวายพระพร

โดยสมเด็จพระอภิสิริสุนทรามหาสังฆราชาธิบดี กิตติอุเทศ บัณฑิต บั้วร์ กวี
สมเด็จพระสังฆราชแห่งธรรมยุติกนิกาย ราชอาณาจักรกัมพูชา
ประธานสภาคณะสงฆ์ธรรมยุติกนิกาย ราชอาณาจักรกัมพูชา
และที่ปรึกษาพระมหากษัตริย์กัมพูชา

ใต้ฝ่าพระบาท สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ สมเด็จพระสังฆราช แห่งราชอาณาจักรไทย

ในนามของคณะสงฆ์ธรรมยุติกนิกาย นับเป็นมงคลอย่างยิ่งที่ขอส่งถ้อยคำถวายพระพรในโอกาสครบรอบ ๙๖ ปี สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก

ข้าพเจ้าทั้งหลายมีความยินดีอย่างยิ่งที่จะร่วมกับรัฐบาลไทยในการเฉลิมฉลองวาระสำคัญแห่งชาตินี้ พระองค์ทรงเป็นผู้นำพระพุทธศาสนาของปวงชนชาวไทยด้วยพระวิริยะอุตสาหะและมุ่งมั่นในการเสริมสร้างความสันติสุข ความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน พร้อมทั้งเปี่ยมล้นด้วยพระเมตตา ในเวลาอันยาวนานที่ผ่านมา พระองค์ทรงงานอย่างหนัก อุทิศพระองค์ต่อพระพุทธศาสนาและการศึกษาทางโลกซึ่งส่งผลให้พระองค์ถึงพร้อมด้วยความรู้ มีสติปัญญาในระดับสูงและการสื่อสารอย่างยิ่ง อีกทั้ง ทรงยึดถือและปฏิบัติตามพระวินัยอย่างเคร่งครัด ทรงมีบทบาทในการเผยแผ่พระพุทธศาสนา และส่งเสริมการสอนพระพุทธศาสนาในประเทศต่าง ๆ อย่างกว้างขวาง

ณ ประเทศไทย พระองค์ทรงได้รับความเคารพยกย่องจากการปฏิบัติพระกรณียกิจทั้งทางศาสนกิจและการเผยแผ่การศึกษาพระพุทธศาสนาด้วยความเข้าใจหลักธรรมอันถ่องแท้และความประณีต พระองค์ทรงพระปรีชาสามารถในความรู้หลักธรรม ความแตกฉานทางภาษาศาสตร์ แลพระจริยวัตรที่เปี่ยมด้วยความเมตตา เป็นดั่งศูนย์กลางในความหลากหลายทางวัฒนธรรมและประเพณีและทรงส่งเสริมความเข้าใจและความร่วมมือ ซึ่งทำให้พระองค์เป็นที่เคารพนับถืออย่างกว้างขวางทั้งภายในประเทศและในระดับสากล

เนื่องในมงคลสมัยคล้ายวันประสูติ ๙๖ ปี สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ สมเด็จพระสังฆราช พระองค์ที่ ๒๐ ของประเทศไทย ขอพระองค์ทรงพระพลานามัยสมบูรณ์แข็งแรง มีพระชนมายุยืนยืนยาว และรู้แจ้งในสัจธรรมอย่างที่สุด

ด้วยความเคารพอย่างสูง

(ลงลายมือชื่อ)

สมเด็จพระมหาสังฆราชา บั้วร์ กวี

สมเด็จพระสังฆราชแห่งธรรมยุติกนิกาย

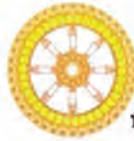

ສາຣາຈາກປະຮານສູນຍຸກກາງອົງການສາສະໜາສິມພັນ ສປປ.ລາວ

ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ
ສັນຕິພາບ ເອກະລາດ ປະຊາທິປະໄຕ ເອກະພາບ ວັດທະນະຖາວອນ

ສູນກາງອົງການພຸດທະສາສະໜາສິມພັນ
ແຫ່ງ ສປປ ລາວ

ເລກທີ: 171./ອພສ

ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ, ວັນທີ 29 ພຶດສະພາ 2023

ສານອວຍພອນຈາກ ພະອາຈານໃຫຍ່ ມະຫາບຸນມາ ສິມມາພິມ,
ປະທານສູນກາງອົງການພຸດທະສາສະໜາສິມພັນ ແຫ່ງ ສປປ ລາວ
ເນື່ອງໃນວັນສະຫລອງພະຊົນມາຍຸຄົບຮອບ 96 ພັນສາ
ຂອງສິມເດັດ ພະອະຣິຍະວົງສາຄະຕະຍານ ສິມເດັດພະສັງຄະຣາຊ
ແຫ່ງຣາຊະອານາຈັກໄທ ອົງທີ 20

ໃນນາມອົງການພຸດທະສາສະໜາສິມພັນ ແຫ່ງ ສປປ ລາວ, ປະຊາຊົນລາວ ແລະ ໃນນາມສ່ວນຕົວ, ຂໍນ້ອຍຂໍສະແດງຄໍາອວຍພອນແຫ່ງຄວາມສຸກ ແລະ ຄວາມປາຖະໜາດີຢ່າງຍິ່ງ ຕໍ່ອົງສິມເດັດພະອະຣິຍະວົງສາຄະຕະຍານ ສິມເດັດພະສັງຄະຣາຊ ອົງທີ 20 ແຫ່ງຣາຊະອານາຈັກໄທ ເນື່ອງໃນໂອກາດອັນເປັນສີລິມງຄຸນ ໃນວັນສະຫລອງພະຊົນມາຍຸ 96 ພັນສາ ຄົບຮອບ 8 ຮອບທີ່ຈະວຽນມາເຖິງໃນວັນທີ 26 ມິຖຸນາ 2023 ນີ້.

ຂໍນ້ອຍຮັບຮູ້ມາວ່າ ພະອົງມີຄວາມສາມາດທາງດ້ານພາສາຕ່າງປະເທດ ເຊິ່ງສາມາດ ທັງພາສາປາລີ ແລະ ສັນສະກຣິດ. ພະອົງໄດ້ຮັບການສຶກສາຈາກຕ່າງປະເທດ ແລະ ໄດ້ປະກອບສ່ວນເຂົ້າກັບວຽກງານທັມມະທູດໃນຕ່າງປະເທດ. ພະອົງມີຄວາມຮູ້ແຕກສານຫຼາຍດ້ານ ດ້ວຍເຫດນີ້ຈຶ່ງສາມາດສື່ສານກັບນານາຊາດໃນລະດັບສາກົນໄດ້ ຜ່ອມນີ້ກໍຍັງສິ່ງເສີມສັນຕິພາບໂລກ. ພະອົງມີຄວາມເປັນກັນລະຍານະມິດກັບທຸກຊັ້ນຄົນໃນສັງຄົມ ໂດຍປາສະຈາກການແບ່ງແຍກ. ພະອົງໄດ້ທຸ້ມເທອຸທິດຕົນເພື່ອຮັບໃຊ້ສັງຄົມ. ຂໍນ້ອຍຕີລາຄາສູງໃນຄວາມຮູ້ ແລະ ຄວາມສາມາດຂອງພະອົງຢ່າງຍິ່ງ.

ເນື່ອງຈາກວ່າ ພະພຸດທະສາສະໜາໃນລາວ ແລະ ໄທຄືກັນຫລາຍ, ພວກເຮົານັບຖືພະພຸດທະສາສະໜາສາຍເຖຣະວາດຄືກັນ, ວັດທະນະທຳທາງພຸດທະສາສະໜາລະຫວ່າງປະເທດລາວແລະໄທ ຈຶ່ງເໝືອນກັນ. ຜ່ອມດຽວກັນນີ້, ໃນແຕ່ລະປີ ຈະມີພະສົງລາວຈຳນວນຫຼາຍ ສຶກສາຢູ່ໃນມະຫາວິທະຍາໄລພະພຸດທະສາສະໜາໃນໄທ ພາຍໃຕ້ບໍລິມະໄພທີ່ສິມພານຂອງພະອົງ. ຂໍນ້ອຍຫວັງຢ່າງຍິ່ງວ່າ ພວກເຮົາເຂົ້າເຫຼົ່ານັ້ນ ຈະນຳເອົາຄວາມຮູ້ທາງພະພຸດທະສາສະໜາມາປະກອບສ່ວນພັດທະນາພະພຸດທະສາສະໜາໃນລາວ.

ໃນທ້າຍທີ່ສຸດນີ້, ຂໍນ້ອຍຂໍສະແດງຄໍາອວຍພອນແຫ່ງຄວາມສຸກຢ່າງອົບອຸ່ນຕໍ່ພະອົງ ຂໍໃຫ້ມີພະລານາໄມສິມບຸນ, ມີພະຊົນມາຍຸຍືນນານ, ເພື່ອເປັນຮິມໄພທີ່ສິມພານແກ່ປວງຊາວພຸດທະສາສະນິກະຊົນຊາວໄທ ແລະ ປວງຊົນທີ່ບໍ່ໄດ້ນັບຖືພຸດທະສາສະໜາ, ເພື່ອເປັນຜູ້ນຳແຫ່ງຈິດວິນຍານ, ເພື່ອສັນຕິພາບແລະຄວາມສາມັກຄີພາຍໃນປະເທດໄທແລະໃນໂລກ. ຂໍນ້ອຍຫວັງຢ່າງຍິ່ງວ່າ ພວກເຮົາຈະໄດ້ສືບຕໍ່ເສີມຂະຫຍາຍສາຍພົວພັນມິດຕະພາບທາງດ້ານວັດທະນະທັມທາງພຸດທະສາສະໜາ ແລະ ການສາສະນະທູດລະຫວ່າງສອງປະເທດຂອງພວກເຮົາ ຕະຫລອດກາລະນານ.

ປະທານສູນກາງອົງການພຸດທະສາສະໜາສິມພັນແຫ່ງ ສປປ ລາວ

ພະອາຈານໃຫຍ່ ມະຫາບຸນມາ ສິມມາພິມ

ທ່ອງການສຳນັກງານ ຫໍທັມມະສະພາ ວັດພະທາດຫຼວງເໜືອ ເມືອງໄຊເສດຖາ ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ
ໄທ-ເຟັກ: (+856-21) 412193 ຖືປະສານ 775 Email: cbfo.lao@gmail.com

Lao People's Democratic Republic
Peace Independence Democracy Unity Prosperity

Central Buddhist Fellowship Organization
of Lao PDR

No. 171.../CBFOL
Vientiane Capital, Date 29 May 2023

**A propitious commemorative message from
His Holiness Maha Bounma Simmaphom, the President of Central Buddhist
Fellowship Organization of Lao P.D.R on the 96th birthday anniversary of
Somdet Phra Ariyavangsatayana Somdet Phra Sangharaja,
the 20th Supreme Patriarch of Thailand**

On behalf of the Central Buddhist Fellowship Organization of Lao P.D.R, and on my own, I would like to express my best wishes of happiness and wholehearted goodwill to His Holiness Somdet Phra Ariyavangsatayana Somdet Phra Sangharaja, the 20th Supreme Patriarch of Thailand on this auspicious occasion, His Holiness's 96th birthday anniversary which will turn the 8th round on the 26th of June, 2023.

I have learned that Your Holiness master linguistic abilities in various foreign languages as well as Pāli and Hindi. Your Holiness received education from foreign country and contributed to Dhammadhūta mission abroad. Your Holiness have broadened knowledge so that Your Holiness can communicate with foreigners in the international level and promote world peace. Your Holiness friendly converse with different people from different backgrounds and social status without discrimination. Your Holiness have dedicated your life to being in service to society. I personally highly value and appreciate your knowledge and capacity.

As Buddhism in Laos and Thailand is very similar, we share the same Theravada Buddhist tradition, therefore, the Buddhist culture between Laos and Thailand is same. In addition, in each year, there are many Lao monks study in Buddhist universities in Thailand under your governance. I truly hope that they will bring Buddhist knowledge to contributing in developing Buddhism in Laos.

Finally, I would like to express my warmest wishes of happiness to His Holiness to be healthiest, long life, to be the big Bodhi tree's shadow for entire Thai Buddhists and non-Buddhists for their spiritual guidance and leader, for peace and harmony within Thailand and the world. I hopefully we can further enhance and strengthen our friendly and everlasting relationship in Buddhist cultures and religious diplomacy between our two countries.

The President of Central Buddhist Fellowship Organization of Lao PDR

His Holiness, Bounma Simmaphom

Wat Phathatluangneua, Headquarters' Office Tel-Fax: (+856-21) 412193
Email: cbfo.lao@gmail.com P.O.Box 775 Vientiane Lao PDR

-คำแปลอย่างไม่เป็นทางการ-

ศูนย์กลางองค์การพุทธศาสนาสัมพันธ์
แห่ง สปป.ลาว

เลขที่ ๑๗๑ ศพส.
นครหลวงเวียงจันทน์ ๒๙ พฤษภาคม ๒๕๖๖

สารอวยพรจาก พระอาจารย์ใหญ่ มหาบุญมา สิมมาพม
ประธานศูนย์กลางองค์การพุทธศาสนาสัมพันธ์แห่ง สปป.ลาว
เนื่องในโอกาสฉลองพระชนมายุครบ ๙๖ พรรษา
ของสมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ สมเด็จพระสังฆราช
แห่งราชอาณาจักรไทย พระองค์ที่ ๒๐

ในนามองค์การพุทธศาสนาสัมพันธ์แห่ง สปป.ลาว ประชาชนลาวและในนามส่วนตัว
ข้าพเจ้ายอแสดงความคำอวยพรแห่งความสุข และความปรารถนาดีอย่างยิ่งต่อสมเด็จพระ
อริยวงศาคตญาณ สมเด็จพระสังฆราช พระองค์ที่ ๒๐ แห่งราชอาณาจักรไทย เนื่องในโอกาส
อันเป็นสิริมงคล ในวันฉลองพระชนมายุ ๙๖ พรรษา ครบ ๘ รอบ ในวันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๖๖ นี้

ข้าพเจ้ายอมรับว่า พระองค์มีความสามารถด้านภาษาต่างประเทศ ซึ่งสามารถทั้งภาษาบาลี
และสันสกฤต พระองค์ได้รับการศึกษาจากต่างประเทศ และได้เข้าร่วมกับวงงานธรรมทูต
ในต่างประเทศ พระองค์มีความรู้แตกฉานหลายด้าน ด้วยเหตุนี้จึงสามารถสื่อสารกับ
นานาชาติในระดับสากลได้ พร้อมนี้ยังส่งเสริมสันติภาพโลก พระองค์มีความเป็นกัลยาณมิตรกับ
ทุกชนชั้นในสังคมโดยปราศจากการแบ่งแยก พระองค์ได้ทุ่มเทอุทิศตนเพื่อรับใช้สังคม ข้าพเจ้าย
ชื่นชมในความรู้และความสามารถของพระองค์อย่างยิ่ง

เนื่องจากว่าพระพุทธศาสนาในลาวและไทยมีความคล้ายคลึงกัน เรานับถือพระพุทธศาสนา
สายเถรวาท วัฒนธรรมทางพระพุทธศาสนาระหว่างประเทศลาวและไทยจึงเหมือนกัน พร้อมกันนี้
ในแต่ละปี จะมีพระสงฆ์ลาวจำนวนมากเข้ารับการศึกษ ณ มหาวิทยาลัยพระพุทธศาสนาในไทย
ภายใต้บรมโพธิสมภารของพระองค์ ข้าพเจ้ายหวังอย่างยิ่งว่าพวกเขาเหล่านั้น จะนำเอาความรู้
ทางพระพุทธศาสนา มาพัฒนาพระพุทธศาสนาในลาว

ในท้ายที่สุดนี้ ข้าพเจ้ายอแสดงคำอวยพรแห่งความสุขอย่างอบอุ่นต่อพระองค์ ขอให้
มีพลาณามัยสมบูรณ์ มีพระชนมายุยืนนาน เพื่อเป็นบรมโพธิสมภาร แก่ปวงพุทธศาสนิกชนชาวไทย
และปวงชนที่ไม่ได้นับถือพระพุทธศาสนา เพื่อเป็นผู้นำแห่งจิตวิญญาณ เพื่อสันติภาพและ
ความสามัคคีภายในประเทศไทยและในโลก ข้าพเจ้ายหวังอย่างยิ่งว่า พวกเราจะได้สืบต่อเสริมขยาย
สายสัมพันธ์มิตรภาพทางด้านวัฒนธรรม ทางพุทธศาสนาและศาสนาพุทธระหว่างสองประเทศ
ของพวกเรา ตลอดกาลนาน

ประธานศูนย์กลางองค์การพุทธศาสนาสัมพันธ์แห่ง สปป.ลาว

(ลงลายมือชื่อและตราประทับ)

พระอาจารย์ใหญ่บุญมา สิมมาพม

สารจากประธานสังฆเถรวาท อินโดนีเซีย

SANGHA THERAVADA INDONESIA

Vihāra Mendut, Kota Mungkid, Magelang, Indonesia

Tribute to

**His Holiness Somdet Phra Ariyavongsagatayana
The 20th Supreme Patriarch of Thailand**

His Holiness Supreme Patriarch (Somdet Phra Saṅgharājā) of Thailand, at the age of 96, exhibits the charisma of a spiritual father to the *bhikkhus* and people of Thailand, with his loving and gentle heart that always shines through.

His Holiness holds a deep commitment to education and has fostered close and harmonious relationship with religious leaders around the world.

His remarkable good health at the age of 96 is a blessing (*maṅgala*) of the Dhamma, not just for the people of Thailand, but also for the rest of the world.

His Holiness has bestowed a pair of 3-metre-tall magnificent bronze Buddha statues to Indonesia, which will be enshrined in two *vihāras* in North Sumatera, Indonesia. I had the honor of receiving this very precious gift from His Holiness at Wat Rājibophit Sathitmahāsimārām, Krungthep (Bangkok), Thailand in March 2023. With this generous gesture, His Holiness Saṅgharājā has further strengthened the fraternal relationship between Indonesia and Thailand.

On behalf of the *bhikkhus* and Buddhist community of Indonesia, I extend my warmest wishes to His Holiness on his 96th birthday. May he continue to lead Saṅgha and provide Dhamma guidance, while enjoying good health and longevity.

May the Noble Triple Gem always bless His Holiness.

Yours in the Dhamma.

Sri Paññāvaro Saṅghapāṃokkha Mahāthera
The Head of Saṅgha Theravāda Indonesia

-คำแปลอย่างไม่เป็นทางการ-

สังฆเถรวาท อินโดนีเซีย
วิหารเมณฑุท โฆตุ มังกุตมาเกล็ง อินโดนีเซีย

ขอถวายพระพร
สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ
สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก พระองค์ที่ ๒๐ แห่งประเทศไทย

ข้าแต่องค์พระสังฆราช (สมเด็จพระสังฆราช) แห่งประเทศไทย เจริญพระชนมพรรษา ๙๖ พรรษา อันแสดงถึงพระบารมีแห่งสมณเจ้าของเหล่าภิกษุและสาธุชนชาวไทย ด้วยความรักและพระเมตตาอันเปล่งประกายพระองค์มีความมุ่งมั่นอย่างลึกซึ้งต่อการศึกษาและส่งเสริมความสัมพันธ์และมีส่วนร่วมอย่างใกล้ชิดกับผู้นำศาสนาทั่วโลก พระองค์เจริญด้วยพระพลานามัยที่สมบูรณ์แข็งแรงในวัย ๙๖ พรรษา อันเป็นพรแห่งพระธรรม มีใช้เพียงเพื่อพุทธศาสนิกชนชาวไทย แต่เพื่อพุทธศาสนิกชนทั่วโลก พระองค์ได้พระราชทานพระพุทธรูปสำริดสูง ๓ เมตรคู่หนึ่งแก่อินโดนีเซีย ซึ่งจะได้ดำเนินการประดิษฐานไว้ ณ วิหารสองแห่งทางตอนเหนือของเกาะสุมาตรา ประเทศอินโดนีเซีย ข้าพเจ้ารู้สึกเป็นเกียรติที่ได้รับสิ่งมีค่านี้จากพระองค์ ณ วัดราชบพิธสถิตมหาสีมาราม กรุงเทพมหานคร เมื่อเดือนมีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๖ ด้วยพระกรุณาธิคุณแห่งสมเด็จพระสังฆราชจะช่วยกระชับความสัมพันธ์ฉันพี่น้องระหว่างอินโดนีเซียและไทยให้แน่นแฟ้นยิ่งขึ้น ในนามของภิกษุและชุมชนชาวพุทธในอินโดนีเซีย ข้าพเจ้าขออัญวยพรในโอกาสที่พระองค์เจริญพระชนมายุ ๙๖ พรรษา ขอพระเมตตาแด่เหล่าสงฆ์โดยครรลองของหลักธรรม มีพระพลานามัยแข็งแรงและพระชนมายุยืนยาว

ขอคุณพระศรีรัตนตรัยสถิตสถาพรแก่พระองค์
ควรมิควรแล้วแต่จะโปรด

(ลงลายมือชื่อ)

ศรี ปัญญาวัโร สังฆปาโมกข์ มหาเถระ
ประธานสังฆเถรวาท อินโดนีเซีย

ประธานคณะกรรมการวิเทศสัมพันธ์
คณะสงฆ์ไทยแห่งพุทธศาสนาเกาหลี

Jogye Order of Korean Buddhism

55 Ujeongguk-ro, Jongno-gu, Seoul 03144, Korea Tel. +82-2-2011-1830 / Fax. +82-2-735-0674 www.koreanbuddhism.net

To Ven. Somdet Phra Ariyavongsagatayana

the 20th Supreme Patriarch of Thailand

I'd like to convey my heartfelt reverence and gratitude for your tireless efforts to promote and develop Thai Buddhism and increase happiness for all humanity.

I offer my sincerest congratulations on your approaching 96th birthday, and I hope you can continue to guide Buddhists on the path of happiness through your resolute practice.

Once again, I congratulate you on your 96th birthday and pray for your continued good health.

May 11, B.E.2567(2023)

Ven. Beomjong

Chairman of the International Relations Committee,

Jogye Order of Korean Buddhism

-คำแปลอย่างไม่เป็นทางการ-

คณะสงฆ์โซเกแห่งพุทธศาสนาเกาหลี

๕๕ ถนนอุจจุงกุก เขตชงโน กรุงโซล ๐๓๑๔๔, เกาหลี โทร +๘๒-๒-๒๐๑๑-๑๘๓๐ /
โทรสาร +๘๒-๒-๗๓๕-๐๖๑๔ www.koreanbuddhism.net

ขอร่าบทุล สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ

สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก พระองค์ที่ ๒๐ แห่งประเทศไทย

ข้าพเจ้าขอแสดงความคารวะและขอบพระคุณอย่างสุดซึ้งในความพยายามอย่างไม่รู้จัก
เหน็ดเหนื่อยของพระองค์ ในการส่งเสริมและพัฒนาพระพุทธศาสนาของไทย และการเพิ่มพูน
ความสุขแก่มวลมนุษยชาติ

ข้าพเจ้าขอแสดงความยินดีเป็นอย่างยิ่งในโอกาสเจริญพระชนมายุ ๙๖ พรรษาของ
พระองค์ที่กำลังจะมาถึง และข้าพเจ้าหวังว่าพระองค์จะสามารถชี้นำพุทธศาสนิกชนไปสู่หนทาง
แห่งความสุขผ่านแนวปฏิบัติอันแน่วแน่ของพระองค์ต่อไป

ข้าพเจ้าขอแสดงความยินดีอีกครั้งในโอกาสที่พระองค์เจริญพระชนมายุ ๙๖ พรรษา
และขออิच्छฐานให้พระองค์มีพระพลานามัยแข็งแรงสืบไป

๑๑ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๖(๒๐๒๓)

พระเถระ บอมจอง (ตราประทับ)

**ประธานคณะกรรมการวิเทศสัมพันธ์
คณะสงฆ์โซเกแห่งพุทธศาสนาเกาหลี**

สารจากประธานสหพันธ์พุทธศาสนาสิงคโปร์

新加坡佛教總會 SINGAPORE BUDDHIST FEDERATION

59 Lorong 24A Geylang, Singapore 398583 • Tel: +65 6744 4635 • Fax: +65 6747 3618 • www.buddhist.org.sg
UEN S645S0008K Charity Registration 000727 GST NO: M90370977R

Congratulatory Message

It is an honour and privilege to write a congratulatory message on this auspicious occasion of the 96th birthday of His Holiness Somdet Phra Ariyavangsagatayana Somdet Phra Sangharaja, Supreme Patriarch of the Kingdom of Thailand.

When I first met His Holiness years ago, I was greatly awed and impressed by the tranquility and amiability in his disposition. In my conversations with His Holiness, he had shown his care and concern by asking me where am I from in perfect and fluent English, a rare linguistic feat testifies to his passion and diligence in pursuing knowledge beyond the religious realm.

His Holiness has a kin interest in the development of Buddhism in Singapore and I have duly updated him on the state of affairs of the development of Buddhism here. His care for others and treats all in equality is a shining example of an respectable elder worth emulation by all.

People in the Kingdom of Thailand are fortunate and blessed to have a noble patriarch His Holiness to lead and guide them spiritually, which I believe will promote Buddhism to the highest level, and by doing so, will also facilitate the global development of Buddhism so as to benefit all sentient beings.

As a Chinese saying goes, benevolence begets longevity, this idiom aptly depicts the sterling accomplishments His Holiness has achieved and has set a gold standard for all Sanghas to follow suit.

My colleagues and I wish His Holiness many good returns and longevity.

Sadhu Sadhu Sadhu

SECK KWANG PHING (Venerable)
President
Singapore Buddhist Federation

- คำแปลอย่างไม่เป็นทางการ -
สหพันธ์พุทธศาสนาสิงคโปร์

ถ้อยคำถวายพระพร

ข้าพเจ้ารู้สึกเป็นเกียรติและโอกาสพิเศษที่ได้เขียนสารถวายพระพร เนื่องในมงคลสมัย สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ทรงเจริญพระชนมายุ ๙๖ พรรษา

ข้าพเจ้ามีโอกาสได้เข้าเฝ้าสมเด็จพระสังฆราชครั้งแรกเมื่อหลายปีมาแล้ว ข้าพเจ้ารู้สึกปลาบปลื้มชื่นชมและประทับใจอย่างยิ่งต่อพระจริยวัตรที่เปี่ยมด้วยความสงบ ความเป็นมิตร และการเข้าถึงได้ง่ายของพระองค์ท่าน ในระหว่างที่สนทนากัน พระองค์ท่านได้แสดงความใส่ใจและห่วงใยไต่ถามความเป็นมาของข้าพเจ้าโดยใช้ภาษาอังกฤษอย่างคล่องแคล่วและสมบูรณ์แบบ ซึ่งแสดงให้เห็นถึงทักษะความสามารถเชิงภาษาศาสตร์ที่พบได้ยากยิ่งและพิสูจน์ให้เห็นถึงความปรารถนาและความอุทิศพากเพียรในการศึกษาหาความรู้ นอกเหนือจากด้านศาสนา

สมเด็จพระสังฆราชสนพระทัยที่จะพัฒนาศาสนาพุทธในสิงคโปร์และข้าพเจ้าได้กราบทูลทราบฝ่าพระบาทพระองค์ท่านเกี่ยวกับสถานะการพัฒนาศาสนาพุทธในสิงคโปร์ อนึ่ง ความห่วงใยต่อผู้อื่นและการปฏิบัติต่อทุกคนอย่างเท่าเทียมกันของพระองค์เป็นตัวอย่างที่น่าชื่นชมของผู้ใหญ่ที่ควรค่าแก่การเป็นแบบอย่างสำหรับทุกคน

นับได้ว่าประชาชนในราชอาณาจักรไทยมีบุญยิ่งนักและโชคดีที่มีสมเด็จพระสังฆราช เป็นผู้ชี้แนะแนวทางทางจิตวิญญาณ ซึ่งข้าพเจ้าเชื่อมั่นว่าจะนำพาศาสนาพุทธไปยังจุดสูงสุดและ จะส่งเสริมให้ศาสนาพุทธพัฒนาในระดับโลกซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อมวลมนุษยทุกคน

ตั้งสูกาจิตตินบพหนึ่งกล่าวไว้ว่าคุณงามความดีเป็นบ่อเกิดของการมีอายุยืนยาว สูกาจิตินี้แสดงให้เห็นเป็นประจักษ์แล้วว่า สมเด็จพระสังฆราชทรงประพฤติปฏิบัติอย่างดงามสูงสุดและเป็นแบบอย่างที่พุทธศาสนิกชนพึงปฏิบัติตาม

ข้าพเจ้าและสมาชิกสหพันธ์ฯ ขอถวายพระพรแด่สมเด็จพระสังฆราช ขอจงทรงพระเกษมสำราญและมีพระชนมายุยืนยาว

สาธุ สาธุ สาธุ

(ลายมือชื่อและตราประทับ)

พระอาจารย์เชก ควาง พิง

ประธานสหพันธ์พุทธศาสนาสิงคโปร์

สารจากสมเด็จพระสังฆราชแห่งคณะสงฆ์เวียดนาม

**VIETNAM BUDDHIST SANGHA
PATRONAGE COUNCIL**

**MESSAGE FROM THE SUPREME PATRIARCH OF VIETNAM BUDDHIST
SANGHA TO THE 20TH SUPREME PATRIARCH OF THAILAND -
HIS HOLINESS SOMDET PHRA ARIYAVONGSAGATAYANA**

Hanoi, April 18, 2023

To His Holiness Somdet Phra Ariyavongsagatayana,
The 20th Supreme Patriarch of the Kingdom of Thailand
Namo Sakyamuni Buddha!

On the occasion of the 96th anniversary of your birth, I would like to extend my warmest congratulations. May the Lord Buddha protect you, ensuring your health and longevity to guide Thai Buddhists in particular and Buddhists around the world in general on the path to peace and liberation.

Speaking of Thailand means speaking of the land of temples and pagodas, the homeland of great Dharma Kings, whose sacred lineage you are continuing. Your embodiment has illuminated this world with the torch of wisdom and boundless love. Your life is a priceless Dharma teaching on discipline. You always strictly observe the precepts according to the Lord Buddha's teachings and dedicate all your efforts to building schools, nurturing wisdom for generations.

Vietnamese Buddhists in particular, and Buddhists worldwide in general, are always grateful for the significant contributions of Thai Buddhism and your role in developing the Dharma network through the annual United Nation's Day of Vesak celebration, making it a sacred festival for the Buddhist community around the world. In this celebration, all Buddhists and those who cherish peace, freedom, and equality come together to discuss and seek the true path to peace for humanity and the world.

On behalf of the Vietnam Buddhist Sangha, I sincerely appreciate Thai Buddhism for its long-standing tolerance and support in allowing many Annamkaya temples of Vietnamese Buddhism to be established in Thailand, serving as spiritual cultural homes for Vietnamese expatriates. Currently, many generations of Vietnamese monks have participated in Buddhist education programs at Thai Buddhist universities. Similarly, many Thai monks have come to Vietnam for exchange and learning. I sincerely thank you in particular, Thai Buddhism, and the people of the Kingdom of Thailand in general, for helping Vietnamese Buddhism over the years.

On the 96th anniversary of your birth (June 26, 1927 – June 26, 2023), once again, on behalf of the Vietnam Buddhist Sangha, I wish the 20th Supreme Patriarch of Thai Buddhism good health, peace of mind, and abundant Dharma joy to continue leading Thai Buddhism in its mission to protect the nation and serve the people, according to the message of the Lord Buddha: “Out of compassion for life, for the happiness and peace of all celestial beings and mankind.” May you have good health and long life!

I wish His Majesty the King, the Government, the National Assembly, and the Buddhist Sangha of Thailand, the Thai people, and all Buddhists in the land of Thailand, Buddhists from all continents, to always live in peace under the radiant light of the Lord Buddha.

With metta,

His Holiness THICH TRI QUANG
THE SUPREME PATRIARCH OF VIETNAM BUDDHIST SANGHA

-คำแปลอย่างไม่เป็นทางการ-

คณะสงฆ์แห่งเวียดนาม
สภาอุปลัมภ์

สารจากสมเด็จพระสังฆราชคณะสงฆ์แห่งเวียดนามแด่สมเด็จพระสังฆราช พระองค์ที่ ๒๐ แห่งประเทศไทย
ใต้ฝ่าพระบาท สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ

วันที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๖๖ ณ ฮานอย

ใต้ฝ่าพระบาท สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ

สมเด็จพระสังฆราช พระองค์ที่ ๒๐ แห่งราชอาณาจักรไทย

นะโม สากยมุณี พุทธา!

เนื่องในศุภมงคลสมัยคล้ายวันประสูติ ๙๖ ปี สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณฯ ข้าพเจ้าขอแสดงความยินดีด้วยไมตรีจิตอย่างสุดซึ้ง ขอพระพุทธรูปเจ้าปกป้องคุ้มครองพระองค์ให้มีพระพลานามัย พระชนมายุยืนยาว เพื่อที่จะนำทางให้พุทธศาสนิกชนชาวไทยโดยเฉพาะและพุทธศาสนิกชนทั่วโลกไปสู่หนทางสงบสุขและมีเสรีภาพ

เมื่อกล่าวถึงประเทศไทยมักจะนึกถึงดินแดนแห่งวัดและเจดีย์ สถานที่ประสูติแห่งธรรมราชาผู้ยิ่งใหญ่ซึ่งสืบเชื้อสายอันเป็นที่เคารพบูชาและพระองค์เป็นผู้ที่กำลังสืบทอด การปรากฏขึ้นของพระองค์ได้เป็นแสงสว่างโชติช่วงชัชวาลให้กับโลกใบนี้ ด้วยสติปัญญาอันเฉียบแหลมและด้วยความรักอย่างไม่มีที่สิ้นสุด พระองค์ได้อุทิศชีวิตให้กับการสอนธรรมะอย่างประเมินค่ามิได้ตามระเบียบพระธรรมวินัย พระองค์ทรงยึดมั่นกับคำสอนของพระพุทธรูปอย่างเคร่งครัดและอุทิศความอุตสาหะเพื่อที่จะสร้างโรงเรียนทำนุบำรุงแสงสว่างทางปัญญาให้กับศาสนิกชนรุ่นต่อไป

ทั้งนี้ พุทธศาสนิกชนในเวียดนามและพุทธศาสนิกชนทั่วโลกรู้สึกซาบซึ้งต่อพระคุณที่พระองค์ท่านได้วิริยะอุตสาหะอุทิศให้กับศาสนาพุทธในไทย และบทบาทที่พระองค์ได้พัฒนาเครือข่ายธรรมะผ่านวันสหประชาชาติประจำปีที่เป็นการเฉลิมฉลองวันวิสาขบูชา โดยทำให้เป็นเทศกาลที่ระลึกทางศาสนาสำหรับชุมชนชาวพุทธทั่วโลก ในโอกาสเฉลิมฉลองนี้ พุทธศาสนิกชนทุกคนและผู้ซึ่งยึดมั่นในความสงบสุข การมีเสรีภาพ และความเท่าเทียมกันมาพบปะกันเพื่อสนทนาและแสวงหาหนทางที่ถูกต้องเพื่อความสงบสุขของมนุษยธรรมและโลก

ในนามของคณะสงฆ์เวียดนาม ข้าพเจ้ารู้สึกซาบซึ้งต่อพุทธศาสนิกชนชาวไทยอย่างจริงใจที่เปิดใจกว้างและสนับสนุนให้วัดอันน้อมนิกายของศาสนาพุทธในเวียดนามมาก่อตั้งที่ไทยเป็นระยะเวลายาวนาน

อันเป็นเสมือนที่พึ่งทางจิตใจสำหรับชาวเวียดนามที่อาศัยอยู่ต่างประเทศ ปัจจุบันนี้ พระสงฆ์เวียดนามหลายรุ่นได้เข้าอบรมในหลักสูตรการศึกษาศาสนาพุทธที่มหาวิทยาลัยพระพุทธศาสนาในไทย เช่นเดียวกับพระสงฆ์ไทยหลายรูปที่ได้มาในเวียดนามเพื่อแลกเปลี่ยนและเรียนรู้ ข้าพเจ้าขอขอบคุณอย่างจริงใจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งพุทธศาสนิกชนชาวไทยและประชาชนในราชอาณาจักรไทยที่ให้ความช่วยเหลือศาสนาพุทธเวียดนามมาเป็นเวลาหลายปี

เนื่องในโอกาสครบรอบ ๙๖ ปี วันประสูติสมเด็จพระอริยวงศาคตญาณฯ (๒๖ มิถุนายน พ.ศ. ๒๔๗๐ - ๒๖ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๖) อีกครั้งหนึ่ง ในนามคณะสงฆ์แห่งเวียดนาม ข้าพเจ้าขออวยพรให้สมเด็จพระสังฆราช พระองค์ที่ ๒๐ ของศาสนาพุทธไทยมีสุขภาพแข็งแรง มีความสงบทางจิตใจ และอุดมสมบูรณ์ ปิติยินดีในธรรมะเพื่อนำศาสนาพุทธในไทยไปสู่ภารกิจเพื่อปกป้องชาติและประชาชน ดังข้อความของพระพุทธเจ้าที่ว่า “ด้วยความเวทนาต่อชีวิต ต่อความสุขและความสงบของทุกการดำรงอยู่ในจักรวาล และมวลมนุษยชาติ” ขอสมเด็จพระอริยวงศาคตญาณฯ ทรงมีสุขภาพพลานามัยสมบูรณ์แข็งแรงและมีพระชนมายุยืนยาว !

ข้าพเจ้าขอถวายพระพรชัยมงคลแด่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ตลอดทั้งรัฐบาล รัฐสภา และคณะสงฆ์แห่งประเทศไทย ประชาชนชาวไทย พุทธศาสนิกชนในดินแดนประเทศไทยและชาวพุทธจากทุกภูมิภาคทั่วโลกดำเนินชีวิตด้วยความสงบสุขภายใต้แสงประทีปส่องสว่างของพระพุทธเจ้า

ด้วยเมตตา

(ลงลายมือชื่อ)

ทิก ถี กวาง

สมเด็จพระสังฆราชแห่งคณะสงฆ์เวียดนาม

สารจากอาร์ชบิชอปแห่งเอสเตรกอม-บูดาเปสต์
ฮังการี

His Holiness
Somdet Phra
Ariyavongsagatanana
Somdet Phra Saṅgharāja
20th Supreme Patriarch of Thailand

1026-2/2023
Budapest, 18th of April 2023

Your Holiness,

On this joyous occasion of Your Holiness' 96th Birthday, I extend my most sincere and heartfelt congratulations. I express my deep respect for your person, which has become for many a symbol of interfaith dialogue.

Sincerely Yours,

Card. Péter Erdő
Archbishop of Esztergom-Budapest
Primate of Hungary

- คำแปลอย่างไม่เป็นทางการ -

สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ สมเด็จพระสังฆราช
สกลมหาสังฆปริณายก พระองค์ที่ ๒๐
แห่งราชอาณาจักรไทย

เลขที่ ๑๐๒๖/๒๐๒๓
กรุงเทพฯ เปสต์ ๑๘ เมษายน ๒๕๖๖

เจ้าพระคุณ สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก

เนื่องในโอกาสที่เจ้าพระคุณสมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก มีพระชนมายุครบ ๙๖ พรรษา ข้าพเจ้าขอแสดงความยินดีด้วยความจริงใจอย่างที่สุด ข้าพเจ้าขอแสดงความเคารพอย่างสูงต่อเจ้าพระคุณฯ ผู้เปรียบเสมือนสัญลักษณ์ของการดำรงอยู่ร่วมกันที่ดีของทุกศาสนา

ขอแสดงความเคารพ

(ลงลายมือชื่อ)

คาร์ดินัล ปีเตอร์ เฮอร์เดอ
อาร์ชบิชอปแห่งเอสเตรร์กอม-บูดาเปสต์
ฮังการี

สารจากผู้นำศาสนาซิกข์ประเทศอินเดีย

ੴ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫਤਹ ॥

ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ

ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਸਾਹਿਬ

Sri Akal Takhat Sahib, Sri Amritsar Sahib

ਨੰਬਰ...SPL.....

ਮਿਤੀ ..07/04/2023

ਸਤਿਕਾਰਯੋਗ ਜੀਓ,

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕਾ ਖਾਲਸਾ॥

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫਤਹਿ॥

ਤੁਹਾਡੇ 96ਵੇਂ ਜਨਮਦਿਨ ਦੀ ਵਰ੍ਹੇਗੰਢ ਦੇ ਇਸ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮੌਕੇ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸੁਭ ਇੱਛਾਵਾਂ ਭੇਜਦਾ ਹਾਂ। ਤੁਹਾਡੀ ਅਗਵਾਈ, ਦੂਰਅੰਦੇਸ਼ੀ, ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਅਤੇ ਦੂਜਿਆਂ ਦੇ ਧਰਮਾਂ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਸਤਿਕਾਰ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਲਈ ਜਿਥੇ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਉਥੇ ਨਾਲ ਹੀ ਮੇਰੇ ਵਲੋਂ ਆਪ ਜੀ ਨੂੰ ਮੁਬਾਰਕਬਾਦ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਆਧੁਨਿਕ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਦੇ ਦੌਰ ਵਿੱਚ ਬੇਧੀ ਮੰਦਰਾਂ ਨੂੰ ਸੁਚੱਜੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਡੀ ਯੋਗ ਅਗਵਾਈ ਸਲਾਹੁਣਯੋਗ ਅਤੇ ਸਦਾ ਪ੍ਰੇਰਣਾਦਾਇਕ ਹੈ। ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਬੇਅੰਤ ਅਤੇ ਅਣਥੱਕ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਥਾਈਲੈਂਡ ਦੇ ਬੇਧੀਆਂ ਲਈ, ਸਗੋਂ ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਦੇ ਬੇਧੀਆਂ ਲਈ ਵੀ ਸਲਾਹੁਣਯੋਗ ਅਤੇ ਪ੍ਰੇਰਣਾਦਾਇਕ ਹਨ। ਮੈਨੂੰ ਥਾਈਲੈਂਡ ਦੇ ਸਿੱਖਾਂ ਤੋਂ ਮਾਲੂਮ ਹੋਇਆ ਹੈ ਕਿ ਤੁਹਾਡੀ ਅਗਵਾਈ ਨਾਲ ਉਹ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹਨ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਅਨੁਸਾਰ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਆਜ਼ਾਦ ਹਨ।

ਤੁਹਾਡੇ ਜਨਮਦਿਨ ਦੀ ਵਰ੍ਹੇਗੰਢ 'ਤੇ, ਮੈਂ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਅੱਗੇ ਅਰਦਾਸ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਚੰਗੀ ਸਿਹਤ ਬਖਸ਼ੇ ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਵੱਡਮੁੱਲੇ ਉਪਦੇਸ਼ਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਸਹੀ ਰਾਹ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਰਹੋ।

ਸੁਭਕਾਮਨਾਵਾਂ ਸਹਿਤ॥

(ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ)

ਜਥੇਦਾਰ, ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ,

ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਸਾਹਿਬ।

ੴ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫਤਹ ॥

ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ

ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਸਾਹਿਬ

Sri Akal Takhat Sahib, Sri Amritsar Sahib

ਨੰਬਰ...SPL...

ਮਿਤੀ ..07./04./2023

Respected Supreme Patriarch of Thailand,

On this special occasion of your 96th birthday anniversary, I would like to extend my warmest congratulations and deep admiration for your leadership, vision, commitment and contribution to serving others irrespective of their faiths.

Your kind leadership in instructing the Buddhist temples through modern changes is marvelous and ever inspiring. Your endless and undue efforts are profound not only to the Buddhist in Thailand but also to the Buddhist worldwide. I have learnt from the Sikhs in Thailand that they are blessed and free to exercise in accordance to their faith by your grace.

On your birthday anniversary, I pray upon Waheguru to bless you with sound health and may your kindness continue to enlighten everyone through your example and valuable preachings.

“May love and peace be with us ever always”

With best wishes

(Harpreet Singh)

Jathedaar

Sri Akal Takhat sahib,

Sri Amritsar sahib.

เอก โองการ วาเฮ่ครุ ญี กี ฟาเต้
ศรี อกาล ตาคัต สาฮิบ
ศรีอมฤต สาฮิบ

เลขที่ ๕ พีเอล

วันที่ ๐๗/๐๔/๒๐๒๓

ขอถวายความเคารพ สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก

เนื่องในมงคลวโรกาสเฉลิมฉลองครบรอบพระชนมายุ ๙๖ พรรษาของพระองค์ ข้าพเจ้าใคร่ขอแสดงความยินดีอันอบอุ่นและเปี่ยมด้วยความชื่นชมในความเป็นผู้นำ ผู้มีวิสัยทัศน์ความทุ่มเท และพยายามรับใช้ส่งเสริมพัฒนาความเชื่อถือของศาสนาอื่น ๆ อย่างเสมอภาค

ผลงานพัฒนาของพระองค์ในด้านการพัฒนาศาสนสถานพุทธภายใต้พระบารมีปกครองของพระองค์ในยุคสมัยที่มีการพัฒนาในสังคมอย่างรวดเร็วนี้ สมควรแก่การสรรเสริญไม่เพียงแต่พุทธศาสนาในประเทศไทยเท่านั้น แต่ได้แผ่ขยายไปยังพุทธศาสนาทั่วโลก ข้าพเจ้าได้รับทราบจากชุมชนชาวซิกข์ในประเทศไทยที่ได้รับพรอันอบอุ่นและเสรีภาพในการปฏิบัติธรรมในศาสนกิจของตนอย่างเสรีภายใต้พระบารมีปกครองของพระองค์

ในวโรกาสครบรอบพระชนมายุ ๙๖ พรรษา ข้าพเจ้าขออัญฐาน “อรรดาส” ต่อ “วาเฮ่ครุ” เอกองค์อกาลปุรีค โปรตประสาทพรให้พระองค์มีพลานามัยสมบูรณ์ มีพระชนมายุยืนนาน ทรงมีความสุขศิริสวัสดิ์ถาวร เป็นร่มโพธิ์ ของปวงชนชาวพุทธ และศาสนิกชนของศาสนาอื่น ดำเนินตามรอยพระบัพัญชาที่เปี่ยมด้วยความสันติสุขตลอดกาล

ฮัรปรีต ซิงห์

ญาเท่दार ศรี อกาล ตาคัต สาฮิบ
นครศรี อมฤตสระ ประเทศอินเดีย

สารจากประธานสภาประมุขบาทหลวงโรมันคาทอลิกแห่งประเทศไทย

การใช้หลักศาสนาสร้างความสามัคคีและสันติสุขในสังคม

ความสามัคคีและความสงบสุขในสังคม เป็นแรงบันดาลใจสำคัญที่สุดของมนุษยชาติที่ปรารถนาการอยู่ร่วมกันอย่างสันติในสังคมแห่งภราดรภาพ ที่แสดงออกมาในความรักและความเมตตากรุณาต่อกัน การส่งเสริมความสามัคคี และสันติสุขในสังคม จึงเป็นพันธกิจและเป้าหมายร่วมกันของทุกศาสนา

แรงจูงใจประการแรกและสำคัญที่สุดของคริสต์ศาสนาคือ มนุษย์ทุกคนเป็นสมาชิกในครอบครัวเดียวกัน ทุกคนจึงเป็นพี่น้องกัน ทั้งนี้เพราะพระเจ้าทรงสร้างโลกและจักรวาล ทรงสร้างมนุษย์ และสิ่งสร้างทั้งปวงด้วยความรักและพระเมตตา ทรงเป็นพระเจ้าผู้สร้างที่หล่อหลอมและประทานพระพรแห่งชีวิตเป็นของประทานแก่เราทุกคน “พระเจ้าทรงสร้างมนุษย์ตามภาพลักษณ์ของพระเจ้า พระองค์ทรงสร้างให้เป็นชายและหญิง พระเจ้าทรงอวยพรทั้งชายและหญิง” (ปฐม.๑:๒๗-๒๘) ความเชื่อเช่นนี้ ทำให้คริสตชนแสดงตนในความเป็นพี่น้องกัน มีหน้าที่ร่วมกันปกป้องของประทานแห่งชีวิต ช่วยกันดูแลรักษาสิ่งสร้าง แบ่งปันและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน โดยเฉพาะผู้ยากไร้ และผู้ที่มีความต้องการมากที่สุดในสังคม เพราะ “ความปิติยินดีและความหวัง ความเศร้าโศกและความวิตกกังวลของมนุษย์ในยุคนี้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในหมู่ของผู้ยากไร้หรือผู้ทุกข์ทรมานไม่ทางใดก็ทางหนึ่ง สิ่งเหล่านี้ล้วนเป็นความปิติ ยินดีและความหวัง ความเศร้าโศกและความวิตกกังวลของเหล่าสาวกศิษย์ของพระคริสตเจ้าด้วย (สมณสาสน์ “พระศาสนจักรในโลกสมัยใหม่” (Gaudium Et Spes) ข้อ ๑) เพราะจุดเริ่มต้นของการสร้างมีตรภาพ และความเป็นพี่น้องกัน มาจากความรักเมตตาของพระเจ้า

เมื่อเราทำการวิพากษ์ ขณะที่โลกกำลังตระหนักถึงผลเชิงบวกของอารยธรรมสมัยใหม่ ที่เกิดจากการพัฒนาในด้านต่าง ๆ อาทิ ด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี การแพทย์ อุตสาหกรรม ความก้าวหน้าเช่นนี้แม้จะเป็นประวัติศาสตร์ที่ยิ่งใหญ่และทรงคุณค่าของโลก แต่โลกใบเดียวกันนี้ ก็สะท้อนถึงความยากจน ความขัดแย้ง และความทุกข์ทรมานและความยากลำบากของผู้คนจำนวนมากในส่วนต่างๆ ของโลกอันเป็นผลมาจาก ภัยพิบัติทางธรรมชาติ ความอยุติธรรมทางสังคม การใช้ความรุนแรง การกดขี่ข่มเหงและการเลือกปฏิบัติ ที่สำคัญคือคุณค่าทางด้านศีลธรรมและจิตวิญญาณก็เสื่อมโทรมลงด้วย จากสาเหตุสำคัญที่สุดของวิกฤติการณ์ของโลกสมัยใหม่นี้ก็คือ มโนธรรมของมนุษย์ที่อ่อนแอลง ด้วยอิทธิพลของปัจเจกนิยม และวัตถุนิยม ที่ทำให้มนุษย์หันเหจากค่านิยมทางศาสนา ให้คุณค่ากับค่านิยมทางโลกและวัตถุ มากกว่าคุณค่าทางศาสนา

นอกจากนั้น กระแสโลกาภิวัตน์และการอพยพย้ายถิ่นจำนวนมาก ทำให้สังคมประกอบไปด้วยผู้คนต่างวัฒนธรรม เชื้อชาติ ภาษา และความเชื่อมากขึ้น คริสตศาสนามีพันธกิจในการร่วมเดินทางไปด้วยกันกับพี่น้องชายหญิงทุกคน ในทุกวัฒนธรรม และศาสนา ด้วยการสร้างวัฒนธรรมการสานเสวนา ที่มาร่วมกันเพื่อสร้าง

พื้นที่ศักดิ์สิทธิ์ ซึ่งจะก่อให้เกิดวัฒนธรรมแห่งสันติธรรม การยอมรับผู้อื่น ความยุติธรรม ความดีงาม และภราดรภาพของมนุษย์ เพื่อบรรลุหนทางแห่งสันติสุข

ครอบครัวนับว่าเป็นพื้นฐานที่สำคัญ ในการส่งเสริมคุณธรรมและจิตสำนึกทางศาสนาเพื่อนำเด็กและเยาวชนคนรุ่นใหม่ได้รับการอบรมสั่งสอนพื้นฐานทางศีลธรรมทางศาสนาอันมั่นคง เพราะคริสตศาสนาเชื่อมั่นว่าความเชื่อความศรัทธาในพระเจ้าเป็นเครื่องมืออันสำคัญเพื่อบรรลุสันติภาพในโลกนี้ การหยั่งรากลึกอย่างมั่นคงในความเชื่อและความศรัทธาในศาสนาจึงเป็นรากฐานสำคัญของสันติภาพ เพื่อเสริมสร้างและปกป้องคุณค่าของการอยู่ร่วมกัน ในความเป็นภราดรภาพของมนุษย์ที่อยู่ร่วมกันด้วยความเข้าใจ และอย่างสมานฉันท์ เพื่อสร้างสังคมแห่งปัญญา ความยุติธรรม และความรักขึ้นมาใหม่

ศาสนาคริสต์ นิกายโรมันคาทอลิก มีความหวังอย่างลึกซึ้งสำหรับอนาคตอันสดใสของมนุษยชาติทั้งมวล เชื่อเชื่อและพร้อมร่วมมือกับทุกคนที่มีความเชื่อมั่นในภราดรภาพของมนุษยชาติ ซึ่งเป็นพระพรที่พระเจ้าประทานให้กับมนุษยชาติทั้งมวล เพื่อให้ทุกคนทำงานร่วมกันเพื่อสร้างความเป็นหนึ่งเดียวกัน และสรรสร้างวัฒนธรรมของความเคารพให้เกียรติกันและกัน เพราะพระเจ้าทรงสร้างมนุษย์ทุกคนให้มีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ เท่าเทียมกัน ให้มีเสรีภาพ ในความเชื่อ ความคิด และการแสดงออกท่ามกลางความหลากหลายทางศาสนา วัฒนธรรม เชื้อชาติ และภาษา และทรงเรียกพวกเขาให้มาดำเนินชีวิตด้วยกันฉันพี่น้อง และเติมเต็มโลกใบนี้ด้วยคุณค่าของความดีงาม ความรัก และสันติสุข

คริสตศาสนาจึงมีแนวทางสำคัญในการส่งเสริมวัฒนธรรมแห่งการอยู่ร่วมกันอย่างสันติและการปรองดอง ๓ ประการ คือ ๑) ความตระหนักในความเป็นหนึ่งเดียวกันท่ามกลางความหลากหลาย ๒) ความชื่นชมในคุณค่าและความศักดิ์สิทธิ์ ที่มีอยู่ร่วมกันในระหว่างศาสนาและวัฒนธรรมต่างๆ เพราะเมื่อเราตระหนักถึงความเชื่อและความศรัทธาของผู้อื่น ความเชื่อและความศรัทธาของเราเองก็จะมีพลังเข้มแข็งและลึกซึ้งมากขึ้น และ ๓) การเสวนาอย่างมีส่วนร่วม การเสวนาเป็นกุญแจสู่ความเข้าใจที่ดีขึ้นและเห็นคุณค่าของจุดยืนของกันและกัน นอกจากนี้ยังเป็นกุญแจที่เชื่อมโยงเราเข้าด้วยกันในฐานะสมาชิกของครอบครัวมนุษยชาติ

ภราดรภาพในศาสนาเป็นพลังสำคัญเพื่อนำมาซึ่งความปรองดอง ๓ ประการ สันติภาพ และส่งเสริมความดีท่ามกลางความขัดแย้งและการแตกแยก สภาสังคายนาวาติกันที่ ๒ (สิ้นสุดปี ค.ศ.1965) เรียกร้องให้คริสตชนทุกคน เสวนาและร่วมมือกับศาสนาอื่น ๆ ด้วยความรอบคอบและความรัก และเป็นสักขีพยานด้วยความเชื่อและชีวิตของคริสตชน คริสตชนรักษาและส่งเสริมสิ่งที่เป็นความดีงามทางด้านจิตวิญญาณและศีลธรรม ตลอดจนคุณค่าทางวัฒนธรรมที่พบได้ร่วมกันในมนุษยชาติ (คำแถลงของสภาสังคายนาวาติกันที่ ๒ เรื่องความสัมพันธ์กับศาสนาต่าง ๆ ที่มีใช้ศาสนาคริสต์ ข้อ ๒)

พระศาสนจักรย้ำว่า การเสวนาควรเกิดขึ้นในสามระดับ ประการแรก การเสวนาด้วยวัฒนธรรมและชีวิต "ใครก็ตามที่ไม่มีความรัก ย่อมไม่รู้จักพระเจ้า เพราะพระเจ้าทรงเป็นความรัก" (๑ ยน. ๔:๘) ทุกศาสนา ส่งเสริมความรักและสันติภาพ ในฐานะผู้มีความเชื่อ เราทุกคนถูกเรียกให้เป็นเครื่องมือแห่งความรักและความปรองดอง นักบุญยอห์นกล่าวว่า "ถ้าผู้ใดมีทรัพย์สินสมบัติของโลกนี้ และเห็นพี่น้องของตนขาดแคลน แต่ยังมีใจแคบต่อเขา ความรักของพระเจ้าจะดำรงอยู่ในผู้นั้นได้อย่างไร" (๑ ยน. ๓:๑๗) เราทุกคนถูกเรียกเพื่อทำงานร่วมกัน เพื่อแบ่งปันวัฒนธรรมแห่งความรักและการส่งเสริมความยุติธรรมร่วมกันต่อมนุษยชาติ ประการที่สอง การเสวนาแห่งความเชื่อ การเสวนานี้เริ่มต้นด้วยการแบ่งปันประสบการณ์แห่งความเชื่อ เพื่อแบ่งปันความเชื่อ

และการเป็นประจักษ์พยานในความเชื่อของกันและกัน เพราะหากเราตั้งใจฟังประสบการณ์ความเชื่อความศรัทธาของผู้อื่นด้วยใจจดจ่อ สิ่งนี้จะทำให้เราร่ำรวยและช่วยให้เราเติบโตในศรัทธาของเราเอง และประการสุดท้าย คือความเข้มแข็งและความปรารถนาด้วยความจริงใจในการร่วมกันค้นหาความจริงที่สมบูรณ์ร่วมกันกับผู้เชื่ออื่น ๆ เพื่อสร้างเป็นหนึ่งเดียวกันท่ามกลางความหลากหลาย และเมื่อเราเห็นว่ามีความตั้งงามและความจริงมากมายในศาสนาและวัฒนธรรมอื่นๆ เราจึงร่วมกันสรรเสริญพระเจ้าและติดตามพระองค์ด้วยความรักและการรับใช้ซึ่งกันและกัน

พระศาสนจักรคาทอลิกในประเทศไทย ร่วมก้าวเดินไปด้วยกันในสังคมไทย ด้วยการสานเสวนา และร่วมมือกับทุกศาสนา โดยเฉพาะอย่างยิ่งกับพุทธศาสนา เพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างมีภราดรภาพ เพื่อนำความดีและสันติภาพมาสู่ทุกคนในสังคมไทย

และเนื่องในโอกาสสมโภชคล้ายวันประสูติ ฉลองพระชนมายุ ๘ รอบของ สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ (อัมพร อมฺพโร) สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ที่ทรงเจริญพระชนมายุครบรอบ ๘๖ ปี ในวันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๖๖ นี้ ข้าพเจ้าประธานสภาประมุขบาทหลวงโรมันคาทอลิกแห่งประเทศไทย ในนามของคริสตชนไทย ขออ้อนวอนองค์พระผู้เป็นเจ้า ผู้ทรงเป็นองค์แห่งความรักและสันติสุข โปรดประทานพระพรนานับประการให้เจ้าพระคุณ สมเด็จพระสังฆราชฯ ทรงพระเจริญ มีพระชันษายิ่งยืนนาน เป็นประทีปส่องนำความตั้งงามในสังคมไทย และเป็นมิ่งขวัญต่อศาสนิกชนตราบนานเท่านาน

“ปรีชาญาณ เป็นแสงสะท้อนความสว่างนิรันดร เป็นกระจกเงาไร้ราคีส่องการกระทำของพระเจ้า เป็นภาพลักษณ์แห่งความดีล้ำเลิศของพระองค์” (ปชญ.๗:๒๖)

ขอประทานถวายสักการะ พร้อมน้อมกราบถวายพระพร “ที่ข้ายูโก โทคุ สังฆราชา”

บิชอปยอแซฟ ชูศักดิ์ สิริสุทธิ์

ประธานสภาประมุขบาทหลวงโรมันคาทอลิกแห่งประเทศไทย

สารจากจุฬาราชมนตรี

สำนักจุฬาราชมนตรี

ศูนย์บริหารกิจการศาสนาอิสลามแห่งชาติ
เฉลิมพระเกียรติ

مَجْلِسُ شَيْخِ الْإِسْلَامِ فِي تَائِيلَانَدِ

SHEIKHUL ISLAM OFFICE

Sheikhul Islam Office Building

สารจุฬาราชมนตรี

ในโอกาสจัดพิมพ์หนังสือที่ระลึกเพื่อฉลองพระชนมายุ ๘ รอบ
สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก
“การใช้หลักศาสนาสร้างความสามัคคีและสันติสุขในสังคม”

“อิสลาม” ศาสนาแห่งสันติภาพและความคานติ ศาสนาแห่งการยอมจำนนและมอบตน
แต่อัลลอฮ์พระผู้เป็นเจ้า ด้วยการปฏิบัติตามพระบัญชาใช้และละเว้นจากพระบัญชาห้ามแห่งพระองค์
โดยสิ้นเชิง และการปฏิบัติตามพระวณะแห่งศาสนายัมมัดและแบบฉบับของท่าน เพื่อความผาสุก
ทั้งโลกนี้และโลกหน้า อิสลามเป็นศาสนาแห่งมนุษยชาติที่อ้ารับไว้ซึ่งความเสมอภาค ไม่แบ่งแยกระหว่าง
เชื้อชาติ สีผิว และภาษา เพราะมนุษย์ทุกคนคือป่าวที่ถูกสร้างและมีความทัดเทียมกัน อิสลามยอมรับใน
ความแตกต่างของมนุษยชาติ บนหลักพื้นฐานที่ว่า มนุษย์ทุกคนถือกำเนิดมาจากบุรุษคนเดียวกันคือ
อาดัม การแบ่งเป็นก๊ก เป็นเหล่า ความแตกต่างทางความเชื่อและวัฒนธรรม มีใช้อุปสรรคของการอยู่
ร่วมกันในสังคมอย่างสันติสุข ดังพระดำรัสแห่งอัลลอฮ์ พระองค์ทรงตรัสไว้ ความว่า “มนุษยชาติ
ทั้งหลาย เราได้สร้างพวกเจ้าจากชายหนึ่งและหญิงหนึ่งและเราได้ให้พวกเจ้าเป็นเผ่าพันธุ์ต่าง ๆ
เพื่อพวกเจ้าจะได้ทำความรู้จักกัน”

สันติภาพจะเกิดขึ้นได้ในสังคมมนุษย์ ต้องอาศัยคุณธรรมและจริยธรรมควบคู่กันไป
ท่านศาสดายัมมัด ได้กำหนดเป้าหมายแรกแห่งภารกิจเผยแผ่อิสลามไว้อย่างชัดเจนในวณะ
ของท่าน ความว่า “แท้จริงแล้ว ข้าพเจ้าได้ถูกแต่งตั้งให้เป็นศาสดา เพื่อภารกิจแห่งจริยธรรมอิสลาม
อันสูงส่ง” จริยธรรมอิสลามมิได้เกิดขึ้นด้วยธรรมชาติแห่งจิตสำนึกของมนุษย์เพียงอย่างเดียว หากแต่
พระผู้เป็นเจ้าได้ส่งท่านศาสดายัมมัด ให้ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างแก่ประชาชาติอิสลามเพื่อการปฏิบัติ
ตาม ถึงแม้ว่ามนุษย์จะมีสติปัญญาเหนือสรรพสิ่งทั้งหลายและสามารถคิดค้นสิ่งต่าง ๆ ได้มากมาย
กระนั้นก็ตามความคิดและการกระทำของมนุษย์ก็ยังคงอยู่ในกรอบที่จำกัด

พลังศรัทธาที่ผู้ศรัทธามีต่อพระผู้เป็นเจ้า คือพลังแห่งความยำเกรงอันจะผลักดันให้มนุษย์
ยึดมั่นในคุณธรรมและจริยธรรม เพราะมันคือรากฐานแห่งชีวิตที่ถูกล้อมกรอบไว้ด้วยคำสอนของศาสนา
ในการอบรมบ่มสอนจิตใจสำนึกของมนุษย์ให้มีการปรับปรุงและแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น ดังนั้น
คุณธรรมจริยธรรมเปรียบเสมือนเครื่องควบคุมประสาทสัมผัสทั้งห้าของมนุษย์ให้ตระหนักถึงการกระทำ
ของตนอยู่เสมอ เมื่อใดคุณธรรมและจริยธรรมสามารถเข้าหล่อหลอมจิตใจของมนุษย์ให้ดำรงตนอยู่ใน
ศีลธรรมได้ เมื่อนั้นสันติภาพอันถาวรก็จะเกิดขึ้นอย่างแน่นอน

/ความแตกต่าง...

ถนนคลองอ้อท่า แขวงคลองอ้อตบ เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร 10530 Islamic Affairs National Administration Center of Thailand
(In commemoration of HM the King's Golden Jubilee Accession to the Throne) Klongkiao Rd. Klongsib Nongchok, Bangkok 10530 Thailand
Tel. 0-2949-4278, 0-2949-4312-3 Fax : 0-2949-4220 E-mail : skthai1431@hotmail.com

- ๒ -

ความแตกต่างทางศาสนา วัฒนธรรม และภาษา มิได้เป็นอุปสรรคในการปรับเปลี่ยนทัศนคติ การปรับตัว และการน้อมเอาหลักคำสอนของศาสนามาใช้ได้อย่างลงตัวและลงงาม การติดต่อสื่อสารกันเป็นการยืนยันความผูกพันที่มีต่อกัน สะท้อนความสัมพันธ์อันดีระหว่างกัน ดังปรากฏเป็นที่ประจักษ์บนผืนแผ่นดินไทยระหว่างพี่น้องชาวไทยพุทธและชาวไทยมุสลิม ตลอดจนศาสนิกกร่วมชาติ จึงเป็นเครื่องยืนยันได้อย่างชัดเจนว่า ประเทศไทยคือ “ดินแดนแห่งสังคมพหุวัฒนธรรม” อย่างแท้จริง และเป็นสังคมที่ธำรงไว้ซึ่งความสงบสันติและร่มเย็นมาช้านาน

ข้าพเจ้าขอถวายพระพรแด่สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ให้ทรงมีพระพลาณมัยที่สมบูรณ์แข็งแรง และขอให้ทรงมีพระชนมายุยืนนาน เป็นร่มโพธิ์ร่มไทรแก่พุทธศาสนิกชนชั่วกาลนาน

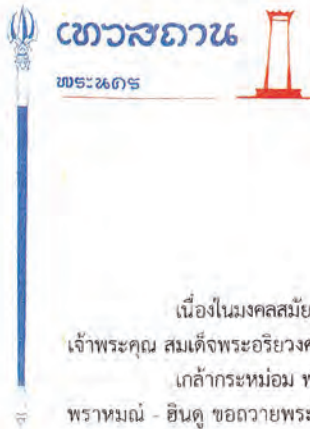
(นายอาศิส พิทักษ์कुมพล)

จุฬาราชมนตรี

สารจากประธานพระครูพราหมณ์
ผู้นำองค์การศาสนาพราหมณ์-ฮินดูในประเทศไทย

สารถวายพระพร

เนื่องในมงคลสมัยคล้ายวันประสูติ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๖๖ พระชนมายุ ๘ รอบ ๙๖ พรรษา
เจ้าพระคุณ สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก
เกล้ากระหม่อม พระมหाराชครูพิธีศรีวิสุทธิคุณฯ พร้อมด้วยคณะพราหมณ์ และศาสนิก
พราหมณ์ - ฮินดู ขอถวายพระพร ขอพระองค์ทรงมีพระพลานามัยแข็งแรง ปราศจากโรคภัยไข้
ทรงมีพระชนม์ยืนนาน ด้วยเทอญ

โอมศานติ ศานติ ศานติ

สารจากนายกสมาคมศรีคุรุสิงห์สภา
สถาบันศาสนาซิกข์แห่งประเทศไทย

สาร

หลักธรรมสั่งสอนของศาสนาต่าง ๆ ไม่ได้แตกต่างกันไปมากนัก ต่างก็มุ่งหวังซึ่งความสามัคคี ความรักและสันติสุข แต่วิธีการปฏิบัติและหลักธรรมคำสั่งสอนอาจจะแตกต่างกันออกไป ด้วยลักษณะ ภูมิรัฐศาสตร์ ณ ขณะนั้น แต่ความจริงก็ย่อมเป็นความจริง ซึ่งเคยมีการกล่าวไว้ว่า สิ่งทีโบราณและเก่าแก่ที่สุดในจักรวาล และในอีกหลาย ๆ จักรวาลที่ยังคงเป็นที่ลึกลับ นั่นคือสัจธรรมความเป็นจริง ซึ่งเราไม่ต้องไปเสียเวลา ความหามัน แต่เราควรจะศึกษาความเป็นไปได้และพลังอำนาจของสัจธรรมย่อมจะดีกว่า

ตามหลักฐานทางโบราณคดีแล้ว มนุษย์ไม่ได้เกิดมาพร้อมกับอารยธรรม แต่เกิดมาพร้อมกับความ ป่าเถื่อนเหตุเพราะไม่มีทางเลือกเป็นอื่น จำเป็นต้องดิ้นรนเพื่อให้มีชีวิตอยู่ ชีวิตคือการต่อสู้ ศัตรูคือยาพาล ผู้ใด ไม่บากบั่น ผู้นั้นจะล้มตาย ครั้นต่อมามนุษย์เข้าใจว่าทางเดียวที่จะอยู่รอด คือการอยู่ด้วยกัน และพึ่งพาอาศัย ซึ่งกันและกัน จึงเกิดเป็นสิ่งคมมนุษย์ ต่อมาเมื่อสังคมเติบโตใหญ่ ก็มีการขัดแย้งแย่งชิงระหว่างกันเอง ไม่ว่าจะ เป็นทรัพยากรน้ำ และสิ่งจำเป็นแก่การดำรงชีพ จึงเกิดมีความต้องการผู้นำที่ทุกคนไว้วางใจ อาจจะเป็นด้วย ความกลัวหรือความรัก แล้วแต่สถานการณ์จะพาไป ผู้นำเหล่านั้นไม่สามารถรักษาความสงบไว้ได้อย่างต่อเนื่อง จึงเกิดมีนักปราชญ์ผู้ปราดเปรื่องสั่งสอนให้มนุษย์เข้าใจในความสามัคคี ความรัก และการรู้จักแบ่งปัน ด้วยปรัชญาต่าง ๆ เหล่านี้ ทำให้เขาได้รับการยอมรับและได้กลายเป็นรากฐานของศาสนาต่าง ๆ วจวบจน ทุกวันนี้

ศาสนาซิกข์เชื่อมั่นว่า ความรักและความสามัคคีเท่านั้น ที่จะนำมาซึ่งความสงบและสันติสุขได้ ดังพระวจนะของพระศาสดาที่กล่าวว่า “ผู้ใดที่ซื่อสัตย์ ชี้นำความถูกต้องบนรากฐานแห่งความรัก และความ เท่าเทียมกัน ย่อมเป็นมิตรแท้และญาติที่ถาวร” ดังนั้น ศาสนาซิกข์จึงกำหนดให้ศาสนิกชนทุกคนรู้จักใช้ชีวิตบน หลักแห่งความพอเพียง ด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต และเท่าเทียมกัน โดยไม่คำนึงถึงเชื้อชาติ วรรณะ ฐานะ ตำแหน่ง และหัวโขนต่าง ๆ อีกทั้งยังเปิดโอกาสให้ศาสนิกชนหาความรู้ จากแหล่งต่าง ๆ นอกเหนือจากของเราเอง มาประกอบเพื่อให้มีสภาพชีวิตที่ดี ยิ่งยืนและมีความสุขร่วมกันกับพี่น้องต่างความเชื่อ ดังปรากฏให้เห็นเป็น ประจักษ์ในพระมหาคัมภีร์ คุรุครันต์ ซาฮิบ ที่ได้นำเอาคำสั่งสอนของนักพรต นักปราชญ์ ทั้งชาวฮินดูและ มุสลิมมาประกอบเป็นบทคำสั่งสอนที่ยั่งยืนควบคู่ไปกับพระวจนะของพระศาสดาในศาสนาซิกข์

เนื่องในโอกาสฉลองพระชนมายุ ๘ รอบ สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาปริณายก ๒๖ มิถุนายน ๒๕๖๖ นี้ สมาคมศรีคุรุสิงห์สภา องค์กรกลางของชาวไทยที่นับถือศาสนา ซิกข์ และชาวไทยซิกข์ทุกคน ขอตั้งจิตอธิษฐานต่อพระมหาคัมภีร์ ศิริคุรุครันต์ ซาฮิบ พระศาสดาในรัตนกาล แห่งศาสนาซิกข์ ดลบันดาลประทานพรให้เจ้าพระคุณ สมเด็จพระสังฆราช ทรงพระเจริญ มีพระชันษายืนนาน ขอให้เป็นแสงสว่างต่อศาสนิกชน และเป็นสิริมงคลต่อเหล่าศาสนิกชนตลอดไป “ทิฆายุกุ โทตุ สังฆราชา”

นายนันท จัรติกาลา เตเรปานี ธีรบัณฑิตปารา

“ในนามของพระองค์ศรีพระศาสดานานัก

ขอความรักและสันติสุขจงประสบต่อมวลมนุษยชาติตลอดไป”

นายปิ่นเดอร์पालสิงห์ มาदान

นายกสมาคมศรีคุรุสิงห์สภา

สถาบันศาสนาซิกข์แห่งประเทศไทย

ภาคที่

๒

พระประวัติ

สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ

(อมฺพรหมหาเถร)

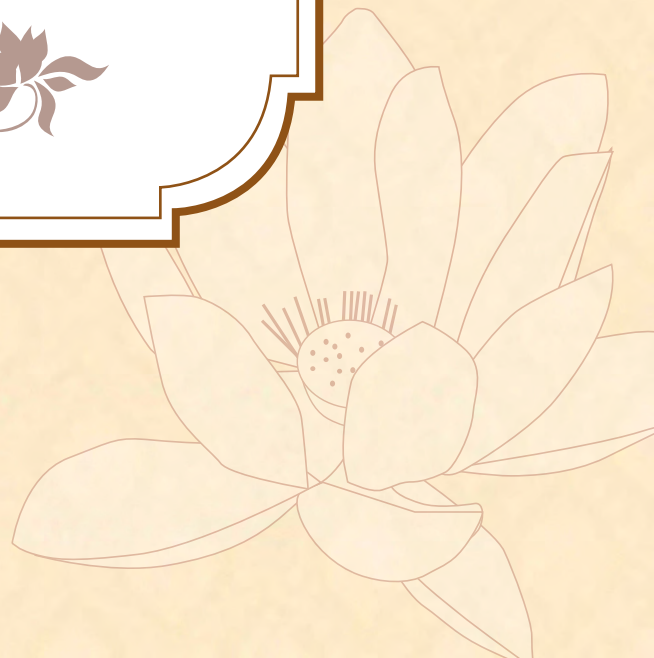
สมเด็จพระสังฆราช

สกลมหาสังฆปริณายก

สมเด็จพระสังฆราช

พระองค์ที่ ๒๐

แห่งกรุงรัตนโกสินทร์

พระประวัติ

สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ (อมฺพรมหาเถร)

สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก

สมเด็จพระสังฆราชพระองค์ที่ ๒๐ แห่งกรุงรัตนโกสินทร์

พระชาติภูมิ-พระประสูติกาล

สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ สมเด็จพระสังฆราชสกลมหาสังฆปริณายก สมเด็จพระสังฆราชพระองค์ที่ ๒๐ แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ มีพระนามเดิมว่า “อัมพร ประสัถยพงศ์” เป็นบุตรชายคนโตในจำนวน ๙ คนของนายนับ กับนางตาล ประสัถยพงศ์ ประสูติที่บ้านตำบลบางป่า อำเภอมือราชบุรี จังหวัดราชบุรี เมื่อวันอาทิตย์ แรม ๑๒ ค่ำเดือน ๗ ปีเถาะ เวลา ๕ นาฬิกา ตรงกับสุริยคติที่ ๒๖ มิถุนายน พ.ศ. ๒๔๗๐ ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว ครอบครัวของพระชนกชนนีเป็นชาวไทยเชื้อสายจีนที่ประกอบอาชีพค้าขาย

การทรงพระอักษรเบื้องต้น

ทรงพระอักษรชั้นประถมศึกษาที่โรงเรียนเทวานุเคราะห์ กองบินน้อยที่ ๔ ตำบลโคกกระเทียม อำเภอมือราชบุรี จังหวัดลพบุรี จนจบประถมศึกษาปีที่ ๑ และไปศึกษาต่อ ณ โรงเรียนประชาบาลวัดพนินพูล ตำบลบางป่า อำเภอมือราชบุรี จังหวัดราชบุรี จนสำเร็จชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ เด็กชายอัมพรหรือสมเด็จพระสังฆราชในพระปฐมวัยนั้น ทรงฉายแววฉลาดเฉลียวและเอาใจใส่ในการเล่าเรียนอย่างยิ่ง ทรงสามารถสอบไล่ได้คะแนนสูงสุดในชั้นเรียนไม่เคยต่ำกว่าอันดับที่ ๓ ของช่วงชั้นเป็นประจำทุกปี

ทรงบรรพชา-ทรงศึกษาพระปริยัติธรรม

เมื่อทรงพระเยาว์ เจ้าพระคุณสมเด็จพระสังฆราชมีพระอนามย์ไม่สู้ดี มีโรคเกี่ยวกับลำไส้เข้าเบียดเบี่ยน พระบุพการิจึงอธิษฐานบนบานขอให้เด็กชายอัมพรได้บรรพชาเป็นสามเณร เพื่อให้หายจากอาการเจ็บป่วย เมื่อพระชันษา ๑๓ ปี จึงได้ทรงเข้าบรรพชา ณ วัดสัตตนารถปริวัตร ตำบลหน้าเมือง อำเภอมือราชบุรี จังหวัดราชบุรี โดยมีพระธรรมเสนานี (เงิน นนฺโท) เจ้าคณะจังหวัดราชบุรี เป็นพระอุปัชฌายะ แต่เดิมทรงตั้งพระทัยจะบรรพชาชั่วคราวระยะเวลาหนึ่งแล้วจึงลาสิกขา แต่พระบุพการีขอร้องให้ดำรงสมณเพศต่อไป จึงเป็นเหตุให้ได้ทรงบำเพ็ญเนกขัมมบารมีสืบมา เมื่อทรงเป็นสามเณร ได้เสด็จไปทรงเล่าเรียนพระปริยัติธรรมในสำนักของพระอธิการโสทธิ สุมิตโต ซึ่งต่อมาได้รับพระราชทานสมณศักดิ์เป็นพระราชาคณะที่พระศรีธรรมานุศาสน์ เจ้าคณะอำเภอมือราชบุรี-บางแพ (ธรรมยุต) ณ วัดตรีญาติ ตำบลพงสวาย อำเภอมือราชบุรี จังหวัดราชบุรี สอบได้ประโยคนักธรรมและบาลีชั้นต่าง ๆ ในสำนักเรียนวัดตรีญาติ ดังนี้

ชาวต่างชาติเพิ่มเติม ทำให้ทรงสามารถตรัสภาษาอังกฤษด้วยสำเนียงอังกฤษได้อย่างคล่องแคล่ว เป็นประโยชน์ต่อการเผยแผ่ธรรมไปสู่มหาชนทุกหมู่เหล่า

อนึ่ง ในกาลต่อมา พระกิตติคุณได้ปรากฏเพิ่มพูนเป็นที่ประจักษ์ สภามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย จึงมีมติถวายปริญญา “ศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขาวิชาพุทธศาสตร์” เมื่อ พ.ศ. ๒๕๕๒ และสภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยมีมติถวายปริญญา “พุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขาวิชาธรรมนิเทศ” เมื่อ พ.ศ. ๒๕๕๓ อีกด้วย

เสด็จไปทรงศึกษาในต่างประเทศ

หลังจากทรงสำเร็จหลักสูตรการอบรมพระธรรมทูตแล้ว ต่อมาใน พ.ศ. ๒๕๑๐ เจ้าพระคุณสมเด็จพระสังฆราชได้เสด็จไปทรงศึกษาต่อในระดับปริญญาโท ณ มหาวิทยาลัยพาราณสี (Banaras Hindu University) สาธารณรัฐอินเดีย จนทรงสำเร็จการศึกษามหาบัณฑิต ด้านประวัติศาสตร์และโบราณคดี เมื่อ พ.ศ. ๒๕๑๒ นับเป็นพระภิกษุไทยรุ่นแรก ๆ ที่เดินทางไปเล่าเรียนวิชาการชั้นสูงตามหลักสูตรระดับมหาบัณฑิตจากมหาวิทยาลัยในต่างประเทศ และทรงเป็นสมเด็จพระสังฆราชพระองค์แรกแห่งกรุงรัตนโกสินทร์ที่ทรงสำเร็จการศึกษาระดับมหาวิทยาลัยจากต่างประเทศ

โปรดวิชาการด้านอักษรศาสตร์

นอกจากพระคุณสมบัติอันบริบูรณ์ด้านศีลธรรมแล้ว เจ้าพระคุณสมเด็จพระสังฆราชยังทรงพระปรีชาสามารถในสรรพศิลปวิทยาหลากสาขา ในฝ่ายธรรมคดีพระองค์ทรงสนพระทัยศึกษาภาษามคธ เพื่อยังประโยชน์ในการทรงพระไตรปิฎก อันเป็นการรักษาเชิดชูพระปริยัติศาสนาในโลกคดี โดยเฉพาะด้านอักษรศาสตร์ก็ได้ทรงละเลย ทรงพอพระทัยใฝ่ศึกษาฝึกฝนจนชำนาญเป็นการเกื้อหนุนให้ทรงบำเพ็ญพระศาสนกิจได้โดยเรียบร้อย ทรงศึกษาทั้งตามหลักสูตรและด้วยพระองค์เอง จึงสามารถทรงเข้าพระทัยและมีรับสั่งภาษาต่างประเทศได้หลายภาษาทั้งภาษาไทยและภาษาจีนสำเนียงต่าง ๆ ซึ่งทรงมีทักษะจากการสื่อสารในครอบครัวที่ประสูติและทรงเจริญพระวัยมา รวมถึงภาษาอังกฤษและภาษาฮินดีจากการที่ได้เสด็จไปทรงศึกษา ณ สาธารณรัฐอินเดีย อีกทั้งทรงเข้าพระทัยและสามารถสื่อสารด้วยภาษาท้องถิ่นต่าง ๆ ในประเทศไทยและประเทศภูมิภาคอาเซียนโดยรอบ ทำให้การเผยแผ่ธรรมให้กว้างขวาง เป็นไปได้อย่างราบรื่นไม่มีอุปสรรคข้อจำกัดด้านการสื่อสาร

พระธรรมทูตผู้บุกเบิกการเผยแผ่ในเครือรัฐออสเตรเลีย

ทรงเอาพระทัยใส่รับพระธรรมาภิกษุผู้บุกเบิกกิจการพระธรรมทูตมานับแต่ยุคแรกเริ่ม ทรงเป็นหัวหน้าคณะเผยแผ่พระพุทธศาสนาที่นครซิดนีย์ รัฐนิวเซาท์เวลส์ เครือรัฐออสเตรเลีย เมื่อ พ.ศ. ๒๕๑๖ ได้เสด็จไปประทับ ณ วัดพุทธรังษีสแตนมอร์ นครซิดนีย์ เพื่อทรงปฏิบัติศาสนกิจ

ด้านการเผยแผ่อันเป็นช่วงเวลาที่พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว ขณะทรงดำรงพระราชอิสริยยศที่สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินไปทรงศึกษา ณ วิทยาลัยการทหารตันทรูน กรุงแคนเบอร์รา เครือรัฐออสเตรเลีย พระองค์ได้เสด็จพระราชดำเนินไปทรงบำเพ็ญพระราชกุศลและทรงสนทนาธรรม ณ วัดพุทธรังษีสแตนมอร์อยู่เป็นประจำ เป็นปฐมเหตุให้ทรงพระราชศรัทธาเลื่อมใสในเจ้าพระคุณสมเด็จพระสังฆราชมา นับแต่ยังทรงดำรงสมณศักดิ์ที่ พระปริยัติกวี

ทรงรับภารธุระในการปกครองคณะสงฆ์

เจ้าพระคุณสมเด็จพระสังฆราช ทรงรับภารธุระในด้านการปกครองด้วยความเอาพระทัยใส่ในสรรพกิจอย่างใกล้ชิด ทรงเป็นผู้มีความละเอียดรอบคอบและถึถ้วนสุขุมคัมภีรภาพ ทำให้กิจการทั้งหมดที่ทรงบริหารจัดการเป็นไปอย่างเรียบร้อย ทรงพระวิจักขณญาณหยั่งเห็นอุปายโกศลในการบริหารศาสนกิจ โดยวิธีจัดสรรบุคลากรภายใต้สมณานัติของพระองค์ให้ดำรงอยู่ตามบทบาทและหน้าที่ที่เหมาะสม อันจะช่วยสนองพระภารกิจให้เป็นไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังมีตำแหน่งหน้าที่บางประการที่ทรงดำรง อาทิ

- เจ้าอาวาสวัดราชบพิธสถิตมหาสีมาราม
- กรรมการมหาเถรสมาคม
- แม่กองงานพระธรรมทูต
- ที่ปรึกษาเจ้าคณะภาค ๑๔-๑๕ (ธรรมยุต)
- ประธานกรรมการคณะธรรมยุต
- กรรมการเถรสมาคมธรรมยุต
- พระอุปัชฌาย์
- นายกรรมการบริหารมูลนิธิมหามกุฏราชวิทยาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์

ทรงเอาพระทัยใส่ด้านการจัดการศึกษา

ด้วยความที่มีพระอัธยาศัยโปรดการศึกษาเล่าเรียนเป็นทุนเดิม ยังให้เจ้าพระคุณสมเด็จพระสังฆราช ทรงเอาพระทัยใส่ด้านการศึกษาทั้งคดีโลกและคดีธรรมเพื่อประโยชน์กว้างขวาง ทั้งแก่บรรพชิตและคฤหัสถ์ทั่วไป ทรงรับเป็นอาจารย์สอนพระธรรมวินัยแก่พระภิกษุสามเณรในสำนักเรียนวัดราชบพิธมาอย่างต่อเนื่อง นับแต่ทรงเป็นพระมหาอัมพรตราบจนปัจจุบัน ทั้งยังทรงเป็นกรรมการสนามหลวงแผนกธรรมและแผนกบาลี จัดการศึกษาพระปริยัติธรรมของคณะสงฆ์ ทั้งปวงในราชอาณาจักร รวมถึงตลอดจนถึงการจัดการธรรมศึกษาสำหรับฆราวาส ซึ่งเจ้าพระคุณพระเจ้าวรวงศ์เธอ กรมหลวงชินวราลงกรณ สมเด็จพระสังฆราชเจ้าทรงวางรากฐานไว้ ก็ทรงสืบสานพระกรณียกิจนี้ต่อมาด้วยการเป็นประธานศูนย์ธรรมศึกษา สำนักเรียนวัดราชบพิธสถิตมหาสีมาราม

ยิ่งไปกว่านั้นยังทรงพระเมตตาต่อการศึกษาของกุลบุตรตามแนวทางที่เจ้าประคุณ พระวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าพระอรุณนิภาคุณากร สมเด็จพระพุฒาจารย์ เจ้าอาวาสวัดราชบพิธ ยุคที่ ๑ ได้ทรงรับพระบรมราโชบายของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ด้านการจัดการ ศึกษาแก่กุลบุตรในรูปแบบสถานศึกษาด้วยการประทานกำเนิดโรงเรียนวัดราชบพิธ เจ้าพระคุณ สมเด็จพระสังฆราชพระองค์ปัจจุบันจึงทรงรับโรงเรียนวัดราชบพิธไว้ในพระอุปถัมภ์สืบต่อมาจาก พระบูรพาจารย์ทุกยุค

ในระดับอุดมศึกษา เจ้าพระคุณสมเด็จพระสังฆราชผู้ทรงเป็นศิษย์เก่าและเคยทรงเป็น อาจารย์ในมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ก็ทรงเอาพระธุระบริหารกิจการของมหาวิทยาลัย ให้รุ่งเรืองไปบุลุณย์ยิ่งขึ้น โดยในปัจจุบันทรงดำรงตำแหน่งนายกสภามหาวิทยาลัย มหามกุฏราชวิทยาลัย

พระคุณูปการด้านการเผยแผ่

เจ้าพระคุณสมเด็จพระสังฆราชมีพระปรีชาสามารถในการแสดงธรรมด้วยปฏิภาณ จึงได้ ทรงเป็นธรรมกถึกแสดงธรรมประจำวันธรรมสวนะแก่อุบาสกอุบาสิกาผู้มารักษาศีลปฏิบัติธรรม เป็นประจำ ทั้งยังโปรดประทานพระอนุศาสน์สั่งสอนธรรมแก่พุทธบริษัททุกหมู่เหล่าที่มีโอกาส ได้เฝ้า ด้วยพระโอวาทที่เข้าใจง่ายและเข้าถึงบุคคลได้ทุกระดับ ธรรมที่ทรงแสดงนั้นมีตั้งแต่พื้นฐาน ในระดับโลกียะเพื่อความผาสุกแก่การดำรงตนในครอบครัวและสังคม ตลอดถึงระดับโลกุตระเพื่อ ความหลุดพ้นจากห้วงทุกข์ตามอริยมรรคของสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า หากผู้เข้ามาสนทนากับ พระองค์เป็นเด็กและเยาวชน ก็โปรดประทานพระโอวาทด้วยถ้อยคำง่าย ๆ และมักจะทรงสอน ศาสนพิธีเบื้องต้น เช่น การไหว้ การกราบ การประเคน พร้อมประทานอรรถาธิบายเหตุผลประกอบ ให้เข้าใจ เพื่อให้เด็กและเยาวชนได้ค่อย ๆ ซึมซับ วัฒนธรรมประเพณีทางพระพุทธศาสนาเป็น พื้นฐานของการดำรงตนต่อไปเมื่อเติบโตใหญ่

ส่วนการเผยแผ่ในระดับสากล เจ้าพระคุณสมเด็จพระสังฆราช ซึ่งทรงเป็นผู้วางรากฐาน กิจการพระธรรมทูตรุ่นบุกเบิกมานับแต่ต้น แม้เมื่อทรงเจริญพระสมณฐานันดรสูงแล้วก็ได้ทรง ทอดทิ้ง กลับยังทรงพระอุตสาหะในการเผยแผ่พระพุทธศาสนาให้ลงหลักปักฐานมั่นคงในดินแดน ต่างประเทศ ทรงเป็นผู้นำพระพุทธศาสนาเถรวาทจากประเทศไทยไปเผยแผ่ที่นครซิดนีย์ เครือรัฐ ออสเตรเลีย เป็นครั้งแรกเมื่อ พ.ศ. ๒๕๑๖ จากนั้นก็ทรงอุปการะกิจการเผยแผ่พระพุทธศาสนา ในประเทศออสเตรเลียอย่างใกล้ชิด ทรงเป็นประธานรับถวายที่ดินจากรัฐบาลดาร์วิน เพื่อสร้าง วัดป่าดาร์วิน ในประเทศออสเตรเลีย และทรงเป็นประธานอำนวยการฝ่ายบรรพชิตสร้าง พระมหาธาตุเจดีย์และเขตพุทธาวาสเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ในโอกาสฉลองสิริราชสมบัติครบ ๖๐ ปี และมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๘๐ พรรษา ณ วัดธัมมธโร กรุงแคนเบอร์รา เครือรัฐออสเตรเลีย

นอกจากนั้น ยังทรงเป็นผู้แทนมหาเถรสมาคมในการจัดการทางพระพุทธศาสนาในระดับนานาชาติ เช่น การที่ประเทศไทยเป็นเจ้าภาพจัดงานวิสาขบูชาเป็นวันสำคัญสากล ณ สำนักงานใหญ่ องค์การสหประชาชาติ นครนิวยอร์ก ประเทศสหรัฐอเมริกา และทรงเป็นผู้แทนประสานสัมพันธ์ไมตรีทางพระพุทธศาสนาระหว่างประเทศไทยกับประเทศบังกลาเทศ ซึ่งสถานเอกอัครราชทูต สาธารณรัฐประชาชนบังกลาเทศ จัดขึ้น ณ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เป็นต้น

พระกรณียกิจด้านสาธารณูปการ

เจ้าพระคุณสมเด็จพระสังฆราชทรงเป็นประธานควบคุมดูแลการบูรณปฏิสังขรณ์เสนาสนะ วัดราชบพิธ ซึ่งเป็นพระอารามประจำรัชกาลที่ ๕ ด้วยพระอุตสาหวิริยภาพมาโดยตลอด ทำให้พระอารามมีความสง่างามมั่นคงเป็นที่เฉลิมพระราชศรัทธาแห่งมหาจักรีบรมราชวงศ์ และเป็นที่ปฏิบัติธรรมบำเพ็ญศาสนกิจของบรรพชิตและคฤหัสถ์ทั้งบุคคลภายในและบุคคลภายนอกได้อย่างสมพระบรมราชปณิธาน

นอกจากวัดราชบพิธอันเป็นที่ประทับและที่พำนักของพระบูรพาจารย์และของพระองค์แล้วยังทรงพระกตัญญูกตเวทิตาธรรมต่อสำนักอันเป็นที่เคยทรงศึกษาเล่าเรียนและประทับเมื่อครั้งทรงพระเยาว์ จึงทรงเป็นประธานจัดหาทุนซ่อมแซมอุโบสถ สร้างศาลาการเปรียญ กุฏิ และเสนาสนะต่าง ๆ ของวัดตรีญาติ จังหวัดราชบุรี ซึ่งเคยทรงศึกษาพระปริยัติธรรม ณ ที่นั้น รวมถึงวัดอื่น ๆ ตามที่ทรงรับไว้ในพระอุปการะอีกหลายแห่ง

ทรงสืบสานกุศลเจตนาปรารถนาของเจ้าพระคุณสมเด็จพระพุทธปาพจนบดี บูรพาจารย์ของพระองค์ด้วยความกตัญญูกตเวทิตา เช่น ทรงเป็นประธานสร้างวัดแห่งทองแดงพรหมसरาราม ตำบลตาก้อง อำเภอดอนตูม จังหวัดนครปฐม ทรงเป็นประธานสร้างหอจินตากรมหาเถระ ที่วัดเซตวัน จังหวัดลำปาง เนื่องในโอกาสที่สมเด็จพระพุทธปาพจนบดี เจริญอายุ ๘ รอบนักษัตร

น้ำพระทัยด้านการสาธารณสงเคราะห์

เจ้าพระคุณสมเด็จพระสังฆราชทรงอุปการะกิจการสาธารณสงเคราะห์เพื่อพหุชนทั้งอันโตชนและพาหิรชนไว้เป็นอันมาก เช่น มูลนิธิมหามกุฏราชวิทยาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์ โรงเรียนวัดราชบพิธ โรงพยาบาลสมเด็จพระสังฆราช (วาสนมหาเถระ) จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุวาสนะเวศม์ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มูลนิธิสมเด็จพระสังฆราช (วาสนมหาเถระ) และมูลนิธิพระอาจารย์ฝั้น อาจาโร โดยมีได้เพียงแต่ประทานพระนามไว้ว่าทรงอุปถัมภ์เฉพาะ เป็นเกียรติยศแก่องค์กร หากยังได้ทรงพระเมตตาประทานทุนการศึกษาแก่นักเรียน นักศึกษา ทุนสงเคราะห์แก่ผู้ป่วยที่ขาดแคลนและทุนค่าจุนดูแลชีวิตของผู้สูงอายุให้มีความสุขตามอัธยาศัยในวัยชราอย่างต่อเนื่องและยาวนาน อันเป็นการเจริญรอยพระจริยาของสมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ (วาสนมหาเถระ) สมเด็จพระสังฆราช สมเด็จพระอุปชฌายะผู้มีน้ำพระทัยใฝ่การสาธารณสงเคราะห์เช่นนี้ เป็นแบบอย่างอันดีมานับแต่ก่อนกาล

อนึ่ง เมื่อเกิดพิบัติภัยต่าง ๆ ขึ้นในบ้านเมือง เช่น วาทภัย อุทกภัย ธรณีพิบัติภัย หรือภัยแล้ง ก็ได้ทรงเป็นผู้นำรวบรวมทุนทรัพย์และสิ่งของจากพระภิกษุ สามเณร และพุทธศาสนิกชนทั้งหลาย เพื่อบริจาคสงเคราะห์ผู้ประสบภัยตามเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นทุกครั้ง

วิถีพระปฏิบัติด้านวิปัสสนาธุระ

นอกจากพระปฏิบัติด้านคันถธุระที่ทรงบำเพ็ญไว้ด้วยดีแล้วยังทรงพอพระทัยในวัตรปฏิบัติทางวิปัสสนากรรมฐาน โปรดเสด็จไปทรงบำเพ็ญสมณธรรมร่วมกับพระภิกษุ ฝ่ายอรัญวาสีในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนืออยู่เสมอ โดยเฉพาะกับพระอาจารย์ฝั้น อาจาโร ซึ่งทรงเคารพนับถือเป็นพระอาจารย์ฝ่ายวิปัสสนาธุระ ทำให้ทรงสนิทสนมคุ้นเคยกับพระวิปัสสนาจารย์ และพระภิกษุผู้บำเพ็ญสมณธรรมสายพระกรรมฐานสืบมาตราบจนปัจจุบัน แม้เมื่อพระอาจารย์ฝั้น ถึงมรณภาพไปแล้ว เจ้าพระคุณสมเด็จพระสังฆราชก็ยังคงเสด็จไปทรงร่วมในศาสนกิจต่าง ๆ อันจัดขึ้นในหมู่สงฆ์ฝ่ายอรัญวาสีและวิปัสสนาธุระอยู่เนือง ๆ พร้อมทั้งทรงรับเป็นประธานมูลนิธิ พระอาจารย์ฝั้น อาจาโรด้วย

แม้เมื่อพระองค์ประทับในกรุงเทพมหานคร ก็ยังทรงเจริญจิตภาวนาเป็นการภายในที่ประทับเสมอ และหากเป็นวาระสำคัญ เช่น ดิถีมาฆบูชา วิสาขบูชา อัฐมีบูชา อาสาฬหบูชา หรือกำหนดการพิเศษของทางราชการ ก็โปรดเสด็จลงทรงนำพระภิกษุสามเณรและอุบาสกอุบาสิกา วัตรราชพิพิธเจริญจิตภาวนาทุกครั้งตามที่พระอนามย์อำนวย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในวันบูชาพิเศษทางพระพุทธศาสนา จะเสด็จลงพระอุโบสถเพื่อทรงแสดงพระธรรมเทศนา ทรงบำเพ็ญสมาธิ และทรงสดับพระธรรมเทศนากันต์ต่อเนื่อง ถือนิสัยชุกีบาเพ็ญเพียรข้ามราตรีตลอดรุ่งร่วมกับพุทธบริษัท ณ พระอุโบสถวัตรราชพิพิธ ตามธรรมเนียมของพระอาราม

พระปฏิบัติสัมมาปฏิบัติ

เจ้าพระคุณสมเด็จพระสังฆราชทรงครองเนกขัมมปฏิบัติพรหมจริยาภิระตัวอย่างบริบูรณ์ปราศจากข้อสงสัยเคลือบแคลง พระองค์มีพระอุปนิสัยเรียบร้อยอ่อนโยน สมถะ สันโดษ เรียบง่าย มกน้อย ไม่ทรงหลงใหลในยศและลาภสักการะ ไม่โปรดลักษณะหรูหราฟุ้งเฟ้อฟุ่มเฟือย ไม่มีพระประสงค์ด้านการตกแต่งประดับประดาที่ประทับและบรรดาสถาปัตยกรรมด้วยวัตถุอนามาสหรือของวิจิตรอลังการ ไม่โปรดทรงใช้สอยสิ่งของที่มีรูปแบบและสีสันฉูดฉาด บาดตาเกินสมณสาธูป ทรงมัธยัสถ์และโปรดใช้วัตถุปัจจัยสิ่งของต่าง ๆ อย่างคุ้มค่า หากไม่ชำรุดสิ้นสภาพจริง ๆ ก็จะไม่ทรงทิ้ง ในขณะที่การอันใดที่เกี่ยวข้องกับความประณีตงดงามของพระอารามและการถวายพุทธบูชา ในพระบวรพุทธศาสนา จะทรงเอาพระทัยใส่ในรายละเอียด ประทานพระเมตติแนะนำการตั้งแต่งอย่างรอบคอบและเหมาะสม ให้สมกับเป็นของบูชาในพระศาสนาของสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

ยิ่งไปกว่านั้น ยังทรงถือข้อวัตรปฏิบัติตามพระธรรมวินัยอย่างเคร่งครัดไม่ต่างพร้อย ทรงเอาพระทัยใส่กวาดขันพระภิกษุสามเณรในปกครองให้วางตนภายในกรอบของพระธรรมวินัย ดุจเดียวกับที่ทรงวางพระองค์ ทรงบริหารพระเดชและพระคุณอย่างได้ดุลยภาพลงตัว แม้จะทรงเข้มงวดกวาดขันในพระธรรมวินัยกับพระภิกษุ สามเณร แต่ก็เป็นไปด้วยน้ำพระทัยเปี่ยมด้วยพรหมวิหารธรรม

พระองค์มักทรงกำชับและเป็นเนติแบบอย่างให้บรรพชิตมีจรรยา มารยาททางกายและ วาจาให้เรียบร้อยตามพระวินัยบัญญัติ และอย่างสมบัติของผู้ดีที่โลกนิยม อันเป็นแนวทางที่ เจ้าพระคุณสมเด็จพระอุปัชฌายะทรงวางแบบไว้ เพื่อให้สะท้อนถึงความประณีตภายในจิตใจด้วย ทั้งนี้ ทรงเน้นย้ำเรื่องการครองตนทั้งกาย วาจา และใจ ให้งดตามระเบียบวิถีของทางโลกและ ทางธรรม ย่อมยังให้มหาชนทั้งปวงเกิดความเลื่อมใสศรัทธาสมกับเป็นสมาชิกของพุทธบริษัท เท่ากับเป็นการรักษาพระศาสนาให้มั่นคงสืบไปด้วย

เจ้าพระคุณสมเด็จพระสังฆราช มีพระคุณลักษณะเด่นอีกประการ คือ ทรงมีจริยาการสวดใส่ เบิกบาน ทรงยิ้มพระสรวลละไมเป็นนิത്യ โปรดมีพระปฏิสันถารโอภาปราศรัยกับผู้คนทั่วไป ทุกชั้น ทุกวัย ไม่มีพระอาการบึ้งปึงไว้พระยศ ไม่วางพระรัศมีข่มผู้ใดด้วยความมานะถือพระองค์ แม้เมื่อทรงเป็นสมเด็จพระราชาคณะแล้ว ก็มักมีรับสั่งให้ผู้เข้ามากราบถวายสักการะหรือขอประทาน พระกรุณาในโอกาสต่าง ๆ ซึ่งอาจรู้สึกประหม่ากังวล เพราะไม่ค่อยเคยเข้าใกล้พระสงฆ์ ทรงสมณศักดิ์สูง ได้ผ่อนคลายวิตกว่าพระองค์ทรงเป็นพระภิกษุชราสามัญธรรมดา ๆ รูปหนึ่งเท่านั้น ไม่พึงต้องหวาดเกรงใด ๆ เป็นที่ซาบซึ้ง ชื่นใจของผู้มีโอกาสได้เฝ้าใกล้ต่างสัมผัสถึงพระเมตตา การุณยธรรมอันไพศาลได้โดยง่าย

พระสมณศักดิ์

เจ้าพระคุณสมเด็จพระสังฆราช ทรงได้รับพระราชทานพระมหากรุณาจากพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชทรงตั้ง เลื่อน และสถาปนาสมณศักดิ์ ให้ไพบูลย์อภังการ ในสมณฐานันดรเรื่อยมา ดังนี้

พ.ศ. ๒๕๑๔ ได้รับพระราชทานตั้งสมณศักดิ์เป็นพระราชาคณะ ชั้นสามัญที่ **พระปริยัติกวี**

พ.ศ. ๒๕๒๔ ได้รับพระราชทานเลื่อนสมณศักดิ์เป็นพระราชาคณะ ชั้นราชที่ **พระราชสารสุธี**

พ.ศ. ๒๕๓๓ ได้รับพระราชทานเลื่อนสมณศักดิ์เป็นพระราชาคณะ ชั้นเทพที่ **พระเทพ**

เมธาภรณ์

พ.ศ. ๒๕๓๘ ได้รับพระราชทานเลื่อนสมณศักดิ์เป็นพระราชาคณะ ชั้นธรรมที่ **พระธรรม**

เมธาภรณ์

พ.ศ. ๒๕๔๓ ทรงพระกรุณาโปรดสถาปนาขึ้นเป็นพระราชาคณะ เจ้าคณะรอง ชั้นหิรัญบัฏ ที่ **พระศาสนโสภณ วิมลญาณอดุลสุนทรนายก ตรีปิฎกธรรมมาลังการภูษิต ธรรมนิยตยาทร ศาสนกิจจานุกร ธรรมยุติกคณิสสร บวรสังฆาราม คามวาสี**

พ.ศ. ๒๕๕๒ ทรงพระกรุณาโปรดสถาปนาขึ้นเป็นสมเด็จพระราชาคณะ ชั้นสุพรรณบัฏที่ **สมเด็จพระมหามุนีวงศ์ พิพัฒน์วงศ์วิสุต พุทธปาพจนานุศาสน์ วาสนวรางกูร วิบูลศีลสมาจาร วัตรสุนทร ตรีปิฎกธรรมวราลงกรณวิภูษิต ธรรมยุติกคณิสสร บวรสังฆาราม คามวาสี อรัณยวาสี สลิต ฌ วัดราชบพิธสถิตมหาสีมาราม ราชวรวิหาร พระอารามหลวง กรุงเทพมหานคร**

สมเด็จพระสังฆราชพระองค์ที่ ๒๐ แห่งกรุงรัตนโกสินทร์

ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พระมหากษัตริย์ทรงเป็นพุทธมามกะและ อัครศาสนูปถัมภก ทรงไว้ซึ่งพระราชอำนาจในการสถาปนาฐานันดรศักดิ์ และโดยราชันตี ธรรมเนียม พระมหากษัตริย์ไทยทุกพระองค์ได้ทรงรับพระราชภาระธุระในการพิทักษ์รักษาพระบวรพุทธศาสนา อันหมายรวมถึงกิจการคณะสงฆ์ให้ดำรงคงมั่นไพบูลย์ในสยามรัฐสีมาตลอดมานับแต่โบราณสมัย

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร ได้เสด็จผ่านพิภพสืบสนอง พระองค์สมเด็จพระบรมชนกาธิราช เป็นพระมหากษัตริย์รัชกาลที่ ๑๐ แห่งพระบรมราชจักรีวงศ์ เป็นพระประมุขแห่งราชอาณาจักร เสด็จดำรงพระราชสถานะทุกประการตามรัฐธรรมนูญแล้ว ย่อมทรงดำเนินพระราชกรณียกิจวัตรเยี่ยงสมเด็จพระบูรพมหากษัตริยาธิราชในพระราชกรณียกิจ ด้านพระพุทธศาสนาสืบไป นับเป็นมิ่งขวัญหลักชัยของสรรพชีวิตทั้งบรรพชิตและคฤหัสถ์ ในรัฐสีมาอนทล

โดยที่พระราชบัญญัติคณะสงฆ์ (ฉบับที่ ๓) พุทธศักราช ๒๕๖๐ ที่ทรงตราขึ้นในรัชกาลปัจจุบัน มีความตามมาตรา ๗ ระบุว่า “พระมหากษัตริย์ทรงสถาปนาสมเด็จพระสังฆราชองค์หนึ่งและให้นายกรัฐมนตรีลงนามรับสนองพระบรมราชโองการ” ปรากฏแจ้งชัดว่าสมเด็จพระมหากษัตริย์เจ้าจักได้ทรงรับพระราชภาระธุระในการพระราชทานพระบรมราชูปถัมภ์แก่กิจการคณะสงฆ์โดยตรงตามพระบรมราชวินิจฉัย สอดคล้องสมนัยโบราณขัตติยราชনীติ

ด้วยพระราชศรัทธาภาพ จึงมีพระราชโองการโปรดสถาปนาให้ **สมเด็จพระมหามุนีวงศ์ (อัมพร อมฺพโร)** เจ้าอาวาสวัดราชบพิธสถิตมหาสีมาราม กรรมการมหาเถรสมาคม แม่กองงานพระธรรมทูต นายกสภามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ฯลฯ ดำรงตำแหน่งเป็น ปฐมสกลมหาสังฆปริณายกในรัชกาลปัจจุบัน เป็น **สมเด็จพระสังฆราชพระองค์ที่ ๒๐ แห่งกรุงรัตนโกสินทร์** ปรากฏพระนามตามจารึกในพระสุพรรณบัฏว่า

สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ

สุขุมธรรมวิธานธำรง สกลมหาสังฆปริณายก

ตรีปิฎกธรรมาจารย์ อัมพรภาณิสสรสังฆวิสุต

ปาพจนุตตมศาสนโสภณ กิตตินิรมลคุณฐาณียบัณฑิต

วชิราลงกรณนริศรปลัสนาภิสิตประกาศ วิสารทนาถธรรมทูตาทิภูม

ทศมินทรสมมุติปฐมสกลคณาธิเบศร ปวิธเนตโยภาสวาสนวงศวิวัฒน์

พุทธบริษัทคารวสถาน วิบูลสีลสมาจารวัตรวิปัสสนสุนทร

ชินวรมหามุนีวงศานุศิษฏ บวรธรรมบพิตร

สมเด็จพระสังฆราช

การออกพระนามแบบสังเขป

สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก

คำอ่านพระนามเต็มและพระสมณฉายา

อัมพร อ่านว่า อำ-พอน

อมฺพโร อ่านว่า อำ-พะ-โร (หรือสำเนียงมคธว่า อำ-บะ-โร ก็ได้)

อมฺพรมหาเถร อ่านว่า อำ-พะ-ระ-มะ-หา-เถ-ระ (หรือสำเนียงมคธว่า อำ-บะ-ระ-มะ-หา-เถ-ระ ก็ได้)

คำอ่านพระนามสมเด็จพระสังฆราชแบบสังเขป

สม-เด็จ-พระ-อะ-ริ-ยะ-วง-สา-คะ-ตะ-ยาน

สม-เด็จ-พระ-สัง-คะ-ราต สะ-กน-ละ-มะ-หา-สัง-คะ-ปะ-ริ-นา-ยก

คำอ่านพระนามตามจารึกในพระสุพรรณบัฏ

๑. สม-เด็จ-พระ-อะ-ริ-ยะ-วง-สา-คะ-ตะ-ยาน

๒. สุ-ขุม-ทำ-มะ-วิ-ทาน-ทำ-รง

๓. สะ-กน-ละ-มะ-หา-สัง-คะ-ปะ-ริ-นา-ยก

๔. ตรี-ปิ-ตก-ทะ-รา-จาน

๕. อำ-พะ-รา-พิ-ทาน-สัง-คะ-วิ-สุต

๖. ปา-พต-จะ-นุด-ตะ-มะ-สาท-สะ-นะ-โส-พน

๗. กิต-ติ-นิ-ระ-มน-คุ-รุ-ถา-นี-ยะ-บัน-ติต

๘. วัช-ชี-รา-ลง-กอน-นะ-ริต-ปะ-สัน-นา-พิ-สิต-ตะ-ประ-กาด

๙. วิ-สา-ระ-ทะ-นาต-ทำ-มะ-ทุ-ตา-พิ-วุด

๑๐. ทด-สะ-มิน-สม-มุต-ปะ-ถม-สะ-กน-ละ-คะ-นา-ที-เบต

๑๑. ปะ-วิต-ทะ-เนต-ตะ-โย-พาด-วาด-สะ-นะ-วง-สะ-วิ-วัต

๑๒. พุด-ทะ-บอ-ริ-สิต-คา-ระ-วะ-สะ-ถาน

๑๓. วิ-บุญ-สี-ละ-สะ-มา-จาน-ระ-วัต-วิ-ปัต-สะ-นะ-สุน-ทอน

๑๔. ชิน-นะ-วอน-มะ-หา-มุ-นี-วง-สา-นุ-สิต

๑๕. บอ-วอน-ทำ-มะ-บอ-พิต

๑๖. สม-เด็จ-พระ-สัง-คะ-ราต

คำแปลความหมายพระนามตามจารึกในพระสุพรรณบัฏ

๑. สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ
: สมเด็จพระผู้มีญาณสี่บบมาแต่วงศ์พระอริยเจ้า
๒. สุขุมธรรมวิธานธำรง
: ทรงเป็นผู้มีธรรมวิธีอันละเอียดอ่อน
๓. สกลมหาสงฆปริณายก
: ทรงเป็นผู้นำพระสงฆ์หมู่ใหญ่ทั้งปวง
๔. ตรีปิฎกธราจารย์
: ทรงเป็นอาจารย์ผู้ทรงไว้ซึ่งพระปริยัติธรรม คือ พระไตรปิฎก
๕. อัมพรภิธานสังฆวิสุต
: ปรากฏพระนามฉายาในทางสงฆ์ว่า อมพโร
๖. ปาพจนุตตมศาสนโสภณ
: ทรงงดงามในพระศาสนาด้วยทรงพระปรีชากว้างขวางในพระอุดมปาพจน์คือ พระธรรมวินัย
๗. กิตตินิรมลครุฐานียบัณฑิต
: ทรงดำรงพระเกียรติโดยปราศจากมลทินและทรงเป็นครู
๘. วชิราลงกรณนริศรปสันนาภิสิตประกาศ
: สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงสถาปนาด้วยเหตุที่ทรงพระราชศรัทธาเลื่อมใส
๙. วิสารทนาถรรรมทูตาทิวดม
: ทรงเป็นที่พึ่งผู้แก้แค้นและมิมีพระปรีชาฉลาดเฉลียว ทรงเป็นผู้ยังความเจริญแก่กิจการพระธรรมทูต
๑๐. ทศมินทรสมมุติปฐมสกลคณาธิเบศร
: ทรงเป็นใหญ่ในสงฆ์ทั้งปวง (คือทรงเป็นสมเด็จพระสังฆราช) พระองค์แรกที่ได้รับพระราชทานสถาปนาในรัชกาลที่ ๑๐
๑๑. ปวิธเนตโยภาสวาสนวงศวิวัฒน์
: ทรงยังแสงสว่างแห่งแบบอย่างอันดีงามให้บังเกิด โดยเจริญรอยตามสมเด็จพระอู่ปัชฌายะคือสมเด็จพระสังฆราช (วาสนมหาเถร)
๑๒. พุทธบริษัทคารวสถาน
: ทรงเป็นที่ตั้งแห่งความเคารพของพุทธบริษัท

๑๓. วิบูลย์สถิตสมาจารวัตรวิปัสสนสุนทร

: ทรงงดงามในพระวิปัสสนาธุระ ทรงพระศีลาจารวัตรอันไพบุลย์

๑๔. ชินวรมหามุนีวงศานุศิษฏ

: ทรงเป็นอนุศิษย์ผู้สืบวงศ์สมณะมาแต่พระเจ้าวรวงศ์เธอ กรมหลวงชินวรสิริวัฒน์
สมเด็จพระสังฆราชเจ้า

๑๕. บวรธรรมบพิตร

: ทรงเป็นเจ้าของผู้ประเสริฐในทางธรรม

๑๖. สมเด็จพระสังฆราช

: ทรงเป็นราชาแห่งหมู่สงฆ์

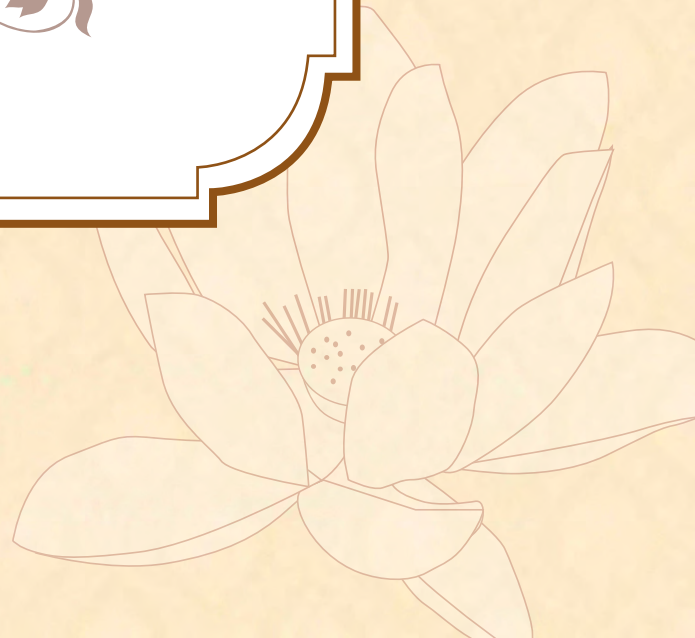
ภาคที่

๓

พระโอวาท

พระสัมโมทนียกถา

และพระคติธรรม

สพฺพเพสํ สงฺฆภูตानํ สามคฺคี วุฑฺฒิสํสาธิกา
 ความพร้อมเพรียงแห่งชนผู้อยู่ร่วมกันเป็นหมู่
 ยั้งความเจริญวัฒนาถาวรให้สำเร็จ

ที่มา: พระปฐมโอวาทประทานพระโอวาทแก่ประชาชนที่มาเฝ้า วันจันทร์ที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐
 ณ พระอุโบสถวัดราชบพิธสถิตมหาสีมาราม

พระปฐมโอวาท
ประธานพระโอวาทแก่ประชาชนที่มาเฝ้า
วันจันทร์ที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐
ณ พระอุโบสถวัดราชบพิธสถิตมหาสีมาราม

ขออำนาจพระแก่สาธุชนพุทธบริษัท อุบาสก อุบาสิกาทุกคน ที่ท่านได้มีศรัทธาปสาทะ ความเชื่อความเลื่อมใสในพระรัตนตรัยและได้มาประชุมพร้อมกัน ณ ที่นี้ในวันนี้ ด้วยจิตใจที่เปี่ยมไปด้วยกุศล ก็ขออนุโมทนาสาธุการด้วย ท่านทั้งหลายได้มาในวันนี้ ก็เพื่อมาอำนาจพรหรือมาแสดงมุทิตาแก่อาตมา ผู้ได้รับสถาปนาเป็นอะไรนั้นก็เป็นที่ทราบอยู่แล้ว ยังไม่ต้องกล่าวซ้ำ ก็ขออนุโมทนาสาธุการขอใจท่านอุบาสกอุบาสิกาทุกท่านที่มีจิตใจอันเป็นกุศลดังกล่าวแล้ว

ท่านทั้งหลายก็มีธรรมะคือความดี ความงามประจำใจอยู่แล้ว ก็ขอให้ท่านทั้งหลายจงรักษาความดี ความงามที่ท่านมีอยู่แล้วนี้ ให้คงที่ไว้ตลอดไป อาตมาจะไม่กล่าวอะไรมากมาย กายกอง ขออย่าเพิ่งสาธุเร็วนัก ยังไม่ทันอะไรก็สาธุ ถ้าปู่ ย่า ตา ยาย หรือพ่อ แม่ ครูบาอาจารย์ ท่านก็จะกล่าวว่า สาธุบ้า ๆ บอ ๆ อย่างนี้ นี่เราที่พูดมานี้ ไม่ได้พูดแบบวิธีการ หรือวิธีการ

เราพูดกันด้วยฐานะที่เราทั้งหลายเป็นพุทธศาสนิกชน บริษัททั้งสิ้น ท่านทั้งหลายเป็นอุบาสกอุบาสิกา ๑ อุบาสก ๒ อุบาสิกา ๓ ภิกษุ ๔ ภิกษุณี เราก็ล้วนเป็นพุทธบริษัทด้วยกันก็แล้วกัน เพราะฉะนั้นก็ขอให้เรารักษาจิตใจที่เราเลื่อมใสศรัทธาในพระรัตนตรัยให้คงที่ไว้ อาตมาก็ขออนุโมทนาสาธุการกับท่านอีกครั้งหนึ่ง ขอให้ท่านรักษาความดีอันนี้ไว้อีกครั้งหนึ่ง ไม่จำเป็นต้องกล่าวมากหรอก

หลักที่เราทั้งหลายได้ปฏิบัติกันทุกวันนี้ ก็ขอให้รักษาไว้ รวบยอดแล้วหลักธรรมะ หลักธรรมที่พระพุทธองค์ได้ทรงแสดงให้เรายึดถือปฏิบัติ ก็มีอยู่ ๓ ประการดังที่ท่านทั้งหลายทราบแล้ว ปฏิบัติกันอยู่แล้วทั้งนั้น หลักศีล สมาธิ ปัญญา ๓ อย่างนี้แหละ ถ้ากล่าวอย่างนี้แล้ว ท่านทั้งหลายก็จะว่า มันยาก สูง ทำไม่ได้ แต่เป็นสิ่งที่ท่านทั้งหลายได้ทำกันอยู่ประจำทุกวัน

ศีลคืออะไร ตามหลักศัพท์เขาเรียกว่าปกติ พระพุทธองค์ได้ทรงสอนไว้ว่ายังไงเราอย่าลืมหากายวาจาของเราให้อยู่ในภาวะปกติ นี่แหละศีล และเรามีศีลห้า จะปฏิบัติอย่างไรให้มันเป็นภาวะปกติได้ ถ้าจะคิดจริง ๆ แล้ว ก็นึกถึงสภาวะธรรมที่เป็นจริงว่ากาย วาจา กายนะธรรมชาติสร้างมาทำไม นึกถึงธรรมชาติ ให้ประกอบกิจการงาน วาจา ธรรมชาติสร้างมาทำไม สื่อสารให้เข้าใจกัน ถ้าเราสื่อสารมีภาษาของเรา เราสื่อสารให้เข้าใจกัน ถ้ากายเราไม่ปกติ กิจกรรมที่เรากระทำนั้น

มันก็ไม่สัมฤทธิ์ผลตามที่เราต้องการ นิกคฺเอาท์แล้วกัน ท่านทั้งหลายล้วนแต่มีความรู้กันแล้ว
ทั้งนั้น ไม่ใช่ว่ากายพิการ กายพิการนั้นเขาก็ทำของเขาได้ ตามภาวะปกติของเขา ที่นี้ตามปกติ
อย่างที่ท่านทั้งหลายนั่งกันอยู่ในที่นี้ ท่านก็มีกายวาจาปกติตามภาวะของเรา ที่นี้ก็ต้องนึกถึง
ธรรมชาติว่าสร้างกายวาจามาให้เราทำอะไรดังกล่าวแล้ว เราอยู่ในภาวะปกติใหม่ นิกคฺเอาท์แล้วกัน
เข้าขึ้นมาถ้าโยมเป็นครอบครัว กายวาจาไม่ปกติ ไม่มีเสียงอะไรเกิดขึ้น คิดเอาจริงไหม นี่ครั้งแรก
จะง่ายหรือยากคิดเอาท์แล้วกัน

สองสมาธิ โย้อยไม่ไหวแล้ว เราหลับหูหลับตามานั่งโย้อย ฉันทำไม่ได้ แต่ลองนิกคฺเอาท์แล้วกัน
สมาธิคืออะไร ที่เรามาแปลกันมาว่าการทำให้ตั้งมั่น ทำให้ใจให้เป็นหนึ่งเดียว คือจะทำอะไรก็ตั้งอก
ตั้งใจทำ ถ้ายกตัวอย่างง่าย ๆ ช่วงภาพที่ถ่ายภาพเราอยู่ทุกวันนี้ ขณะนี้ก่อนนั้นเขาย้ายเป็นใหม่
ไม่เป็น เขามาศึกษา เขาตั้งใจศึกษา เมื่อศึกษาเสร็จแล้วก็ทำงาน เมื่อทำงานเสร็จแล้ว ถ้าไม่ได้ตั้งใจ
ศึกษา ไม่ได้ตั้งใจทำงานที่ดีให้ดีแล้ว เขาจะเป็นช่างภาพที่ดีไหม ไซ้หรือไม่ ยากไหม แล้วท่านทั้งหลาย
ที่นั่งอยู่ที่นี่ จบชั้นปริญญากันมาทั้งนั้นเยอะเยอะ ถ้าจิตใจเราไม่ตั้งมั่น เราไม่ตั้งใจศึกษา จบใหม่ ไม่จบ
นี่แหละสมาธิ

เมื่อเรามีศีล มีกายวาจาเป็นปกติ มีสมาธิ ปัญญาจะไป ที่ไหน ก็เกิดขึ้นตามลำดับ ดังที่
กล่าวมาแล้ว เพราะฉะนั้นก็ขอให้นึกถึงหลักธรรมที่พระพุทธองค์ได้ทรงสอนเราเอาไว้ ๓ ข้อง่าย ๆ
นิกคฺอยู่ทุกวัน ๆ เราทั้งหลายก็จะมีความสุขใจ เมื่อเรามีความสุขใจ ญาติของเราที่สุขใจ ทุกคน
สุขใจแล้ว กิจกรรมอะไรมันก็เกิดขึ้นได้สบาย

อนึ่ง ท่านทั้งหลายได้มาประชุมกัน ณ วัดราชบพิธสถิตมหาสีมารามในขณะนี้ ท่านทั้งหลาย
ก็ทราบแล้วว่าวัดนี้เป็นวัดที่พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๕ ซึ่งเราทั้งหลาย
ก็ได้ถวายพระนามท่านว่า พระพุทธเจ้าหลวงได้ทรงสร้างขึ้น และในรัชสมัยของพระองค์ก็มีคำภาษิต
อยู่บทหนึ่ง บางท่านก็ทราบแล้ว บางท่านก็คงไม่ทราบ เพราะฉะนั้นในฐานะที่ท่านเข้าอยู่มา
ในวัดนี้แล้ว อาตมาก็จะขอมอบภาษิตนี้ให้ท่านทั้งหลายไปปฏิบัติดู ภาษิตนั้นเป็นภาษาบาลี คำว่า
สพฺเพสํ สงฺฆภูตानํ สามคฺคี วุฑฺฒิสาธิกา ความพร้อมเพรียงแห่งชนผู้อยู่ร่วมกันเป็นหมู่ ยิ่งความ
เจริญวัฒนาถาวรให้สำเร็จ คำนี้ใช้ได้ทุกกาลเวลา ทุกรัชสมัย จนในรัชสมัยรัชกาลปัจจุบันก็ทำได้
เราทั้งหลายในฐานะที่เป็นประชาชนชาวไทย เราสืบมาบางท่านก็หลายรัชกาล บางท่านก็สอง
รัชกาล บางท่านก็หนึ่งรัชกาล ก็รักษาคำนี้ไว้ ความพร้อมเพรียงแห่งชนผู้อยู่ร่วมกันเป็นหมู่
ยิ่งความวุฑฺฒิสาธิกา ยิ่งความเจริญรุ่งเรืองให้สำเร็จได้

ขณะนี้เราก็เป็นที่ทราบอยู่แล้ว ประเทศของเรา กำลังต้องการพัฒนา ต้องการให้ชาติ
ของเรา ประเทศของเราพัฒนาเจริญ ๆ ยิ่ง ๆ ขึ้นไป ก็ขอให้ท่านทั้งหลายนำธรรมภาษิตนี้ไปนึกดู
ไปคิดดู แล้วไปกระทำร่วมกับสามข้อแรก ความปกติกาย ความปกติวาจา ความตั้งใจทำงานในสิ่ง

ที่เรากระทำ และมีปัญญาควบคุม รวมอยู่ในนี้เสร็จหมด เพราะฉะนั้น หวังว่าท่านทั้งหลายคงจะ
เข้าใจ และยึดถือคำสอนของพระพุทธองค์ ในฐานะที่เป็นพุทธศาสนิกชน ไม่ต้องหลักให้มาก ๆ
หลักศีล หลักสมาธิ หลักปัญญา และความสามัคคี ความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ประเทศชาติของ
เรา ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ก็จะทรงอยู่ได้ตลอดกาลนาน

ขออำนาจพรให้ทุกท่านจงประสบผลสัมฤทธิ์ในกิจที่ท่านกระทำ และในการที่ท่านต้องการ
จะกระทำต่อไปในอนาคต จงประสบผลสัมฤทธิ์ดังจิตประสงค์จงทุกประการ เทอญ

พระสังฆมณฑล
ประธานแก่ผู้มาร่วมโดยเสด็จพระกุศลในการทรงบาตร
เนื่องในมงคลสมัยคล้ายวันประสูติ ทรงเจริญพระชนมายุ ๙๐ พรรษา
วันจันทร์ที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๖๐

การที่พวกท่านได้มาร่วมกันตักบาตรพระสงฆ์ในวันคล้ายวันเกิดของอาตมาในวันนี้ เป็นที่น่ายินดียิ่งนัก ขอให้ท่านทั้งหลาย จงประสบความสุขกายสบายใจ สิ่งใดที่ได้ตั้งความปรารถนาไว้ อันเป็นไปโดยชอบ ประกอบไปด้วยธรรม ขอให้สิ่งนั้นจงสำเร็จทุกประการเทอญ

การที่เราทั้งหลายทั้งอุบาสกอุบาสิกา มีจิตใจสมานฉันท์ ร่วมกันทำบุญตักบาตรในวันนี้ คิดว่าท่านทั้งหลายมีจิตใจที่ศรัทธาแจ่มใส ด้วยธรรมะของสมเด็จพระสังฆมาสัมพุทธเจ้าประจำใจ

ที่วัดราชบพิธนี้มีธรรมเนียมที่ท่านเจ้าพระคุณสมเด็จพระสังฆราช วัดราชประดิษฐ์ ได้ทรงพระนิพนธ์ไว้ถวายพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ผู้ทรงสร้างวัดราชบพิธนี้มีติดที่ซุ้มประตูพระอุโบสถบานกลางว่า **“สพเพสฺส สงฆภูตานิ สามคฺติ วุฑฺฒิสาทิกา”** แปลว่า ความพร้อมเพรียงแห่งชนผู้อยู่ร่วมกันเป็นหมู่หรือผู้ทำงานร่วมกันเป็นหมู่เป็นคณะยังความเจริญรุ่งเรืองให้สำเร็จ

ท่านทั้งหลายได้มาร่วมกันบำเพ็ญกุศลในวันนี้ ได้ชื่อว่าได้นำธรรมภาสิตที่พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงนำมาใช้ปกครองประเทศชาติบ้านเมืองของเราให้ได้รับความเจริญรุ่งเรืองมาจนทุกวันนี้ อย่างที่เราได้เห็น ก็ขอให้ท่านทั้งหลายจงเปี่ยมไปด้วยธรรมะ มีธรรมะในจิตใจ โดยเฉพาะพรหมวิหาร ๔ เมตตา กรุณา มุทิตา อุเบกขา ซึ่งท่านทั้งหลายทราบกันแล้ว

ถ้าต่างคนต่างมีธรรมะทั้งสี่ประการนี้ ก็จะเป็นคนยิ้มแย้มแจ่มใส เหมือนกับที่อาตมาเคยถามคนที่มาเมืองไทย ถามว่ามาเมืองไทยไม่กลัวหรือ เขาบอกไม่กลัวหรอก ทำไมล่ะ เพราะมาเมืองที่เต็มไปด้วยความยิ้มแย้มแจ่มใส เขาเรียกสยามเมืองยิ้ม ก็ขอให้รักษาสยามเมืองยิ้มไว้ ถ้าเรายิ้มกันไว้ จิตใจเราก็ปกติ ไม่เชื่อลองดูก็ได้ เวลาหน้าบึ้ง ๆ หน้าบูด ๆ ลองเอากะระจมาส่องดูก็ได้ มองดูซ้ายดูขวาว่าเป็นยังไง เท่านั้นแหละที่อาตมาขอฝากข้อคิด

ขออนุโมทนาทุกท่าน ให้ยิ้มแย้มแจ่มใส สุขกายสุขใจกันทุกคน อย่างที่ได้ยิ้มแย้มแจ่มใส ในขณะนี้ และขอให้รักษาความยิ้มแย้มแจ่มใสนี้ตลอดกาลนานของเรา.

พระโอรส และพระดำรัส
ประทานเนื่องในพิธีบำเพ็ญพระราชกุศลอุทิศถวาย
พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร
มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร

...ผู้ประกอบคุณประโยชน์ส่วนรวม
และยอมเสียสละประโยชน์ส่วนตน
กระทั่งชีวิตก็พลีได้เพื่อรักษาความถูกต้องดีงาม
ยอมได้ชื่อว่าเป็นผู้ครองจริยาพระโพธิสัตว์

ตามหลักพระพุทธศาสนา

แม้ในหลาย ๆ ครั้งจะเป็นภารกิจอย่างปิดทองหลังพระ
แต่ขอจงภาคภูมิใจว่าทุกการงานที่ทำไปด้วยความสุจริต
มุ่งประโยชน์สุขของผู้อื่นเป็นสำคัญ ความดีย่อมสำเร็จ
เป็นความดีแล้ว...

ที่มา: พระโอวาทประทานในการทรงบำเพ็ญพระราชกุศลอุทิศถวายสมเด็จพระมหิตลาธิเบศร อดุลยเดชวิกรม
พระบรมราชชนกา และเจริญพระพุทธมนต์ถวายพระพรชัยมงคลแด่สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ
ในรัชกาลที่ ๙ และสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ณ พระลานพระราชวังดุสิต วันอังคารที่ ๑๘ กันยายน ๒๕๖๑

พระโอวาท
ประธานในการทรงบำเพ็ญพระราชกุศลอุทิศถวาย
สมเด็จพระมหิตลาธิเบศร อดุลยเดชวิกรม พระบรมราชชนก
พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร
และเจริญพระพุทธมนต์ถวายพระพรชัยมงคลแด่
สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ในรัชกาลที่ ๙
และสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
ณ พระลานพระราชวังดุสิต
วันอังคารที่ ๑๘ กันยายน ๒๕๖๑

ท่านพระเถรานุเถระ

เจริญพร ท่านผู้แทนพระองค์และท่านสาธุชนทุกท่าน

เราทั้งหลายได้รับพระราชทานโอกาสจากสมเด็จพระบรมบพิตร พระราชสมภารเจ้า ผู้ทรงพระคุณอันประเสริฐ ให้มาประชุมพร้อมเพรียงกัน เพื่อกระทำการกุศลอีกวาระหนึ่ง ขอทุกท่านจงตั้งใจ ประมวลพลังความดีงามนี้ถวายเป็นพระราชกุศลแด่สมเด็จพระมหิตลาธิเบศร อดุลยเดชวิกรม พระบรมราชชนก และพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร กับทั้งถวายพระพรชัยมงคลแด่สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ในรัชกาลที่ ๙ และสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พร้อมด้วยพระบรมวงศานุวงศ์ทุกพระองค์

สมเด็จพระมหิตลาธิเบศร อดุลยเดชวิกรม พระบรมราชชนกพระราชทานพระราโชวาทไว้เป็นแนวทางการดำเนินชีวิตของคนทำงานว่า “ขอให้ถือประโยชน์ส่วนตนเป็นที่สอง ประโยชน์ของเพื่อนมนุษย์เป็นกิจที่หนึ่ง”

ความข้อนี้อสอดคล้องกับพระจริยาของสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ข้อ “โลกัตถจริยา” ได้แก่ การบำเพ็ญประโยชน์เพื่อมหาชน ซึ่งได้แก่การประกาศธรรมที่จะนำประโยชน์มาสู่ผู้ปฏิบัติเพื่อในปัจจุบันและในอนาคต

ขอให้ท่านทั้งหลายตรึกตรองดูเถิดว่า “บุคคลสำคัญของโลก” ผู้มีนามจารึกในประวัติศาสตร์หรือบุคคลที่ได้ชื่อว่าเป็น “วีรบุรุษ-วีรสตรี” เป็นที่สรรเสริญยกย่องล่วงกาลผ่านมานานนับศตวรรษ ล้วนเป็นผู้พลีอุทิศตนเพื่อผู้อื่นทั้งสิ้น ผู้ประกอบคุณประโยชน์ส่วนรวมและยอมเสียสละประโยชน์

ส่วนตน กระทั่งชีวิตก็พลีได้เพื่อรักษาความถูกต้องดีงาม ย่อมได้ชื่อว่าเป็นผู้ครองจริยาพระโพธิสัตว์ตามหลักพระพุทธศาสนา

แม้ในหลาย ๆ ครั้งจะเป็นภารกิจอย่างปิดทองหลังพระแต่ของภาคภูมิใจว่าทุกการงานที่ทำไปด้วยความสุจริต มุ่งประโยชน์สุขของผู้อื่นเป็นสำคัญ ความดีย่อมสำเร็จเป็นความดีแล้ว ดุจดั่งเช่นการปฏิบัติงานสนองพระเดชพระคุณเบื้องหลังการทรงงานของสมเด็จพระปิยมหาราช ในคราววิกฤตการณ์ รศ. ๑๑๒ ซึ่งปรากฏว่า มีพระบรมวงศ์บางพระองค์ทรงเป็นแรงสนับสนุนไม่ว่าจะเป็นฝ่ายหน้าหรือฝ่ายใน เช่น สมเด็จเจ้าฟ้าสุทธาทิพยรัตน์ กรมหลวงศรีรัตนโกสินทร เป็นต้น ก็ทรงงานอยู่เบื้องหลัง ยังทรงสามารถช่วยให้พระราชกรณียกิจในรัชกาลที่ ๕ ลุล่วงได้ จึงขอคนไทยไม่ว่าชายหรือหญิง จงละความเห็นแก่ตัว พร้อมเร่งเพิ่มพูนความเสียสละ อุทิศกำลังกาย กำลังใจ และกำลังสติปัญญา เพื่อประโยชน์สุขของสังคมไทย แม้มีปัญหาและอุปสรรคมากก็อดวางการบำเพ็ญตนเช่นนั้น ก็ขออย่าได้ย่อท้อ เพื่อรักษาคุณสมบัติของ “จิตอาสา” ให้มั่นคงสถาพร อยู่ในอุดมการณ์ชีวิตของทุกคน เพื่อให้ปัญหาและอุปสรรคของบ้านเมืองผ่านพ้นไปได้ด้วยดี

โอกาสนี้ ขอทุกท่านจงอธิษฐานในใจว่า นับแต่นี้จะดำเนินชีวิตด้วยความเสียสละจะบำเพ็ญตนเป็นประโยชน์อยู่ทุกขณะ พร้อมแผ่เมตตาเป็นกระแสแห่งความเอื้อกันออกไปอย่างไม่มีประมาณ แล้วร่วมกันบำเพ็ญจิตภาวนาจนบังเกิดความสบายใจ สัก ๕ นาที ณ บัดนี้.

พระดำรัส
เนื่องในวันคล้ายวันพระบรมราชสมภพ
พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช
บรมนาถบพิตร
วันชาติ และวันพ่อแห่งชาติ ๕ ธันวาคม ๒๕๖๓

อภิรักษ์ขิตสมัยคล้ายวันพระบรมราชสมภพ พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ได้เวียนมาบรรจบอีกคำรบหนึ่ง ทางราชการได้กำหนดให้เป็นวันชาติ และเป็นวันพ่อแห่งชาติอีกด้วย จึงควรที่เราทั้งหลายผู้อาศัยพระบารมีปกเกล้าปกกระหม่อมเป็นที่พึ่ง จักพึงน้อมรำลึกถึงพระมหากษัตริย์คุณ และบำเพ็ญคุณงามความดี อุทิศถวายเป็นพระราชกุศลแด่พระองค์ผู้ทรงเปรียบประดุจบิดาแห่งอาณาประชาราษฎร์

ราชธรรม ๑๐ ประการ ที่เรียกกันว่า “ทศพิธราชธรรม” อันเป็นธรรมะสำหรับพระราชา หรือผู้เป็นใหญ่นั้น แท้จริงแล้ว ย่อมเป็นธรรมซึ่งสาธารณะสำหรับบุคคลทั่วไป คนไทยทุกคนควรจะได้ศึกษา ใคร่ครวญโดยตลอด แล้วย่น้อมนำมาเป็นแบบอย่างทางประพฤติสำหรับตน เพื่อยังผลให้สามารถเข้าใจกระจ่างจนซาบซึ้งแน่นแฟ้น ไม่มีวันจะคลอนแคลนศรัทธาที่มีต่อพระราชจริยา สัมมาปฏิบัติของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ผู้ทรงตั้งพระราชหฤทัยมั่นในอันที่จะทรงสร้างสรรค์ ความผาสุกร่มเย็นให้แก่พสกนิกร ภายใต้อบรม โพรธิสมภารอันร่มเย็น ตลอด ๗๐ ปีแห่งการดำรงสิริราชสมบัติ

ธรรมประการแรกในทศพิธราชธรรมซึ่งพึงหยิบยกมาพิจารณาให้ถี่ถ้วนนั้นได้แก่ “ทาน” แปลว่า “การให้” พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวพระองค์นั้นทรงมั่นคงในการบำเพ็ญทานสำคัญยิ่งยวด ประการหนึ่ง กล่าวคือ “อภัยทาน” หมายถึง การสละอารมณ์โกรธ ไม่จองเวร ตัดความพยาบาทให้ขาดออกจากใจ เป็นการเจริญเมตตา พรหมวิหารไว้เสมอ พระองค์ได้ทรงบำเพ็ญพระราชอภัยทาน ก็ด้วยเหตุที่มีพระขันติคุณ และพระมหากษัตริย์คุณล้นเหลือ เมื่อมีผู้กระทำหรือคิดบั่นทอนกำลังพระราชหฤทัย ในการสร้างสรรค์พระราชกรณียกิจด้วยน้ำพระราชหฤทัยบริสุทธิ์ ก็มีทรงหยุด มิทรงท้อถอย มิทรงระงับยับยั้ง ที่จะทรงยังประโยชน์สุขแห่งมหาชนชาวสยาม เหตุฉะนี้จึงทรงดำรงพระองค์อยู่อย่างสง่างามในการสั่งสมพระบารมีธรรม

เราทั้งหลายผู้เป็นไทย จึงควรเจริญรอยตามพระราชจริยาในรัชกาลที่ ๙ ด้วยการบำเพ็ญอภัยทานแก่กันและกันอย่างไม่มีการประมาท ขอเราทั้งหลายจงคิดแต่ในทางสร้างสรรค์

ที่เป็นประโยชน์เกื้อกูลกัน เจริญกันด้วยเหตุผล อดทนอดกลั้น แม้มีความคิดเห็นแตกต่าง
สรรค์สร้างคุณสมบัติของความเป็นผู้มีเมตตา อันเป็นประตูไปสู่ความเข้าใจกัน พร้อมทั้งจะ
ช่วยเหลือเกื้อกูลกัน ด้วยปณิธานมุ่งมั่นเพื่อประโยชน์ส่วนรวมยิ่งกว่าประโยชน์ส่วนตน ซึ่งจะอำนวย
ผลเป็นความเจริญรุ่งเรืองของบ้านเมืองไทย สมพระบรมราชปณิธานในรัชกาลที่ ๙ และสมเด็จพระ
บรมบพิตร พระราชสมภารเจ้า ผู้ทรงพระคุณอันประเสริฐ

ขออนุภาพแห่งคุณความดีที่สาธุชนทั้งหลายได้ร่วมกันบำเพ็ญ จงสำเร็จเป็นทิพยสุขแด่
พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร และเป็น
เครื่องพิทักษ์รักษาคุ้มครองประชาชาติไทยให้ประสบความเกษมสุขสวัสดิ์ มีกำลังพร้อมในอัน
ที่จะทำนุบำรุงราชอาณาจักรไทยให้วัฒนาสถาพรสืบไปตลอดกาลนาน เทอญ.

พระโอรชาน
ประทานในพิธีบำเพ็ญกุศลอุทิศถวาย
สมเด็จพระมหิตลาธิเบศร
อดุลยเดชวิกรม พระบรมราชชนก

ประมวลพระโอวาท พระคติธรรม และพระสัมโมทนียกถา
สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ (อมฺพรมหาเถร) สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก

...อาตมภาพขออัญเชิญ
พระราชาเทวาทของสมเด็จพระบรมราชชนก
มาเป็นบทเฉลยแก่ทุกท่าน ณ ที่นี้ว่า
“ขอให้ถือประโยชน์ส่วนตนเป็นที่สอง
ประโยชน์ของเพื่อนมนุษย์เป็นกิจที่หนึ่ง
ลาภ ทรัพย์ และเกียรติยศ จะตกแก่ท่านเอง
ถ้าท่านทรงธรรมะแห่งอาชีพไว้ให้บริสุทธิ์”
ขอให้ทุกท่านจงอุทิศตนเพื่อประโยชน์ของเพื่อนมนุษย์
ด้วยความเสียสละ ทุ่มเทออย่างมิเห็นแก่ความเหน็ดเหนื่อย
จงปฏิบัติตามที่สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงสั่งสอนไว้ว่า
“บุคคลพึงเพิ่มพูนความเสียสละ”
ให้ยิ่ง ๆ ขึ้น จนเป็นอุดมการณ์สูงสุด
ในการทำงานของตน ๆ สืบไป...

ที่มา: พระโอวาทประทานในพิธีบำเพ็ญกุศลอุทิศถวายสมเด็จพระมหิตลาธิเบศร อดุลยเดชวิกรม พระบรมราชชนก
เนื่องในวันคล้ายวันสวรรคต ณ โรงพยาบาลศิริราช เขตบางกอกน้อย กรุงเทพมหานคร วันจันทร์ที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๖๑

พระโอวาท
ประทานในพิธีบำเพ็ญกุศลอุทิศถวาย
สมเด็จพระมหิตลาธิเบศร อดุลยเดชวิกรม พระบรมราชชนก
เนื่องในวันคล้ายวันสวรรคต
ณ โรงพยาบาลศิริราช เขตบางกอกน้อย กรุงเทพมหานคร
วันจันทร์ที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๖๑

เจริญพร ท่านคณบดี คณาจารย์ บุคลากร นักศึกษา และสาธุชนทุกท่าน

ขออนุโมทนาสาธุการ ในการที่ท่านได้ร่วมกันบำเพ็ญกุศลเนื่องในวันมหิดลในวันนี้
สมเด็จพระมหิตลาธิเบศร อดุลยเดชวิกรม พระบรมราชชนก เสด็จสวรรคต เมื่อวันที่ ๒๔
กันยายน พุทธศักราช ๒๔๗๒ คือเมื่อ ๘๙ ปีล่วงมาแล้ว ท่านทั้งหลายในที่นี้ ส่วนใหญ่เป็นแพทย์
และบุคลากรทางการแพทย์หรือมีส่วนเกี่ยวข้องกับสนับสนุนการแพทย์และการสาธารณสุขด้วยกัน
ทุกคนย่อมทราบดีถึงพระราชคุณูปการของสมเด็จพระบรมราชชนกพระองค์นั้น ขอให้ท่านลอง
ตรึกตรองดูว่า การที่ใครสักคนหนึ่ง ซึ่งล่วงลับไปในวัยเพียง ๓๗ ปี และจากไปเนิ่นนานถึงเกือบ
๔๐ ปีแล้ว เหตุใดยังปรากฏเกียรติยศเป็นที่ยกย่องสรรเสริญอยู่ตราบจนปัจจุบัน

อาตมาภาพขออัญเชิญพระราโชวาทของสมเด็จพระบรมราชชนก มาเป็นบทเฉลยแก่
ทุกท่าน ณ ที่นี้ว่า “ขอให้ถือประโยชน์ส่วนตนเป็นที่สอง ประโยชน์ของเพื่อนมนุษย์เป็นกิจที่หนึ่ง
ลาภ ทรัพย์ และเกียรติยศ จะตกแก่ท่านเอง ถ้าท่านทรงธรรมะแห่งอาชีพไว้ให้บริสุทธิ์”

การถือประโยชน์ส่วนตนเป็นรองและประโยชน์เพื่อนมนุษย์หรือประโยชน์ส่วนรวมเป็น
หลักนี้เอง คือ สาเหตุที่ทำให้พระเกียรติประวัติของพระองค์ยังปรากฏยั่งยืนอยู่เป็นที่ตั้งแห่งความ
เลื่อมใสศรัทธา ดังที่ท่านทั้งหลายได้มาถวายสักการะและบำเพ็ญกุศลอุทิศถวายด้วยความกตัญญู
กตเวทิตะ

จึงขอให้ทุกท่านจงอุทิศตนเพื่อประโยชน์ของเพื่อนมนุษย์ด้วยความเสียสละ ทุ่มเทอย่าง
มิเห็นแก่ความเหนื่อยยาก จงปฏิบัติตามที่สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงสั่งสอนไว้ว่า “บุคคล
พึงเพิ่มพูนความเสียสละ” ให้ยิ่ง ๆ ขึ้น จนเป็นอุดมการณ์สูงสุดในการทำงานของตน ๆ สืบไป

ขออานุภาพแห่งคุณพระศรีรัตนตรัยและคุณความดีที่ท่านทั้งหลายร่วมกันบำเพ็ญ
จงดลบันดาลให้ทุกท่านประสบความสำเร็จความสุขความเจริญ หากแม้ท่านปรารถนาสิ่งใดอันเป็นไปโดย
ชอบประกอบด้วยธรรม ขอความปรารถนาอันดีงามนั้น ๆ จงพลันสำเร็จสมความมุ่งมาดปรารถนา
ทุกประการ เทอญ.

พระดำรัสถวายพระพร
สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ
พระบรมราชชนนีพันปีหลวง
เนื่องในวันเฉลิมพระชนมพรรษา

มาตา มิตต์ สเก ชเร
แปลความว่า มารดาเป็นมิตรในเรือนตน.

ที่มา: พระตำราสถาวรพระพรแต่สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง เนื่องใน
วันเฉลิมพระชนมพรรษา ๑๒ สิงหาคม ๒๕๖๒

พระดำรัส
ถวายพระพรแต่สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ
พระบรมราชชนนีพันปีหลวง
เนื่องในวันเฉลิมพระชนมพรรษา
๑๒ สิงหาคม ๒๕๖๒

ขอถวายพระพร เจริญพระราชสิริสวัสดิ์พิพัฒนามงคล พระชนมสุขทุกประการ จงมีแต่
สมเด็จพระบรมบพิตรพระราชสมภารเจ้า สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนี
พันปีหลวง ผู้ทรงพระคุณอันประเสริฐ

ศุภมงคลสมัยเฉลิมพระชนมพรรษาของสมเด็จพระบรมบพิตรพระราชสมภารเจ้า สมเด็จพระ
พระบรมราชชนนีพันปีหลวง ผู้ทรงพระคุณอันประเสริฐได้เวียนมาบรรจบอีกคำรบหนึ่ง อาตมภาพ
ในนามคณะสงฆ์ จึงขอตั้งกัลยาณจิตร่วมกับปวงชนชาวไทยสำแดงความชื่นชมโสมนัสที่ทรงเจริญ
พระชนมพรรษามาโดยสวัสดิ์ นับถึงวันนี้ได้ ๘๗ พรรษาบริบูรณ์

สมเด็จพระบรมบพิตร พระราชสมภารเจ้า ทรงงามผุดผ่องด้วย พระกาย พระวาจา และ
พระราชหฤทัย ทรงบำเพ็ญพระราชกรณียกิจใหญ่ๆ เพื่ออำนวยประโยชน์สุขแก่อาณา
ประชาราษฎร์ตลอดมา หากในความงามละมุนละไมแห่งพระราชจริยวัตรอันอ่อนหวานละมุนละไม
กลับสะท้อนถึงน้ำพระราชหฤทัยอดทน เข้มแข็ง เด็ดเดี่ยวและมั่นคงในอันที่จะทรงนำพา
พระราชกิจให้ลุล่วง สำเร็จ แม้ในบางคราวต้องทรงเสียดพระชนมชีพในท่ามกลางภัยอันตรายต้อง
ทรงเหน็ดเหนื่อยเมื่อยล้าพระวรกายเสด็จพระราชดำเนินตรากตรำไปตามท้องถื่นทุรกันดาร แต่ด้วย
พระวิริยอุตสาหะ และความอาจหาญกล้าในพระกมล เพื่อบำบัดทุกข์บำรุงสุขแก่ประชาชน
ผู้ทรงยึดถือเสมอว่าเขาเหล่านั้น คือ บุคคลในครอบครัว จึงมิได้ทรงแสดงความเกรงกลัวหรือย่อท้อ
ต่อปัญหาและอุปสรรค น้ำพระราชหฤทัยเพื่อแม่ด้วยความรักความเอื้ออาทรต่อพสกนิกรเช่นนี้ คือ
เครื่องบ่งชี้ว่าพระองค์ทรงดำรงพระราชปณิธานแน่วแน่ที่จะอุทิศกำลังพระวรกาย กำลัง
พระราชหฤทัย กำลังพระสติปัญญา และกำลังพระราชทรัพย์ เพื่อก่อให้เกิดผลดีแก่ชาติบ้านเมือง
เป็นสำคัญ ต้องตามพระพุทธศาสนาคำสอนที่ว่า “สทตฺถปสุโต สียา” พึงชวนชวายนในเป้าหมายของตน
ทุกสถาน

ณ โอกาสชิตกาลคล้ายวันพระราชสมภพมาบรรจบถึงอาตมภาพจึงขออัญเชิญ
พระพุทธภาษิต มากล่าวอ้างเป็นสังจวาจา ว่า “มาตา มิตฺตํ สเก ชเร” แปลความว่า มารดาเป็น
มิตรในเรือนตน.

ด้วยเดชแห่งสัจจวาจานี้ ขอพสกนิกรทุกหมู่เหล่าจงปรองดองน้ำใจกัน ในอันที่จะ
ประพฤติตนเป็นเสมือนลูกที่ดี มีความมุ่งมั่นประกอบภารกิจตามหน้าที่อันสุจริต โดยมุ่งผลสัมฤทธิ์
เป็นความสุขร่วมกันของพี่น้องร่วมชาติประดุจญาติร่วมเชื้อสายในครอบครัวเดียว เพื่อ “แม่แห่งชาติ”
คือสมเด็จพระบรมราชชนนี พันปีหลวง ผู้ทรงเป็นยอดมารดา อัครมหามิตร ผู้ทรงโอบอุ้ม ค้ำครอง
เราทุกคนใน “เรือน” หลังใหญ่ที่ชื่อว่า “ไทย” มาเนิ่นนาน จักได้ทรงพระเกษมสำราญ ทรงสบาย
พระราชหฤทัยว่าลูกไทยของพระองค์สามารถอยู่ร่วมเรือนกันได้อย่างสันติ ด้วยความสมัครสมาน
สามัคคี

ขออานุภาพแห่งคุณพระศรีรัตนตรัย และพระราชกุศลธรรม จริยา โปรตอภิบาลรักษา
สมเด็จพระบรมพิตร พระราชสมภารเจ้า สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนี
พันปีหลวง ผู้ทรงพระคุณอันประเสริฐ ให้ทรงพระเจริญด้วยจตุรพิธพรชัยเสด็จสถิตเป็นกำลัง
พระราชหฤทัยของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชปิโยรส และเป็นมิ่งขวัญหลักชัยของ
อาณาประชาราษฎร์สืบไป ตลอดกาลนาน เทอญ.

ขอถวายพระพร

พระดำรัสถวายพระพร
พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช
ศรีสัชนาเสนาบดีกระทรวงมหาดไทย พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว
เนื่องในวันเฉลิมพระชนมพรรษา

มาตา ปิตา จ อตุรขั
เอวี่ ฌมฺเมน ราชานโ

นิจจํ รกฺขนฺติ ปุตุตถํ
ปชั รกฺขนฺตุ สพฺพทา ฯ

ความว่า “มารดาและบิดาย่อมถนอมบุตรน้อยอันบังเกิดในตนเป็นนิตย์ฉันใด
พระราชาจงทรงรักษาประชาราษฎร์โดยชอบ ในกาลทั้งปวงฉันนั้น”

ที่มา: พระดำรัสถวายพระพรแด่พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว
เนื่องในวันเฉลิมพระชนมพรรษา ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๖๔

ประมวลพระโอวาท พระคติธรรม และพระสัมโมทนียกถา
สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ (อมฺพรมหาเถร) สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก

พระดำรัส
ถวายพระพรแต่พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดี
ศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว
เนื่องในวันเฉลิมพระชนมพรรษา
๒๘ กรกฎาคม ๒๕๖๔

ขอถวายพระพร เจริญพระราชสิริสวัสดิ์พิพัฒนามงคล พระชนมสุขทุกประการ จงมีแต่
สมเด็จพระบรมบพิตร พระราชสมภารเจ้า ผู้ทรงพระคุณอันประเสริฐ

อภิสิทธิ์ชัยเฉลิมพระชนมพรรษาของสมเด็จพระบรมบพิตร พระราชสมภารเจ้า ผู้ทรง
พระคุณอันประเสริฐ ได้เวียนมาบรรจบอีกคำรบหนึ่งแล้ว อาตมภาพในนามคณะสงฆ์ขอตั้งกัลยาณจิต
ร่วมกับปวงชนชาวไทย สำแดงมุทิตาปราโมทย์และถวายพระพรชัยมงคล

สมัยหนึ่งเมื่อครั้งพุทธกาล พระเทวทัตจัดแจงให้ความอุปถัมภ์ช่างศฤงคารเข้าเฝ้า
ยังหนทางที่จะเสด็จออกบิณฑบาต หมายให้ช่างนั้นประทุษร้ายต่อพระชนม์ของพระพุทธองค์ ภิกษุ
ต่างกราบทูลอาราธนาให้ทรงหลีกเลี่ยง ส่วนคนทั้งหลายก็พากันวิงวอนด้วยความหวาดกลัว สมัยนั้น
สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงดำรงพระองค์มั่นคงด้วยพระกิริยาอันงามสง่า ทรงแผ่พระเมตตา
จิตด้วยพระหฤทัยอ่อนโยน เต็มเปี่ยมไปด้วยพระมหากรุณาอย่างไม่มีประมาณ ช่างศฤงคารนั้นได้
สัมผัสพระเมตตาจิตก็คลายพยศลงดวงลงแล้วค่อย ๆ ง่ายเข้าไป พระผู้มีพระภาคทรงยกพระหัตถ์
ขวาชี้ขึ้นลูบกระพองช่างปลางตรัสประทานพระบรมพุทโธวาท ช่างศฤงคารนั้นน้อมกายลงเองวงลูบ
ละอองธุลีพระบาทแล้วพ่นลงบนกระหม่อมย่อตัวถอยกลับคืนสู่ที่ของตน ด้วยพุทธชัยมงคลเห็น
อัศจรรย์ปานนี้ มหาชนจึงแซ่ซ้องสดุดีสรรเสริญพระพุทธคุณว่า “คนพวกหนึ่งยอมฝึกช่างและม้า
ด้วยใช้ท่อนไม้บ้าง ใช้ขอบ้าง ใช้แสบ้าง ส่วนสมเด็จพระพุทธเจ้าผู้แสวงพระคุณใหญ่ทรงทราบช่าง
ได้โดยมิต้องใช้ท่อนไม้มิต้องใช้ศัสตรา” ความอันกล่าวถึงเนื่องในพระพุทธประวัตินี้เป็นตัวอย่าง
หนึ่งแห่งพระพุทธจริยาที่เปี่ยมด้วยเมตตาคุณ และพระพุทธจริยานี้เองย่อมแสดงให้เห็นอำนาจ
แห่งเมตตาว่ามีคุณปานใด

สมเด็จพระบรมบพิตร พระราชสมภารเจ้า ผู้ทรงพระคุณอันประเสริฐ ทรงเป็นอัครพุทธ
ศาสดูปถัมภก ทรงทราบกระจ่างถึงหนทางประสพชัยมงคลอันต้องตรงตามวิถีแห่งพระพุทธจริยา
จึงทรงตั้งพระบรมราชปณิธานที่จะทรงสืบสาน รักษา และต่อยอดพระราชกรณียกิจของสมเด็จพระ
พระบูรพมหากษัตริยาธิราชเจ้า ผู้ทรงเปี่ยมด้วยน้ำพระราชหฤทัยเมตตาต่อพสกนิกรสืบมา

ทรงแผ่พระมหากรุณาธิคุณมาโอบอุ้มคุ้มครองให้มหาชนทั่วหน้าได้รับความผาสุกเกษมโสมมคติ ยังให้
ทรงสำเร็จประโยชน์ในการประกอบพระราชกรณียกิจด้วยดี สมพระราชศรัทธาธิษฐานที่จะทรงครอง
แผ่นดินโดยธรรมเพื่อประโยชน์สุขแห่งอาณาราษฎร

ณ อุตมสมัยเฉลิมพระชนมพรรษา อาตมภาพขออัญเชิญนิพนธคาถาแห่งสุขาภินิชาจนคาถา
มากล่าวอ้างเป็นสัจจวาจาว่า

มาตา ปิตา จ อตฺรชํ

นิจจํ รกฺขนฺติ ปุตฺตํ

เอวํ ธมฺเมน ราชานํ

ปชํ รกฺขนฺตุ สพฺพทา ฯ

ความว่า “มารดาและบิดาย่อมถนอมบุตรน้อยอันบังเกิดในตนเป็นนิตยฉันท
พระราชางทรงรักษาประชาราษฎร์โดยชอบ ในกาลทั้งปวงฉนั้น”

ด้วยเดชแห่งสัจจวาจานี้ ขอราษฎรทั้งปวงจงสมัคสมานสามัคคี ประพฤติปฏิบัติตนตาม
หน้าที่โดยสุจริตธรรมพร้อมเพรียงกัน ทำนุบำรุงชาติบ้านเมืองให้วัฒนาสถาพรเพื่อพระบาทสมเด็จพระ
พระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินี ผู้ทรงตั้งพระราชหฤทัยที่จะทรงรักษา
ประชาราษฎร์โดยชอบดุจดั่งบิดรมารดา จักได้ทรงบริบูรณ์ด้วยพระกำลังอันมั่นคงในอันที่จะ
ทรงปกป้องคุ้มครองพสกนิกรไทยสืบไป

ขออานุภาพแห่งคุณพระศรีรัตนตรัยและพระราชกุศลธรรมจริยา จงอภิบาลรักษาสมเด็จพระ
บรมบพิตร พระราชสมภารเจ้า ผู้ทรงพระคุณอันประเสริฐ ให้ทรงพระเจริญด้วยจตุรพิธพรชัย
เสด็จสถิตเป็นมิ่งขวัญหลักชัยแห่งราชอาณาจักรไทยตราบจิรัฏฐิติกาล เทอญ.

ขอถวายพระพร

พระดำรัสถวายพระพร
สมเด็จพระนางเจ้าสุทิดา
พัชรสุธาพิมลลักษณ พระบรมราชินี
เนื่องในวันเฉลิมพระชนมพรรษา

ผนุทนํ จปลํ จิตตํ
อุขุํ กโรติ เมธาวิ

ทุรกขํ ทุณนิวารยํ
อุสุกาโรว เตชนํ.

แปลความว่า “คนมีปัญญา ทำจิตที่ดีนรณ กวัดแกว่ง
รักษายาก ห้ามยาก ให้ตรงได้ เหมือนช่างศรทำลูกศรให้ตรงได้ฉะนั้น.”

ที่มา: พระตำราสรวายพระพรแต่สมเด็จพระนางเจ้าสุทิดา พัชรสุธาพิมลลักษณ พระบรมราชินี
เนื่องในวันเฉลิมพระชนมพรรษา ๓ มิถุนายน ๒๕๖๓

ประมวลพระโอวาท พระคติธรรม และพระสัมโมทนียกถา
สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ (อมพรมหาเถร) สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก

พระตำรัส
ถวายพระพรแต่สมเด็จพระนางเจ้าสุทิดา พัชรสุธาพิมลลักษณ
พระบรมราชินี
เนื่องในวันเฉลิมพระชนมพรรษา
๓ มิถุนายน ๒๕๖๓

ขอถวายพระพร เจริญพระราชสิริสวัสดิ์พิพัฒนามงคล พระชนมสุขทุกประการ จงมีแต่
สมเด็จพระบรมพิตร พระราชสมภารเจ้า ผู้ทรงพระคุณอันประเสริฐ

อภิรักษ์จิตสมัยเฉลิมพระชนมพรรษาของสมเด็จพระบรมพิตร พระราชสมภารเจ้า สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินี ผู้ทรงพระคุณอันประเสริฐ ๓ มิถุนายน ๒๕๖๓ ได้เวียนมาบรรจบ
อีกคำรบหนึ่ง อาตมภาพในนามคณะสงฆ์ ขอตั้งกัลยาณจิตร่วมกับปวงชนชาวไทย ถวายพระพรชัย
ให้มีพระกำลังเข้มแข็งในการประกอบพระราชกรณียกิจ ประสิทธิ์ประสาทความวัฒนาสถาพร
มาสู่ประเทศไทยสืบไป ด้วยอาณูภาพแห่งพระราชธรรมจริยา

สมเด็จพระบรมพิตร พระราชสมภารเจ้าทรงเปี่ยมด้วยน้ำพระราชหฤทัยซื่อสัตย์กตเวทีต่อ
สมเด็จพระราชสวามี และทรงบริบูรณ์ด้วยพระมหากรุณาต่ออาณาประชาราษฎร์ ตลอดหนึ่งปี
นับแต่เสด็จสถิตในที่สมเด็จพระอัครมเหสีได้ทรงสำแดงให้เห็นประจักษ์ว่า ทรงพร้อมอุทิศพระองค์
สนองพระราชประสงค์ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เพื่อสัมฤทธิผลเป็นประโยชน์สุขของปวง
ประชา อีกทั้งทรงอริษฐานพระราชหฤทัยว่า จะทรงสืบสาน รักษา และต่อยอดพระราชปณิธาน
ของสมเด็จพระบรมราชชนนีพันปีหลวง ตลอดจนบูรพราชชนรีแห่งมหาจักรีบรมราชวงศ์ ประหนึ่ง
ทรงมุ่งจะปิดทองหลังพระ โดยหมายจะให้พระพุทธรูปปฏิมาดงามบริบูรณ์อย่างเต็มองค์

การที่ทรงดำรงมั่นในพระราชจริยาฉะนี้ แสดงถึงพระปรีชาญาณที่ทรงสามารถข่ม
พระจิตอันมีธรรมชาติเป็นของดิ้นรนกวัดแกว่ง ให้กลับสงบ นิ่ง ไม่หวั่นไหว และมั่นคงแน่วแน่
ต่อความดี ด้วย “**สัจจะ**” คือ ความซื่อตรง ด้วย “**ทมะ**” คือ ความฝึกตน ด้วย “**ขันติ**” คือ ความอดทน
และด้วย “**จาคะ**” คือ ความเสียสละ เป็นธรรมะประจำพระราชหฤทัย เพราะฉะนั้น พสกนิกร
ทุกหมู่เหล่าจึงพึงตั้งดวงจิตไว้ด้วยความจงรักภักดี น้อมถวายกำลังพระราชหฤทัยให้ทรงบริบูรณ์
ด้วยพระคุณสมบัติของขัตติยนารี เสด็จสถิตเป็นศรีสง่าแห่งพระบรมราชจักรีวงศ์ตลอดกาลนาน

ณ มงคลวารคล้ายวันพระราชสมภพมาบรรจบถึง จึงขออัญเชิญพระพุทธภาสิตมากล่าวอ้าง
เป็นสัจจวาจาว่า

ผนทน จปล จิตต์

ทุรกข์ ทุนนิวารย์

อุชู่ กโรติ เมธาวิ

อุสุกาโรว เตชน.

แปลความว่า “คนมีปัญญา ทำจิตที่ดีนรรณ กวัดแกว่ง รักษายาก ห้ามยากให้ตรงได้
เหมือนช่างศรทำลูกศรให้ตรงได้ฉะนั้น.”

ด้วยเดชแห่งสัจจวาจา นี้ ขอพระราชารุญ์ทั้งปวงจงสมัคสมานสามัคคีพร้อมเพรียงกัน
ทำนุบำรุงราชอาณาจักรไทยให้รุ่งเรือง เพื่อสมเด็จพระบรมพิตร พระราชสมภารเจ้า ทั้งสองพระองค์
จักได้ทรงพระเกษมสำราญ ปลอดภัยทั้งพระวรกายและพระราชหฤทัย ทรงนำพาประชานิกกรให้
ประสบความเกษมสโมสรยิ่ง ๆ ขึ้นไป สมดังพระราชประสงค์จำนงหมาย

ขออานุภาพแห่งคุณพระศรีรัตนตรัยโปรดอภิบาลรักษาสมเด็จพระบรมพิตร พระราชสมภารเจ้า
สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินี ผู้ทรงพระคุณอันประเสริฐ ให้ทรงพระเจริญด้วยจตุรพิธพรชัย
เสด็จสถิตเป็นมิ่งขวัญของอาณาประชาราชนสืบไป เป็นนิตยกาล เทอญ.

ขอถวายพระพร

พระดำรัส
ในโอกาสที่เสด็จออกทรงรับ
สมเด็จพระสันตะปาปาฟรันซิส

ประมุขพระโอวาท พระคตธรรม และพระสัมโมทนียกถา
สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ (อมพรมหาเถร) สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก

สมเด็จพระสังฆมาสัมพุทธเจ้าทรงสั่งสอนไว้ว่า
“ผู้ไม่ประทุษร้ายมิตร ย่อมมีผู้บูชาในที่ทั้งปวง”
“ผู้ไม่ประทุษร้ายมิตร ย่อมผ่านพ้นศัตรู ทั้งปวง”

ที่มา: พระดำรัสในโอกาสที่เสด็จออกทรงรับ สมเด็จพระสันตะปาปาฟรานซิส ซึ่งเสด็จมาเฝ้าเยี่ยม
ณ วัดราชบพิธสถิตมหาสีมาราม วันพฤหัสบดีที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๒

พระดำรัส
ในโอกาสที่เสด็จออกทรงรับ สมเด็จพระสันตะปาปาฟรันซิส
ซึ่งเสด็จมาเฝ้าเยี่ยม ณ วัดราชบพิธสถิตมหาสีมาราม
วันพฤหัสบดีที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๒

ขอถวายพระพร สมเด็จพระสันตะปาปา ผู้ทรงสมณคุณ

อาตมภาพในนามคณะสงฆ์ไทย ขอถวายอนุโมทนาสาธุการ ในโอกาสที่พระองค์เสด็จเยือนราชอาณาจักรไทย และเสด็จมาทรงเยี่ยมอาตมภาพในวาระนี้ นับเป็นเหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์อีกครั้งหนึ่ง ซึ่งพึงจดจำไว้เป็นศุภนิมิตแห่งน้ำใจไมตรีที่ศาสนจักรโรมันคาทอลิกกับพุทธจักรไทย มีสืบเนื่องกันมาอย่างแน่นแฟ้น ราบรื่น และงดงาม เป็นเวลานาน นับแต่ครั้งกรุงศรีอยุธยา

เมื่อ ๓๕ ปีล่วงมาแล้ว ณ พระอุโบสถ วัดราชบพิธสถิตมหาสีมาราม เฉพาะพระพักตร์พระพุทธรูปองค์ประธานพระอุโบสถแห่งนี้ สมเด็จพระอู่ไขฉายของอาตมภาพ คือ สมเด็จพระสังฆราชเจ้ากรมหลวงชินวราลงกรณ ได้เสด็จลงทรงรับสมเด็จพระสันตะปาปาจอห์น พอล ที่ ๒ เป็นครั้งแรกในประวัติศาสตร์โลกที่ประมุขแห่งศาสนจักรโรมันคาทอลิก เสด็จมาทรงเยี่ยมประมุขแห่งพุทธจักรไทย ณ ราชอาณาจักรไทย ภาพเหตุการณ์ในวันนั้น ยังคงประทับอยู่ในความทรงจำของอาตมภาพ ผู้มีโอกาสได้เฝ้าอยู่ในการดังกล่าวด้วย ทั้งสองพระองค์ทรงปราศรัยกัน ทรงแสดงพระอัธยาศัยอันงามต่อกันบนพื้นฐานแห่งพระเมตตาจิตอย่างแท้จริง ในฐานะนักบุญผู้ประเสริฐแห่งสองศาสนา ซึ่งมุ่งหมายจะแผ่ความปรารถนาดีอย่างจริงใจไปสู่ทุกชีวิตอย่างไม่มีประมาณ เป็นอุดมการณ์ร่วมกัน

ขอถวายพระพรให้ทรงทราบว่า ได้ฐานพระพุทธรูปองค์นี้ยังเป็นที่บรรจุพระบรมอัฐิพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ผู้เคยเสด็จพระราชดำเนินไปเฝ้าสมเด็จพระสันตะปาปา เลโอ ที่ ๑๓ เมื่อพุทธศักราช ๒๔๔๐ เป็นที่บรรจุพระบรมราชสรีรางคารพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว และพระราชสรีรางคารสมเด็จพระนางเจ้ารำไพพรรณี พระบรมราชินี ผู้เคยเสด็จพระราชดำเนินไปเฝ้าสมเด็จพระสันตะปาปา ปีโอ ที่ ๑๑ เมื่อพุทธศักราช ๒๔๗๗ อีกทั้งเป็นที่บรรจุพระบรมราชสรีรางคารพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ผู้เคยเสด็จพระราชดำเนินไปเฝ้าสมเด็จพระสันตะปาปา จอห์น ที่ ๒๓ เมื่อพุทธศักราช ๒๕๐๓ และทรงเคยรับเสด็จสมเด็จพระสันตะปาปา จอห์น พอล ที่ ๒ ซึ่งเสด็จเยือนราชอาณาจักรไทย เมื่อพุทธศักราช ๒๕๒๗

ณ สถานที่แห่งนี้ จึงเป็นมงคลสถานสำหรับการพบกันของเราทั้งสอง ด้วยส่วนแห่งพระวรกายของทุก ๆ พระองค์ยังคงประดิษฐานเป็นสักขีพยานแห่งมิตรภาพ ซึ่งได้ทรงสร้างสรรค์ไว้นับแต่อดีตสมัย หากแต่ละพระองค์มีพระญาณวิถีดุติว่าจะทรงหยั่งทราบคงจะทรงโสมนัสพระราชหฤทัยไม่น้อย ที่ได้ทอดพระเนตรเห็นความเจริญงอกงามแห่งทางพระราชไมตรี เป็นภาพอันน่าประทับใจอีกครั้งในวันนี้

การเสด็จมาครั้งนี้ของพระองค์ จึงไม่ใช่การมาของมิตรใหม่ หากแต่เป็นการมาเยือนของมิตรแท้อันเก่าแก่ของคนไทย ระยะเวลาที่ห่างไกลกันหาใช่อุปสรรคของความสนิทสนมกลมเกลียวกัน สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงสั่งสอนไว้ว่า “ผู้ไม่ประทุษร้ายมิตร ย่อมมีผู้บูชาในที่ทั้งปวง” “ผู้ไม่ประทุษร้ายมิตร ย่อมผ่านพ้นศัตรู ทั้งปวง” บัดนี้ มหาบพิตรทรงพระอุทสาหะตรากตริราพระวรกายบนหนทางแสนไกล เสด็จเยือนราชอาณาจักรไทย และมาทรงเยี่ยมอาตมภาพด้วยน้ำพระทัยอันเปี่ยมด้วยมิตรภาพถึงที่นี่ อาตมภาพขอสนองน้ำพระทัยอันเปี่ยมด้วยมิตรภาพนั้น ๆ ตอบถวายเป็นหลายเท่าทวีคูณ

ด้วยอาณูภาพแห่งพระเมตตาธรรม ซึ่งพระองค์ทรงเจริญมั่นอยู่ในพระหฤทัย และด้วยศุภผลแห่งกุศลเหตุ คือ ความไม่ประทุษร้ายมิตร ขอพระองค์ทรงสถิตสถาพรเป็นปูชนียฐานอันประเสริฐของศาสนิกบริษัท และทรงพระเจริญในสมณคุณ คำจุนให้ทรงผ่องแผ้วผ่านพ้นภัยพิบัติทั้งปวง สมตามพระพุทธานุศาสนี ดังอาตมภาพอัญเชิญมาอ้าง เป็นสัจจวาจาข้างต้นนี้ทุกประการ.

ขอถวายพระพร

พระคติธรรม
ประทานแก่เด็กและเยาวชน

ถ้าพิจารณาอย่างผิวเผินอาจเข้าใจคลาดเคลื่อนไปว่า
“จิตอาสา” กำลังจำต้องเหน็ดเหนื่อยหรือเผชิญทุกข์กว่า
คนที่ไม่เป็นจิตอาสา แต่ถ้าวิเคราะห์ในแง่มุมกลับกัน
แท้จริงแล้วคนทำงานจิตอาสาด้วยใจจริง ย่อมมีความรู้สึกเบิกบาน
ยิ่งกว่าคนไม่ทำงานจิตอาสา เพราะจิตอาสาที่แท้จริงจะไม่คิดว่า
ตนกำลังสูญเสียพลังกำลังหรือประโยชน์ใด ๆ โดยไร้ค่า
หากกลับเป็นฝ่ายได้รับประโยชน์ คือ ได้ความสุขใจ
ชื่นใจที่เห็นความสุขของผู้อื่น และได้ภาคภูมิใจ
ว่าเป็นผู้สร้างสรรค์สังคมที่ดีงาม

ที่มา: พระคติธรรมประทานเนื่องในวันเด็กแห่งชาติ พุทธศักราช ๒๕๖๑

พระคติธรรม

ประทานเนื่องในวันเด็กแห่งชาติ พุทธศักราช ๒๕๖๑

สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงสอนวิธีที่ทำให้บุคคลได้ชื่อว่าเป็นคนดี เป็นที่รักของผู้คนทั่วไปไว้วิธีหนึ่งเรียกว่า “อรรถจริยา” หมายถึง การบำเพ็ญประโยชน์ การประพฤติสิ่งที่เป็นประโยชน์แก่ผู้อื่น ช่วยเหลือทำงานสร้างสรรค์ด้วยความตั้งใจอย่างดีเลิศ ส่งเสริมให้เพื่อนสมาชิกในสังคมประพฤติดีงามและมีสติปัญญา อรรถจริยาดังกล่าวนี้นี้ปัจจุบันนิยมเรียกว่า “จิตอาสา” ซึ่งถ้าพิจารณาอย่างผิวเผินอาจเข้าใจคลาดเคลื่อนไปว่า จิตอาสา กำลังจำต้องเห็นดีเห็นน้อยหรือเผชิญทุกข์กว่าคนที่ไม่เป็นจิตอาสา แต่ถ้าพิจารณาในแง่กลับกัน แท้จริงแล้วคนทำงานจิตอาสาด้วยใจจริง ย่อมมีความรู้สึกเบิกบานยิ่งกว่าคนไม่ทำงานจิตอาสา เพราะจิตอาสาที่แท้จริงจะไม่คิดว่าตนกำลังสูญเสียพลังหรือประโยชน์ใด ๆ โดยไร้ค่า หากกลับเป็นฝ่ายได้รับประโยชน์ คือ ได้ความสุขใจ ชื่นใจที่เห็นความสุขของผู้อื่น และได้ภาคภูมิใจว่าเป็นผู้สร้างสรรค์สังคมที่ดีงาม

เด็กและเยาวชนเป็นกำลังสำคัญที่จะพาบ้านเมืองไทยให้รุ่งเรืองสืบไป จึงขอให้ผู้ใหญ่เร่งปลูกฝังและสร้างสรรค์ให้เด็กและเยาวชนเป็นผู้หนักแน่นในคุณธรรมช้ออรรถจริยา และขอให้เด็ก ๆ รู้สึกสนุกสนานเบิกบานทุกครั้งที่ได้ทำประโยชน์ จงอย่ายอมแพ้แก่ความรู้สึกเห็นดีเห็นน้อยหรือยากลำบาก ขอให้ระลึกไว้เสมอว่ากำลังเล็ก ๆ ของเด็ก ๆ อย่างเรา นี้แล มีอำนาจสูงยิ่งที่จะช่วยสร้างสรรค์ประเทศชาติให้เจริญก้าวหน้า อย่ามัวรังรองผัดผ่อนให้เติบโตไปเป็นผู้ใหญ่เสียก่อนค่อยเริ่มทำความดี เพราะเมื่อนั้นเด็ก ๆ จะเผลอชินกับการทำความชั่วจนกลายเป็นคนเห็นแก่ตัวและไม่รู้วิธีทำตนเป็นผู้ใหญ่ที่ดีได้ในที่สุด

ขอให้เด็กและเยาวชนทุกคนมีกำลังใจที่จะบำเพ็ญประโยชน์ด้วยความสุขใจนับแต่บัดนี้เป็นต้นไป ขอจงรักษาคุณลักษณะจิตอาสา อย่างสมบูรณ์ไว้ตลอดกาล เพื่ออนาคตของตนเองและสังคมไทยของเราทุกคน.

๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๐

พระคติธรรม

ประทานเนื่องในวันเด็กแห่งชาติ พุทธศักราช ๒๕๖๒

สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงสอนวิธีที่ทำให้บุคคลได้ชื่อว่าเป็นคนฉลาด สามารถแก้ไข ปัญหาและก้าวข้ามพ้นอุปสรรคทั้งหลายได้ด้วย “ปัญญา” บุคคลใดมีปัญหาอย่างถูกต้องแล้ว ย่อม เอาชนะความทุกข์ได้ทุกกรณี แต่ความเป็นผู้มีปัญญากจะเกิดขึ้นอย่างเลื่อนลอยไร้เหตุผลไม่ได้ จะเกิดขึ้นจากการเรียกร้องขอจากสิ่งศักดิ์สิทธิ์หรืออ้อนวอนขอจากบุคคลหนึ่งบุคคลใดก็ไม่ได้ ปัญญาจะเกิดขึ้นได้ก็ด้วยเหตุที่ได้อบรมบ่มเพาะให้เจริญขึ้นในตนเอง คุณสมบัติแรกที่จะต้อง มีเหมือนดังการก้าวข้ามธรณีประตูเข้าไปสู่กระบวนการอบรมให้ความรอบรู้บังเกิดมีในตน ต้องเริ่ม ที่การมี “ศรัทธา” แปลว่า ความเชื่อในสิ่งที่ควรเชื่อ หมายถึง ความเชื่อในสิ่งที่ดีงามที่มีเหตุและผล ไม่ใช่เชื่ออย่างงมงายโดยปราศจากการพิจารณาไตร่ตรองอย่างรอบคอบเป็นเบื้องต้นก่อน

เด็กและเยาวชนเป็นกำลังสำคัญที่จะพาบ้านเมืองไทยให้รุ่งเรืองสืบไป จึงขอให้ผู้ใหญ่ เร่งปลูกฝังและสร้างสรรค์ให้เด็กและเยาวชนเป็นผู้หนักแน่นในคุณธรรมข้อศรัทธา โดยเฉพาะ ศรัทธาในเหตุผลที่ถูกต้องตรงทิศทางอันสร้างสรรค์ และขอให้เด็ก ๆ จงถือหลักเกณฑ์ตัดสินว่า สิ่งใดควรเชื่อหรือสิ่งใดไม่ควรเชื่อไว้ ๓ ประการ กล่าวคือ ๑. ให้พิจารณาด้วยสติปัญญาให้ เห็นแจ้งประจักษ์ด้วยตนเองก่อน ๒. ให้อาศัยความเห็นของปราชญ์ผู้รู้ รวมทั้งบิดามารดา ครูอาจารย์เข้าประกอบด้วย และประการสำคัญที่สุด คือ ๓. ให้คำนึงถึงผลของการปฏิบัติว่า จะเกิดคุณหรือโทษ ถ้าเกิดผลไม่ดีก็ควรละเสีย ถ้าเกิดผลดีก็ควรปฏิบัติต่อไป

ขอให้เด็กและเยาวชนทุกคนมีกำลังใจที่จะอบรมพัฒนาตนเอง ด้วยศรัทธาในคุณความดี นับแต่บัดนี้เป็นต้นไป ขอจงรักษาคุณลักษณะความเป็นผู้มีเหตุผลที่ถูกต้อง เพื่ออนาคตของตนเอง และสังคมไทยของเราทุกคน

๒๕ สิงหาคม ๒๕๖๑

พระคติธรรม

ประธานเนื่องในวันเด็กแห่งชาติ พุทธศักราช ๒๕๖๕

แม้กระแสโลกหมุนเวียนเปลี่ยนแปลงไปไม่มีถอยหลังกลับเลยแม้สักวินาทีเดียว หากแต่
สัจจะคุณธรรมและพฤติกรรมอันสะท้อนกิเลสตัณหาของมนุษย์ กลับวนเวียนซ้ำรอยเดิมอยู่อย่าง
มิรู้หยุดหย่อน ด้วยเหตุนี้ ความเดือดร้อนวุ่นวายจึงยังคงบังเกิดมีขึ้นอยู่ร่ำไปในทั่วทุกหนทุกแห่ง
เด็กและเยาวชนผู้เป็นอนาคตของชาติและของโลกนี้ พึงตั้งปณิธานที่จะเป็นผู้ช่วยกันสรรค์สร้าง
“อารยธรรม” ให้บังเกิดขึ้นแก่ตนและสังคมทุกระดับ นับแต่ครอบครัว ชุมชน ตลอดจนประเทศชาติ
เพื่อช่วยกันกำจัดความเสื่อมทราม ที่เรียกว่าอนารยธรรมให้เบาบางจางหายไปได้ในเร็ววัน

สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าประธานหลัก “**อารยวัฑฒิ**” อัน เป็นหลักการสร้างสรรค์
ความเจริญของอารยชนไว้ ๕ ประการ ได้แก่ **ศรัทธา** หมายถึง เชื่อในสิ่งที่ควรเชื่อ เชื่อด้วยความรู้
ความเข้าใจใน เหตุผลอย่างถ่องแท้, **ศีล** หมายถึง รักษากายและวาจาให้เรียบร้อยดีงามเป็นปกติ,
สุตะ หมายถึง เพิ่มพูนความรู้ด้วยการสดับรับฟัง ใฝ่ใจศึกษาอบรมตามวิถีทางที่ถูกต้องเหมาะสม,
จาคะ หมายถึง เสียสละประโยชน์ตนเพื่อประโยชน์ผู้อื่นกับทั้งส่วนรวมอยู่เสมอและ**ปัญญา**
หมายถึง รู้รอบ รู้ทั่ว รู้ชัดเจน และรู้จริงทั้งในทางโลกและในทางธรรม

ขอให้เด็กและเยาวชน รวมถึงผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องในการเลี้ยงดูประคับประคองเด็กและ
เยาวชน มีกำลังใจที่จะอบรมพัฒนาตนเองให้ถึงพร้อมด้วยอารยวัฑฒิทั้ง ๕ ประการ และขอจงเร่ง
เพิ่มพูนคุณลักษณะความเป็นผู้มีคุณธรรมจริยธรรมเพื่อนำพาความเจริญก้าวหน้ามาสู่ตน ชุมชน
ตลอดทั้งประเทศชาติอันเป็นรักยิ่งของเราทุกคน.

พระคติธรรม
ประทานเนื่องในวันเยาวชนแห่งชาติ
๒๐ กันยายน ๒๕๖๒

พาล แปลว่า อับปัญญา ไม่รู้เท่าทันความเป็นจริง คนพาล คือ คนเขลา ไม่รู้เท่าทันโทษแห่งการประพฤติทุจริตทางกาย วาจา ใจ การไม่คบคนพาลจึงเป็นเหตุนำมาซึ่งความเจริญ ทำให้พ้นจากโอกาสที่จะหลงเข้าสู่ความผิด นำมาซึ่งความสรรเสริญของคนทั่วไป ประสบแต่ความก้าวหน้าในชีวิต และยังเป็นการตัดกำลังไม่ให้มีจำนวนคนพาลเพิ่มระบดไปในสังคม ทั้งนี้ เด็กและเยาวชนล้วนอยู่ในวัยที่อ่อนไหวง่ายต่อกระแสสมัยนิยมในรูปแบบต่าง ๆ หากไม่รู้จักพิจารณาใคร่ครวญให้รอบคอบด้วยเหตุผลที่ถูกต้อง ก่อนที่จะตัดสินใจเชื่อถือคล้อยตามบุคคลใด ไม่ว่าจะเป็นผู้ใหญ่ หรือเพื่อนฝูงซึ่งเป็นเด็กและเยาวชนด้วยกันเสียแล้วก็อาจหลงดำเนินชีวิตไปบนหนทางที่ผิด ก่อความเสียหายทั้งแก่ตนเอง ครอบครัว ชุมชน และประเทศชาติ เพราะฉะนั้น ขอให้เด็กและเยาวชนทุกคนมีน้ำใจกล้าหาญ เด็ดเดี่ยวที่จะตีตนออกห่างจากคนพาล รู้จักหักใจไม่โอนอ่อนไปตามคำแนะนำหรือการยุยงส่งเสริมของคนเหล่านั้น เพื่อให้ได้ชื่อว่าเป็นผู้รับมงคลชีวิตอยู่ตลอดเวลา สมดังที่สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงสั่งสอนไว้ว่า การไม่คบคนพาลเป็นมงคลอันสูงสุด

ขออนุโมทนาความดีที่เด็กและเยาวชนได้บำเพ็ญ รวมทั้งกุศลของผู้ทำประโยชน์ต่อเด็กและเยาวชน ขอพระบารมีแห่งพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวและพระบาทสมเด็จพระอัฐมรามาธิบดินทร พระมหากษัตริย์ผู้ทรงพระคุณอันประเสริฐผู้ทรงราชย์นับแต่ทรงพระเยาว์ ทั้งสองพระองค์ โปรดอภิบาลรักษา ให้ท่านมีสรรพกำลังพร้อมในการบำเพ็ญกรณียกิจเพื่อประโยชน์แก่สังคมประเทศชาติสืบไป เทอญ.

๕ กันยายน ๒๕๖๒

พระคติธรรม
ประทานเนื่องในวันเยาวชนแห่งชาติ
๒๐ กันยายน ๒๕๖๔

ท่ามกลางวิกฤตการณ์ของโลกและของบ้านเมือง บุคคลผู้มีปัญญาย่อมพยายามปรับตัวให้ดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างมีสวัสดิภาพและคุณภาพสูงสุดเท่าที่จะเป็นไปได้ ไม่เว้นแม้แต่เด็กและเยาวชนที่กำลังเติบโตใหญ่ในภาวะอันผันผวนและได้รับผลกระทบมากบ้างน้อยบ้างด้วยกันทุกคน อย่างไรก็ตาม การปรับตัวหรือเปลี่ยนแปลงควรต้องมีทิศทางที่ชัดเจน มีเหตุผล รู้จักตัวตนอย่างรอบคอบและรอบด้าน จึงจะสามารถเป็นคุณแก่ตน ครอบครัว ชุมชน และประเทศชาติได้ การปรับตัวหรือการเปลี่ยนแปลงทั้งหลาย จึงสามารถอาศัยหลักธรรมมาช่วยชี้แนะมิให้ผิดพลาดหรือหลงทาง

สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงอบรมสั่งสอนคุณธรรมสำคัญประการหนึ่ง ซึ่งจะสนับสนุนให้บังเกิดความดีงามขึ้นในชีวิตของทุกคน ไม่ว่าจะเป็เด็ก เยาวชน หรือผู้ใหญ่ กล่าวคือ “อัตตัญญูตา” หมายถึง ความเป็นผู้รู้จักตน ฐานะ บทบาท หน้าที่ ภาวะ กำลังความรู้ความสามารถ ความถนัด และคุณธรรมของตน ให้เห็นกระจ่างก่อนว่าเป็นเช่นไร ความรู้ความเข้าใจตนอย่างถูกต้องย่อมนำไปสู่การปฏิบัติอย่างเหมาะสมกับตน ทำให้เกิดผลดีขึ้นได้ และเมื่อรู้จักพิจารณาตนด้วยใจตนเอง อย่างยุติธรรมปราศจากอคติแล้ว ก็จะสามารถมองเห็นส่วนที่ต้องพยายามแก้ไขเปลี่ยนแปลงและส่วนดีเด่นที่ต้องพยายามเพิ่มพูน เป็นเหตุนำไปสู่การพัฒนาตนเองให้บรรลุเป้าหมายอันดีงามที่กำหนดไว้ด้วยทัศนคติที่ถูกต้องเป็นสัมมาทิฐิ กระทั่งบังเกิดผลสัมฤทธิ์เป็นชีวิตที่ประสบสวัสดิภาพ และมีคุณภาพได้ดังที่ปรารถนา

ขออนุโมทนาในความดีที่เด็กและเยาวชน รวมทั้งของผู้ทำประโยชน์ต่อเด็กและเยาวชน ได้ประพฤติปฏิบัติ ขออำนาจแห่งกุศลจริยาและปณิธานในการดำรงตนเพื่อประโยชน์ส่วนรวม โปรดอภิบาลรักษาให้ท่านประสบความสำเร็จในการประกอบกรณียกิจสามารถพัฒนาชีวิตให้เพียงพร้อมด้วยสุจริตธรรม เป็นกำลังของประเทศชาติสืบไป เทอญ.

พระคติธรรม
ประทานแก่นักศึกษาใหม่ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
ประจำปีการศึกษา ๒๕๖๑

“วิริยะ” แปลว่า ความเพียร ความพยายาม ความกล้าที่จะลงมือทำอันเป็นแนวทางให้ดำเนินไปสู่ความสำเร็จตามประสงค์ เมื่อลงมือปฏิบัติกิจที่ตนพอใจด้วยความพากเพียรพยายามด้วยความกล้าเผชิญกับความยากลำบากโดยไม่ย่อท้อสิ้นหวัง ย่อมจักบรรลุเป้าหมายคือความสำเร็จได้ สมดังที่สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าประทานพระพุทธานุศาสน์ไว้ว่า “คนล่องทุกข์ได้เพราะความเพียร”

การศึกษาในระดับอุดมศึกษา นักศึกษาต้องอาศัยความวิริยอุตสาหะในการเล่าเรียนมากขึ้นกว่าในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน อีกทั้งต้องข่มใจละสิ่งเข้ายวนใจให้ไขว่ไขวไปจากเป้าหมายคือ การเรียนให้สำเร็จตามหลักสูตรได้สมตามเจตนารมณ์ จึงขอให้นักศึกษาใหม่ทุกคนเร่งอบรมเจริญคุณธรรมข้อวิริยะนี้ให้เพิ่มพูนขึ้นในตนเพื่อความเจริญก้าวหน้ายิ่งๆ ขึ้นไปในชีวิต ทั้งในช่วงวัยเรียนไปจนถึงวัยทำงานเบื้องหน้า

ขออำนาจพรให้นักศึกษาใหม่มหาวิทยาลัยขอนแก่น ปีการศึกษา ๒๕๖๑ จงเจริญด้วยจตุรพิธพรชัย ถึงพร้อมด้วยสรรพกำลังในอันที่จะศึกษาเล่าเรียนให้สำเร็จสมความตั้งใจ เพื่อเติบโตใหญ่เป็นกำลังของชาติบ้านเมืองสืบไป เทอญ.

๒๗ กรกฎาคม ๒๕๖๑

พระโอรสวาทและพระคตธรรม
เกี่ยวกับหลักการปกครอง
และการปฏิบัติหน้าที่ราชการ

ประมวลพระโอวาท พระคตธรรม และพระสัมโฆทนียกถา
สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ (อมพรมหาเถร) สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก

ขอทุกท่านจงมีสติระลึกไว้เสมอว่า **ความชอบด้วยกฎหมาย**
และความชอบธรรมแห่งฐานะที่ดำรงอยู่
พร้อมทั้งความชอบด้วยกฎหมาย และความชอบธรรม
ในทุกการกระทำตามฐานะที่ดำรงอยู่ คือ อำนาจที่แท้จริง
อำนาจไม่อาจเกิดได้โดยชอบ หากไม่มีรากฐานจากคุณธรรม
จึงขอให้ทุกท่านจงมั่นคงในคุณธรรมจริยธรรมของความเป็นผู้ใหญ่
พร้อมด้วยความซื่อสัตย์สุจริต เสียสละ อุตทน และพากเพียร
ในอันที่จะประกอบกรณียกิจน้อยใหญ่เพื่อจรรโลงสถาบันหลักของชาติ
และประชาชน ให้ประสบความสำเร็จรุ่งเรืองไพบูรณ์สืบไป

ที่มา: พระโอวาทประทานเนื่องในการที่นายกรัฐมนตรี พร้อมด้วยคณะรัฐมนตรีเฝ้าถวายสักการะ

และรับประทานพระโอวาท ณ พุทธรณศาล อําเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม วันพุธที่ ๒๘ สิงหาคม ๒๕๖๒

พระโอวาท
ประธานเนื่องในการที่นายกรัฐมนตรี พร้อมด้วยคณะรัฐมนตรี
เฝ้าถวายสักการะและรับประธานพระโอวาท
ณ พุทธมณฑล อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม
วันพุธที่ ๒๘ สิงหาคม ๒๕๖๒

เจริญพร ท่านนายกรัฐมนตรี และคณะรัฐมนตรีทุกท่าน,

ในนามของคณะสงฆ์ อาตมภาพขออนุโมทนาสาธุการที่ท่านมาถวายสักการะ และแสดงเจตจำนงที่จะสนับสนุนกิจการของคณะสงฆ์และพระพุทธศาสนา ดุจดั่งที่บรรพชนไทยได้ปฏิบัติบำเพ็ญ เป็นอุดมการณ์ของชีวิตสืบมาทุกยุคทุกสมัย

ท่านทั้งหลายให้เข้ามาดำรงตำแหน่งสูงสุดในฝ่ายบริหารย่อมมีหน้าที่สำคัญในการทำนุบำรุงบ้านเมืองไทย ให้เป็นปรกติสุข ร่มเย็น มีความมั่นคงปลอดภัย และเจริญก้าวหน้าในทุกด้าน การทำ “หน้าที่” ตาม “ตำแหน่ง” ที่ท่านดำรงอยู่ ย่อมต้องใช้ “อำนาจ” เป็นอุปกรณ์สำคัญในการทำงาน ธรรมดาของบุคคลผู้มีอำนาจ แต่ขาด “สติสัมปชัญญะ” ย่อมเพลิดเพลินเพลินใจใช้อำนาจไปในทางที่ผิด ในทางที่มีชอบ จนก่อให้เกิดภัยอันตรายทั้งต่อตนเองและต่อสังคมส่วนรวม อาตมภาพจึงขอเน้นย้ำให้ท่านทั้งหลาย จงหมั่นฝึกฝนอบรมตนให้มีสติระลึกรู้เป็นเครื่องกำกับการกระทำทางกายและทางวาจาอยู่ตลอดเวลา เพื่อไม่ให้เกิดภาวะหลงอำนาจหรือหลงอำนาจจนนำไปสู่การกระทำอันมิชอบด้วยหน้าที่

สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงสั่งสอนไว้ว่า สติสัมปชัญญะเป็นธรรมอันมีอุปการะมาก เพราะฉะนั้น การทำงานในทุกๆระดับ หากมีสติเป็นเครื่องระลึกรู้มีสติสัมปชัญญะเป็นเครื่องรู้ตัวให้สามารถเหนี่ยวรั้งจิตใจตนอยู่เสมอแล้ว ความผิดพลาดก็จะไม่เกิดขึ้นหรือหากมีความผิดพลาดเกิดขึ้นบ้าง ก็จะสามารถแก้ไขได้ทันทั่วทั้งที่ ก่อนจะเกิดความเสียหายใหญ่หลวงมากขึ้นจนเหนือความควบคุม

ขอทุกท่านจงมีสติระลึกรู้ไว้เสมอว่า ความชอบด้วยกฎหมายและความชอบธรรมแห่งฐานะที่ดำรงอยู่ พร้อมทั้งความชอบด้วยกฎหมาย และความชอบธรรมในทุกการกระทำตามฐานะที่ดำรงอยู่ คือ อำนาจที่แท้จริง อำนาจไม่อาจเกิดได้โดยชอบ หากไม่มีรากฐานจากคุณธรรม จึงขอให้ทุกท่านจงมั่นคงในคุณธรรมจริยธรรมของความเป็นผู้ใหญ่ พรั่งพร้อมด้วยความซื่อสัตย์

สุจริต เสียสละ อุตุน และพากเพียร ในอันที่จะประกอบกรณียกิจน้อยใหญ่เพื่อจรรโลงสถาบัน
หลักของชาติและประชาชน ให้ประสบความสำเร็จเรื่องไพบูลย์สืบไป

ขออำนาจแห่งความดีงามที่ท่านได้บำเพ็ญจงเป็นเครื่องปกป้องคุ้มครองให้ท่านทั้งหลาย
ปราศจากทุกข์โทษทั้งปวง เจริญพร้อมด้วยจตุรพิธพรชัย คือ อายุ วรรณะ สุขะ พละ ตลอดจน
ปฏิภาณและธรรมสารสมบัติ เพื่อเป็นกำลังยังให้ประสบความสำเร็จในกิจอันชอบสมความ
มุ่งมาดปรารถนาโดยทั่วหน้ากัน เทอญ.

ขอเจริญพร

พระโอวาท ประทานเนื่องในวาระ ๒๐ ปี ศาสตร์รัฐธรรมนูญ

สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงสั่งสอนให้บุคคล โดยเฉพาะผู้หลักผู้ใหญ่ ผู้มีหน้าที่ปกครองและผู้มีหน้าที่ตัดสินบรรณคดี ต้องมีธรรมะที่เรียกว่า “พรหมวิหารธรรม” คือ เมตตา กรุณา มุทิตา และอุเบกขา เป็น “ธรรมนุญ” แห่งชีวิตและการทำงานเสมอ โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับผู้มีหน้าที่เกี่ยวกับกฎหมายและการปกครองบ้านเมือง ธรรมะประการสุดท้ายในพรหมวิหารธรรม คือ “อุเบกขาธรรม” มีความสำคัญอย่างยิ่งยวด อยากรู้ก็ตาม ผู้คนทั้งหลายอาจจะยังมีความเข้าใจคลาดเคลื่อนเกี่ยวกับความหมายของอุเบกขาที่ถูกต้อง

คำว่า “อุเบกขา” นั้น คนไทยมักแปลกันว่า วางเฉยแล้วก็เลยทำให้พลอยเข้าใจไปว่า หมายถึง ความเฉยเมยหรือเมินเฉย จนเข้าข่ายการวางเฉยเพราะความไม่รู้ ซึ่งจัดเป็นบาป เป็นอกุศล อันที่จริงอุเบกขาที่เป็นธรรมะในพรหมวิหารธรรมต้องเป็นการวางเฉยเพราะความรู้ มีใจอันสงบนิ่งอยู่ด้วยปัญญา จัดเป็นธรรมฝ่ายกุศล คนที่นิ่งด้วยปัญญาย่อมมีความพร้อมที่จะรักษาธรรมะคือความถูกต้องไว้ได้

ตุลาการหรือผู้ทำงานด้านกฎหมายจึงต้องมีอุเบกขาเป็นหลักดำรงตนที่สำคัญที่สุด เพราะอุเบกขานี้เองที่จะเป็นตัวควบคุมไม่ให้ความรู้สึกกรัง รุสีกชัง หรือรู้สึกกลัว เข้ามาครอบงำ จนมีใจสะทกสะท้านและเอนเอียงไป นักกฎหมายต้องให้ “ปัญญา” ทำหน้าที่เฉลยความไปตามที่เป็นจริง สภาวะเช่นนี้คือการครองอุเบกขาธรรมไว้ได้อย่างถูกต้อง และสภาวะเช่นนี้เองที่เรียกว่า “ความยุติธรรม”

ผู้ประกอบการวิชาชีพกฎหมายเช่นท่านทั้งหลาย จำเป็นต้องมีพรหมวิหารธรรมอย่างครบชุด แต่ต้องให้อุเบกขาธรรมเข้ากำกับอยู่ทุกขณะ อย่าปล่อยอ้างความเมตตา กรุณา หรือมุทิตา ทั้ง ๆ ที่มี “อคติ” เข้าครอบงำ ถ้าอคติเข้าครอบงำเมื่อไร เมื่อนั้นแปลว่ากำลังเสียอุเบกขา คือความเป็นกลางไป เพราะฉะนั้น อาตมภาพจึงขอฝากให้ทุกท่านไปศึกษาทบทวนธรรมะข้อ “อุเบกขา” ให้กระจ่างและถ่องแท้ เพื่อท่านทั้งหลายจะได้เป็นหลักประกันความยุติธรรมของสังคมไทยสืบไป

ขออำนวยการให้ศาสตร์รัฐธรรมนูญจงสถิตสถาพร สามารถดำเนินภารกิจได้อย่างราบรื่น เพื่อความผาสุกสันติของประเทศชาติและประชาชน อนึ่ง ความปรารถนาใด ๆ ที่ท่านผู้บริหารข้าราชการ และสาธุชนทุกท่านได้ตั้งจิตไว้ อันเป็นไปโดยชอบประกอบด้วยธรรม ขอความปรารถนานั้น ๆ จงเป็นผลสัมฤทธิ์ จงเป็นผลสัมฤทธิ์ จงเป็นผลสัมฤทธิ์ โดยถ้วนทุกประการ เทอญ.

๑๑ เมษายน ๒๕๖๑

พระคติธรรม ประทานแก่ศาลปกครอง

ตุลาการและผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอำนวยความยุติธรรมจำเป็นต้องมี “อุเบกขาธรรม” เป็นหลักดำรงตนที่สำคัญสูงสุด อุเบกขามีได้แปลว่า ความเฉยเมยหรือเมินเฉยเพราะความขลาดเขลา เกียจคร้าน หรือปราศจากเมตตากฎณา หากแต่อุเบกขาตามความหมายในทางพระพุทธศาสนา หมายถึง การวางใจเป็นกลางเพราะมีสติปัญญา มีความรู้กระจ่างในเรื่องการกระทำและผลของการกระทำของบุคคล จึงยังผลให้สามารถปฏิบัติบริหารภารกิจทั้งปวงด้วยใจสงบนิ่ง ไม่สะทกสะท้าน โอนเอนไปด้วยอำนาจแห่งความลำเอียง ความเป็นกลางนั้น ได้แก่ ภาวะจิตที่ปราศจากอคติ ๔ ประการ กล่าวคือ ฉันทาคติ ความลำเอียงเพราะความชอบใจ, โทสาคติ ความลำเอียง เพราะความชัง, ภยาคติ ความลำเอียงเพราะความหวาดกลัวภัย และโมหาคติ ความลำเอียงเพราะความโง่เขลา ดังนี้ ผู้มีใจเป็นกลางอย่างแท้จริงย่อมสามารถตัดสินอรรถคดีเป็นยุติธรรมและดำรงตนได้อย่างซื่อสัตย์สุจริตอยู่ตลอดเวลา เสมอด้วยการสั่งสมกุศลธรรมไว้ในตนได้อยู่ทุกกาลเทศะ แม้ขณะทำการงาน

ศาลปกครองมีหน้าที่โดยตรงต่อการอำนวยความยุติธรรม เพราะฉะนั้น ตุลาการ ข้าราชการ และบุคลากรทุกคนทุกฝ่าย จึงพึงศึกษาทบทวนธรรมะข้ออุเบกขาให้กระจ่างและถึถ้วนแล้วเชิดชูขึ้นเป็นธรรมสรณะนำทางชีวิตเพื่อความวัฒนาผาสุกของสังคมไทย อันหมายถึง ความผาสุกส่วนบุคคลของตัวท่านเอง ซึ่งล้วนนับเนื่องเป็นหนึ่งในชาติบ้านเมืองนี้ด้วยกันทั้งสิ้น

ขอให้ศาลปกครองจงสถิตสถาพรกับทั้งขออำนวยพรให้ตุลาการ ข้าราชการ และบุคลากร เจริญพร้อมด้วยจตุรพิธพรชัย สามารถดำเนินภารกิจอันชอบธรรมได้อย่างราบรื่นลุล่วงทุกประการ เพื่อความมั่นคงวัฒนาของราชอาณาจักรไทยสืบไป.

๓๐ ตุลาคม ๒๕๖๑

พระคติธรรม

ประทานแก่นักเรียนนายร้อยตำรวจรุ่นที่ ๗๕

ในทางพระพุทธศาสนา “ศีล” คือ ข้อปฏิบัติให้กายและวาจาของแต่ละบุคคลเป็นปรกติ มีประโยชน์ในขั้นพื้นฐาน คือ สามารถทำให้กายและวาจาสงบเรียบร้อย ไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น แต่ด้วยเหตุที่ฐานะหรือภาวะของแต่ละบุคคลย่อมแตกต่างกัน ระดับหรือลักษณะของศีล ก็ย่อมแตกต่างกันไปด้วย เช่น พระภิกษุมีสีล ๒๒๗ ข้อ สามเณรมีสีล ๑๐ ข้อ อุบาสกอุบาสิกาีสีล ๘ ข้อหรือ ๕ ข้อ และบุคคลทั่วไปควรมีสีลอย่างน้อย ๕ ข้อ แสดงให้เห็นถึงความละเอียดประณีตของข้อห้ามสำหรับชีวิตของแต่ละบุคคลที่มีมากน้อยไม่เท่ากัน

งานราชการเป็นการงานของแผ่นดินเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน ข้าราชการจึงจำเป็นต้องมีศีลสูงกว่าบุคคลทั่วไป เพราะตำแหน่งหน้าที่ทั้งนั้น ล้วนเกิดขึ้นด้วยอำนาจของกฎหมายอันเป็นเจตนารมณ์ร่วมกันของปวงชน โดยเฉพาะข้าราชการตำรวจผู้มีหน้าที่พิทักษ์สันติราษฎร์ ประหนึ่งได้รับพระราชทานพระแสงดาบเงินและโล่ไว้สำหรับเป็นศัสตราวุธประจำกายในการคุ้มครองความผาสุกของบ้านเมือง จำเป็นต้องรู้กระบวนยุทธ์และจรรยาแห่งการใช้อย่างสุขุม คัมภีร์ภาพ ตำรวจทุกนายจึงพึงประพฤติตนบนรากฐานของมนุษยธรรม กล่าวคือ ศีล ๕ อีกทั้งต้องพร้อมด้วยศีลของข้าราชการ กล่าวคือ กฎหมาย ระเบียบ วินัย จรรยา มารยาทที่สะอาดปราศจากโทษ และความซื่อสัตย์สุจริต เป็นศีลสูงสุดสำหรับข้าราชการตำรวจ จึงสงวนรักษาไว้ยิ่งชีวิตของตนเพื่อให้โล่และเขนนั้นถูกใช้เพื่อพิทักษ์สันติราษฎร์อย่างบริสุทธ์ ยุติธรรม นำเกียรติยศมาสู่ชีวิตข้าราชการตำรวจได้ตลอดไป

ขออำนวยการให้นักเรียนนายร้อยตำรวจรุ่นที่ ๗๕ จงถึงพร้อมด้วยสรรพกำลังในอันที่จะปฏิบัติหน้าที่ของตนโดยสุจริต เพื่อความผาสุกร่มเย็นของสังคมไทยตลอดกาลนาน เทอญ.

๑๓ มกราคม ๒๕๖๕

พระโอวาท

ประธานแก่นักศึกษาวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร รุ่นที่ ๒๑

ณ พระวิหาร วัดราชบพิธสถิตมหาสีมาราม

วันอังคารที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๖๒

เจริญพร ท่านนักศึกษาวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร รุ่นที่ ๒๑ ทุกท่าน

อادمภาพขออนุโมทนาสาธุการในโอกาสที่ท่านทั้งหลายได้มาบำเพ็ญกุศล และมาเยี่ยมเยือนอادمภาพในวันนี้

ท่านทั้งหลายเป็นผู้มีหน้าที่สำคัญในหลายภาคส่วน ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน มีทั้งที่เป็นข้าราชการ ทหาร ตำรวจ พลเรือน นักธุรกิจ ถ้าจะเรียกด้วยคำรวม ๆ ก็ต้องใช้คำว่าทุกท่านล้วนเป็น **“ผู้ใหญ่”** ด้วยกันแล้วทั้งสิ้น ไม่ว่าจะเป็นผู้ใหญ่โดยวิยวุฒิ โดยคุณวุฒิ หรือโดยตำแหน่งหน้าที่ต่าง ๆ ก็ตาม ความเป็นผู้ใหญ่นี้เองจึงมาพร้อมกับหน้าที่ อันได้แก่การป้องกันราชอาณาจักรไทยให้มั่นคง เจริญก้าวหน้า และวัฒนาสถาพร โดยทุกท่านต้องทำตนเป็นที่พึ่งของผู้น้อยและของประชาชนทั่วไปให้ได้มากที่สุด

อันที่จริงความเป็นผู้ใหญ่นี้ไม่ได้วัดอยู่แค่การเกิดก่อน และไม่ได้วัดกันที่การมีตำแหน่งใหญ่โตกว่าใคร ๆ แต่เพียงเท่านั้น หากแต่ความเป็นผู้ใหญ่สำหรับสังคมที่เจริญแล้วนั้น ต้องนับถือกันที่ **“ปัญญา”** เมื่อบุคคลใดมีปัญญาก็นับว่าเป็นผู้มีคุณที่เรียกว่าเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ ในทางพระพุทธศาสนาเรียกว่า เป็นผู้มี **“คุณวุฒิมะ”** คือ เป็นคนที่เจริญด้วยคุณ เป็นผู้มากด้วยความรู้ หนักในความปฏิบัติมีน้อยอยู่ในวัตรอันดีมีคุณธรรมเป็นเครื่องอยู่ เป็นผู้รู้ผิดรู้ชอบ อีกทั้งยินดีแนะนำผู้อื่นให้รู้ให้ประพฤติตามด้วย คนเช่นนี้แม้จะมีอายุน้อย ตำแหน่งน้อย ก็ยังได้ชื่อว่า **“คุณวุฒิมบุคคล”** ควรแก่ความเคารพยำเกรง

การที่ท่านเข้ามาศึกษาเล่าเรียนในวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักรจึงเป็นหนทางหนึ่งซึ่งจะเพิ่มพูนความรู้ความสามารถให้สมกับความเป็นผู้ใหญ่ แต่ในขณะเดียวกันก็ขออย่าได้ลืมเป้าหมายที่ถูกต้องของการเข้ามาเล่าเรียนในวิทยาลัยแห่งนี้ว่า จะต้องเป็นไปเพื่อประโยชน์ของสังคมส่วนรวมคือ ราชอาณาจักรไทย มิใช่เพื่อประโยชน์ส่วนของตนเอง ๆ ของหรือบุคคลหนึ่งบุคคลใด เพราะฉะนั้นจึงขอให้ทุกท่านเร่งเพิ่มพูนคุณธรรมให้จงกามไพบูลย์ขึ้นในตน จนถึงพร้อมด้วยความซื่อสัตย์สุจริต มีความอดทนและความพากเพียรในอันที่จะประกอบกิจการงานทุกประการ โดยยึดถือประโยชน์

ประชาชนเป็นที่ตั้งยิ่งกว่าประโยชน์ส่วนตน ถ้าทำเช่นนั้นได้ท่านย่อมเป็นผู้ใหญ่ เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ
ที่น่านิยมนยกย่องอย่างแท้จริง

ขออำนาจพรให้ทุกท่านที่มาประชุมพร้อมกัน ณ ที่นี้ จงเจริญด้วยจตุรพิธพรชัย คือ อายุ
วรรณะ สุขะ พละ ตลอดจนปฏิภาณ และธรรมาสมบัติ ประสบความสำเร็จสมปรารถนาในกิจ
อันชอบประกอบด้วยธรรม จงทุกประการ เทอญ.

พระคติธรรม
ประทานเนื่องในวันข้าราชการพลเรือน
๑ เมษายน ๒๕๖๕

สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงพระมหากรุณาประทานสัจปุริสธรรม เป็นหลักประพจน์สำหรับความเป็นคนดี ประกอบด้วยองค์ธรรม ๗ ประการ ในที่นี้จักได้เน้นย้ำธรรมะประการสำคัญที่ว่า “กาลัญญุตตา” เพื่อให้บุคคลผู้ปรารถนาจักเป็นคนดีได้น้อมนำไปเป็นวิถีปฏิบัติ ทั้งนี้ กาลัญญุตตาหรือความรู้กาล หมายถึง ความเป็นผู้รู้จักเวลาควรมิควร รู้ว่าเวลาใดควรพูดหรือทำอะไร และเวลาใดไม่ควรพูดหรือทำอะไร สามารถบริหารเวลาได้อย่างมีประสิทธิภาพ จัดลำดับความสำคัญก่อนหลังในการทำงาน ตลอดจนการดำเนินชีวิตประจำวัน มุ่งใจใฝ่รำพึงถึงชีวิตของตนด้วยความไม่ประมาท เล็งเห็นว่าเวลาในชีวิตนี้มีอยู่น้อย มีความผันแปรไม่แน่นอนเป็นนิรันดร์ จึงต้องใช้เวลาทุกขณะเพื่อประกอบสุจริตธรรมสม่ำเสมอมิย่อหย่อน เพื่อเป็นปัจจัยชักนำให้บังเกิดสุขประโยชน์อันพึงปรารถนา ทั้งในปัจจุบันทั้งในภายหน้าได้ตามสาเหตุที่สั่งสมไว้ดีแล้ว

การเป็นข้าราชการพลเรือนที่ดีสามารถบำเพ็ญกรณียกิจ เพื่อความวัฒนาสถาพรของสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ พร้อมเอื้ออำนวยความผาสุกสวัสดิ์มาสู่ประชาชนได้ตามภาระหน้าที่จำเป็นต้องมี “กาลัญญุตตา” หรือความเป็นผู้รู้กาล เป็นปัจจัยสำคัญที่จะช่วยเสริมส่งให้ข้าราชการสามารถดำรงตนและดำเนินงานดังปณิธานอันตั้งงามได้อย่างสมบูรณ์

เนื่องในวันข้าราชการพลเรือน พุทธศักราช ๒๕๖๕ ขออำนวยพรให้ข้าราชการพลเรือนทุกหมู่เหล่ามีสรรพกำลังพร้อมในอันที่จะรับราชการให้บรรลุสัมฤทธิ์ผลไปพลุลย์ เพิ่มพูนคุณประโยชน์ให้ยิ่งทวีสู่ประเทศชาติและประชาชนชาวไทย สมตามกุศลเจตนารมณ์ที่ตั้งไว้จงทุกประการ.

๓๐ มีนาคม ๒๕๖๕

พระโอวาทและพระคติธรรม
เกี่ยวกับหลักในการดำเนินชีวิต

การศึกษาตามหลัก **“ไตรสิกขา”**
ของสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า
คือ กระบวนการการศึกษา ๓ ประการ
เพื่อการบรรลุเป้าหมายอันดีงามของชีวิตประกอบด้วย
ประการที่หนึ่ง ศีล คือ การรักษากายและวาจาของตน
ให้เป็นปกติในวินัยหรือระเบียบปฏิบัติ เพื่อให้เกิดวาจาชอบ
การกระทำชอบ และการประกอบอาชีพชอบ
ประการที่สอง สมาธิ คือ การฝึกอบรมจิตสำนึก
เพื่อให้เกิดความเพียรชอบ มีความระลึกรู้ชอบ
และมีจิตสำนึกชอบเพื่อพัฒนาคุณภาพแห่งกายและจิต
เกื้อหนุนให้การศึกษาและการดำเนินชีวิต
เป็นไปได้อย่างมีคุณภาพสูงสุด
เมื่อดำเนินกระบวนการรักษากายและวาจา
ให้เป็นปกติ มีสมาธิตั้งมั่นแล้ว
คุณสมบัติประการสำคัญที่สุด คือ ปัญญา คือ
กระบวนการสร้างความหยั่งรู้อันจะยังผลให้เกิดทัศนะ
ความเชื่อ ค่านิยมที่ถูกต้อง มีความไตร่ตรองที่ชอบ
เป็นเครื่องควบคุมกำกับวิถีการดำรงชีวิตย่อมบังเกิดได้โดยง่าย

ที่มา: พระคติธรรมประทานแก่คณะผู้อำนวยการโรงเรียนในโครงการกองทุนการศึกษา ตามพระราชดำริพระบาทสมเด็จพระ
พระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร

พระคติธรรม

ประทานแก่คณะผู้อำนวยการโรงเรียนในโครงการกองทุนการศึกษา

ตามพระราชดำริพระบาทสมเด็จพระ

พระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร

การศึกษาตามหลัก “ไตรสิกขา” ของสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า คือ กระบวนการการศึกษา ๓ ประการเพื่อการบรรลุเป้าหมายอันดีงามของชีวิตประกอบด้วย ประการที่หนึ่ง **ศีล** คือ การรักษากายและวาจาของตนให้เป็นปกติในวินัยหรือระเบียบปฏิบัติ เพื่อให้เกิดวาจาชอบ การกระทำชอบ และการประกอบอาชีพชอบ ประการที่สอง **สมาธิ** คือ การฝึกอบรมจิตสำนึกเพื่อให้เกิดความเพียรชอบ มีความระลึกรู้ชอบ และมีจิตสำนึกชอบเพื่อพัฒนาคุณภาพแห่งกายและจิตเกื้อหนุนให้การศึกษาและการดำเนินชีวิตเป็นไปได้อย่างมีคุณภาพสูงสุด เมื่อดำเนินกระบวนการรักษากายและวาจาให้เป็นปกติ มีสมาธิตั้งมั่นแล้ว คุณสมบัติประการสำคัญที่สุดคือ **ปัญญา** คือ กระบวนการสร้างความหยั่งรู้อันจะยังผลให้เกิดทัศนะ ความเชื่อ ค่านิยมที่ถูกต้อง มีความตรงต่อที่ชอบเป็นเครื่องควบคุมกำกับวิถีการดำรงชีวิตย่อมบังเกิดได้โดยง่าย

ผู้บริหารทางการศึกษาระดับผู้อำนวยการโรงเรียนและอาสาสมัครผู้ทรงคุณวุฒิประจำโครงการกองทุนศึกษาย่อมมีอุดมการณ์ของความเป็นครูอยู่เป็นพื้นฐานแห่งการปฏิบัติภารกิจและย่อมมุ่งความเจริญในชีวิตของศิษย์ทั้งปวงเป็นสำคัญอยู่แล้ว หากได้พิจารณาน้อมนำหลักไตรสิกขาไปเป็นแนวทางของการบริหารการศึกษา ย่อมยังความเจริญก้าวหน้ามาสู่การบริหารตนและบริหารองค์กร อีกทั้งเป็นวิถีการอบรมสั่งสอนแก่ผู้เรียนในห้วงอวกาศด้วยความรู้คู่คุณธรรมสามารถนำพาตนและสังคมไทยให้รุ่งเรือง นับเป็นการสนองพระมหากรุณาธิคุณของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร ได้อย่างดีที่สุด

ขออำนาจพรให้โครงการกองทุนการศึกษาตามพระราชดำริฯ บรรลุวัตถุประสงค์อันดีงามทุกประการ.

๓๐ พฤษภาคม ๒๕๖๐

พระโอวาท

ประธานในการเปิดประชุมสัมมนาพระธรรมทูตในประเทศ
ณ หอประชุมพุทธมณฑล อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม
วันอังคารที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๖๑

ท่านพระสังฆาธิการ, ท่านพระเถรานุเถระ
ท่านพระธรรมทูต สหธรรมิกทุกท่าน

ขอนุโมทนาสาธุการที่ทุกท่านได้มาประชุมสัมมนาพระธรรมทูตภายในประเทศในวันนี้ นับว่าเป็นประโยชน์ต่อการคณะสงฆ์และความมั่นคงของพระพุทธศาสนาเป็นอย่างยิ่ง ในฐานะที่ผมได้รับการธุระในงานพระธรรมทูตมานับแต่ยุคบุกเบิกจนถึงปัจจุบัน จึงขอใช้โอกาสนี้ปรารภ ข้อคิดบางประการกับท่านทั้งหลายสักเล็กน้อย ในฐานะพระธรรมทูตรุ่นที่พูดคุยกับพระธรรมทูต รุ่นน้อง

การเผยแผ่พระพุทธศาสนาเป็นหน้าที่โดยตรงของพระภิกษุ ท่านทั้งหลายเมื่อได้อุปสมบท เข้ามาสู่พระศาสนาแล้ว จึงมีหน้าที่เผยแผ่พระธรรมของสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าให้ขจรขยาย ไปด้วยน้ำใจกรุณาอย่างบริสุทธิ์ ไม่เพียงมุ่งหวังลาภสักการะใด ๆ แต่เพียงมุ่งหมายเพื่อให้ธรรมะ เรื่องรองขึ้นอย่างกว้างขวางให้เป็นแสงสว่างทางปัญญา ช่วยอนุเคราะห์แก่อุทลชาวโลก

อย่างไรก็ตาม การช่วยกันหมุนกงล้อแห่งธรรมหรือที่เรียกว่า “ธรรมจักร” ให้ขับเคลื่อน ไปนั้น จำเป็นต้องอาศัยคุณสมบัติสำคัญ ๕ ประการ กล่าวคือ

๑. **ธัมมัญญูตา** ท่านต้องเป็นผู้รู้จักเหตุ คือ รู้หลักความจริง ต้องเป็นผู้รู้ธรรม ถ้าท่านเป็น พระธรรมทูต แต่ไม่รู้จักธรรมะอย่างถ่องแท้ก็ทำงานให้สำเร็จสมตำแหน่งหน้าที่ที่ได้รับสมมติ ให้เป็นอยู่ไม่ได้

๒. **อัตถัญญูตา** ท่านต้องเป็นผู้รู้จักผล คือ รู้ความหมาย รู้ประโยชน์ที่ประสงคืว่า ธรรมะ ที่ท่านเผยแผ่นั้น มีความหมายอย่างไรและการทำงานของท่านนั้น เพื่อประโยชน์อะไร

๓. **มัตตัญญูตา** ท่านต้องเป็นผู้รู้จักประมาณ คือ ความพอดี เช่น ภิกษุในพระพุทธศาสนา ย่อมรู้จักประมาณในการรับและบริโภคปัจจัยสี่

๔. **กาลัญญูตา** ท่านต้องเป็นผู้รู้จักกาลอันเหมาะสม รู้ระยะเวลา ที่จะต้องใช้ในการ ประกอบกิจการงาน บริหารเวลาให้ถูกต้อง รู้ว่าเวลาใดควรทำหรือควรพูดอะไรและอย่างไร และ

๕. **ปรีศัญญตา** ท่านต้องเป็นผู้รู้จักบริษัท คือ รู้จักชุมชน รู้กิจการที่จะประพฤติดต่อชุมชนนั้น ๆ ว่า ชุมชนนี้เมื่อเข้าไปหาจะต้องทำกิจการอย่างนี้ จะต้องพูดอย่างนี้ ชุมชนนี้ควรสงเคราะห์อย่างนี้ เป็นต้น

ถ้าพระธรรมทูตมีคุณสมบัติทั้ง ๕ ประการดังกล่าวมานี้ครบถ้วน ขอรับรองว่า ท่านจะสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม และมีประสิทธิภาพ แล้วเป้าหมายที่พึงประสงค์ คือ ความดำรงคงมั่นแห่งพระสัทธรรมนำประโยชน์สุขมาสู่มหาชนทั้งหลายก็ย่อมบังเกิดขึ้นได้ตลอดกาลนาน

ได้เวลาอันสมควรแล้ว ขอเปิดการประชุมสัมมนาพระธรรมทูตภายในประเทศ ณ บัดนี้ ขออำนาจพรให้การประชุมบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ทุกประการ และขอทุกท่านจงเจริญอกงามในธรรมของสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ายิ่ง ๆ ขึ้นไป เทอญ.

พระโอวาท
เกี่ยวกับความกรุณา

“ความกรุณา”

คือ ความสงสาร ความปรารถนาให้ผู้อื่นพ้นทุกข์
สมดังที่สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยาวชิรญาณวโรรส
ทรงพระนิพนธ์ธรรมภาสิตไว้ว่า

“มหาปฐิสภาวสุส ลกฺขณํ กรุณาสโห”
ความว่า “อัครมาสัยที่ทนไม่ได้เพราะกรุณา
เป็นลักษณะของมหาบุรุษ”

ที่มา: พระโอวาทประทานในพิธีบำเพ็ญกุศลเนื่องในโอกาส ๔๘ ปี คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี
มหาวิทยาลัยมหิดล วันพุธที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๖๐

พระโอวาท
ประทานในพิธีบำเพ็ญกุศลเนื่องในโอกาส ๔๘ ปี
คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล
วันพุธที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๖๐

เจริญพร ท่านคณบดีคณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี
มหาวิทยาลัยมหิดล คณาจารย์ เจ้าหน้าที่ นักศึกษา
และท่านสาธุชนทุกท่าน

อادمภาพขออนุโมทนาสาธุการเป็นอย่างยิ่งในการที่ท่านทั้งหลายมาพร้อมเพรียงกัน
บำเพ็ญกุศลให้สำเร็จประโยชน์ สันติสุขบุญนิรันดรในพระพุทธศาสนา เนื่องในโอกาส ๔๘ ปี
คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดลในวันนี้

ท่านทั้งหลายเป็นบุคลากรหรือมีหน้าที่เกี่ยวข้องทางการแพทย์มีหน้าที่บำบัดโรคภัยของ
ผู้คนทั้งหลาย การเป็นแพทย์และบุคลากรทางการแพทย์นั้นเป็นที่ทราบกันดีอยู่แล้วว่า เป็นงานหนัก
และเหน็ดเหนื่อย แต่ความเหน็ดเหนื่อยที่ว่่านั้นอาจเป็นเพียงความเหนื่อยกาย หากท่านสามารถ
ตั้งน้ำใจไว้ในที่ถูกต้อง ท่านย่อมไม่เหนื่อยใจกลับจะมีแต่ความเบิกบานอิมเอมใจด้วยซ้ำ ทั้งนี้ ฐานที่ตั้ง
ที่ถูกต้องแห่งน้ำใจของความเป็นแพทย์ คือ “ความกรุณา” คือ ความสงสาร ความปรารถนาให้
ผู้อื่นพ้นทุกข์ สมดังที่สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยาวชิรญาณวโรรสทรงพระนิพนธ์ธรรม
ภาษิตไว้ว่า “มหาปุริสภาวะสส ลกขณิ กรุณาสโห” ความว่า “อหฺมสาสัยที่ทนไม่ได้เพราะกรุณา
เป็นลักษณะของมหาบุรุษ”

คำว่าบุรุษในที่นี้ไม่ได้หมายถึงผู้ชายแต่เท่านั้น แต่หมายถึงบุคคลทุกเพศ คำว่า “มหาบุรุษ”
แปลว่า ผู้ยิ่งใหญ่ ความเป็นผู้ยิ่งใหญ่ที่แท้จริงไม่จำกัดเพศ ไม่จำกัดวัย ไม่จำกัดสถานภาพ ไม่ได้อยู่ที่
ยศถาบรรดาศักดิ์ ไม่ใช่อยู่ที่ทรัพย์สินเงินทองและไม่ใช่อยู่ที่สมมติภายนอกอื่นใด หากแต่อยู่ที่
ความมีน้ำใจสงสาร ปรารถนาให้ผู้อื่นพ้นทุกข์เป็นสำคัญ

ถ้าบุคลากรทางการแพทย์ดูแลผู้เจ็บไข้ได้ป่วยด้วยความกรุณาอย่างจริงใจ ไม่ใช่คิดว่า
สักแต่ทำไปตามหน้าที่ ย่อมเป็นผู้มีจิตใจเบิกบานงดงามด้วยธรรม ย่อมทำให้มีกายสดชื่นแจ่มใส
ตามไปด้วย ย่อมได้ชื่อว่าเป็นผู้ปฏิบัติธรรมอยู่ตลอดเวลา และธรรมย่อมตามรักษาท่านผู้ประพฤติ
ธรรมอยู่เสมอ

ขออำนาจแห่งคุณพระรัตนตรัยและกุศลธรรมทั้งปวงที่ท่านทั้งหลายมีอยู่ในกาย วาจา และใจ จงดลบันดาลให้ท่านคณะผู้บริหาร คณาจารย์ เจ้าหน้าที่ ศิษย์เก่าและศิษย์ปัจจุบันทุกท่าน ตลอดจนสาธุชนที่มาประชุมพร้อมกัน ณ ที่นี้ จงเจริญด้วยจตุรพิธพรชัยทุกประการ สามารถปฏิบัติ บริหารกิจการของคณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล บังเกิดสัมฤทธิผล เพื่อประโยชน์ของประเทศชาติและประชาชนให้ยิ่ง ๆ ขึ้นสืบไป เทอญ.

ขออำนาจพร

พระโอรส และพระคตธรรม
เกี่ยวกับขราวาสธรรม ๔

ประมวลพระโอวาท พระคตธรรม และพระสัมโฆทนียกถา
สมเต้จพระอรียงวศาคตญาน (อมพรมหาเถร) สมเต้จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก

สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า
ทรงสั่งสอนพุทธบริษัททั้งหลายไว้ว่า
“สัจเจณ กิตติ ปโปติ.”
แปลความว่า คนได้รับเกียรติ ได้รับชื่อเสียง
ก็เพราะความสัตย์

ที่มา: พระโอวาทในพิธีประทานปริญญาบัตรแก่ผู้สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ส่วนกลาง
วิทยาเขตสิรินธรราชวิทยาลัย และมหาปชาบดีเถรีวิทยาลัย ประจำปี ๒๕๖๐ ณ ห้องประชุมอาคารสุชีพ
บุญญา นุภาพ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วันอาทิตย์ที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๐

พระโอวาท
ในพิธีประทานปริญญาบัตรแก่ผู้สำเร็จการศึกษา
จากมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ส่วนกลาง
วิทยาเขตสิรินธรราชวิทยาลัย และมหาปชาบดีเถรีวิทยาลัย ประจำปี ๒๕๖๐
ณ ห้องประชุมอาคารสุชีพ ปุญญานุภาพ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วันอาทิตย์ที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๐

ท่านอธิการบดี ท่านผู้บริหารมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย บัณฑิตใหม่ และสาธุชน
ทุกท่าน

อาตมภาพมีความยินดีที่ได้มามอบปริญญาบัตรแก่ผู้สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัย
มหามกุฏราชวิทยาลัยในวันนี้ ขออนุโมทนาในกุศลเจตนาและความวิริยอุตสาหะของคณะผู้บริหาร
คณาจารย์และบุคลากรที่ได้ร่วมมือร่วมใจกันดำเนินกิจการของมหาวิทยาลัยให้เจริญก้าวหน้า
มาโดยลำดับ พร้อมทั้งขอแสดงความยินดีต่อบัณฑิตใหม่ทุกรูปทุกคน

อาตมภาพขอใช้โอกาสกล่าวปรารภข้อคิดกับท่านทั้งหลายสักเล็กน้อยในฐานะที่เราต่างก็
สำเร็จการศึกษามาจากสถาบันนี้เหมือนกันแต่อาตมาสำเร็จการศึกษามานานแล้ว วันนี้จึงขอพูด
กับท่านในฐานะรุ่นพี่พูดกับรุ่นน้อง

การดำเนินชีวิตไม่ว่าในฐานะใด ๆ และการทำงานทุกอย่างไม่ว่าอยู่ในตำแหน่งหน้าที่
ใด ๆ “ความจริง” เป็นคุณสมบัติอันสำคัญยิ่งที่จะทำให้ชีวิตและการงานสามารถบรรลุผล
ที่ปรารถนา ความจริงนี้ในทางพระพุทธศาสนาใช้คำว่า “สัจจะ” หรือ “สัตยะ” บางครั้งอาจเรียกว่า
ความซื่อตรงก็ได้

ความมีสัจจะ คือ การแสดงออกด้วยการประพฤติตนในทางเที่ยงตรง เป็นคนจริงตามสภาวะ
ที่ไม่เปลี่ยนแปลง เป็นของแท้ไม่เป็นอย่างอื่นทางใจ ประกอบด้วย จริ่งใจ ได้แก่ ความบริสุทธิ์ใจ
ไม่มีจิตทุจริต คิดเป็นอื่นมาแอบแฝง จริ่งวาจา ได้แก่ พูดจริง และจริ่งกาย ได้แก่ ทำจริง

บัณฑิตผู้สำเร็จการศึกษา ย่อมมีหน้าที่แสวงหาความก้าวหน้าสำหรับตนให้ยิ่ง ๆ ขึ้นไป
อย่างไม่หยุดยั้ง การจะพัฒนาตนให้มีคุณภาพยิ่งขึ้นต่อไปนั้น หากขาดความจริงจังทางใจ ทางวาจา
และทางกายแล้ว ก็เป็นที่คาดหมายได้ว่าจะไม่มีความบรรลุสมตามความปรารถนา และถ้าบัณฑิต
ไม่สามารถพัฒนาตนได้แล้ว ก็จะทำให้สังคมส่วนรวมไม่อาจก้าวหน้าพัฒนาไปได้เช่นกัน

สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ทรงสั่งสอนพุทธบริษัททั้งหลายไว้ว่า “สัจเจน กิตฺติ ปปฺปิโปติ.”
แปลความว่า คนได้รับเกียรติ ได้รับชื่อเสียง ก็เพราะความสัตย์

บัดนี้ ทุกท่านเป็นผู้ทรงศักดิ์และสิทธิ์แห่งปริญญาบัตร สมตามภูมิรู้ที่ตนมีจากการศึกษาเล่าเรียนในมหาวิทยาลัยแห่งนี้ อาตมภาพจึงหวังเป็นอย่างยิ่งว่าทุกท่านจะใช้ศักดิ์และสิทธิ์ที่มีไปในทางที่สุจริตชอบธรรม ด้วยความจริงจัง ทั้งกาย วาจา และใจ เพื่อจะได้ชื่อว่าเป็นคนจริง เป็นคนซื่อตรง และเป็นคนมีคุณภาพ

ถ้าท่านเป็นคนที่รักษาความสัตย์ไว้ได้ ท่านย่อมได้ชื่อว่าเป็นผู้มีเกียรติสูงส่ง สมตามที่พระพุทธองค์ได้ทรงรับรองไว้ทุกประการ

ขออนุภาพแห่งคุณพระรัตนตรัย ประกอบกับความมีดวงจิตหนักแน่นมั่นคงในสุจริตธรรม จงอำนวยผลอันยิ่งใหญ่คือความมั่งคั่งมั่งมีในบุญบารมีในชีวิตของบัณฑิตใหม่ทุกรูป ทุกคน และขอให้ทุกท่านที่มาประชุมพร้อมกัน ณ ที่นี้ จงประสบความสุขสวัสดิ์โดยทั่วกัน.

ขออำนาจพร

พระโอวาท

ประธานในการทรงเปิดการประชุมพระสังฆาธิการ
ระดับเจ้าอาวาส รองเจ้าอาวาส และผู้ช่วยเจ้าอาวาส
ในเขตปกครองกรุงเทพมหานคร-สมุทรปราการ ธรรมยุต
ณ วัดบวรนิเวศวิหาร เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร
วันเสาร์ที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๖๑

ท่านพระสังฆาธิการ, ท่านพระเถรานุเถระ สหธรรมิกทุกท่าน

ผมมีความยินดีที่ได้มาเปิดการประชุมพระสังฆาธิการระดับเจ้าอาวาส รองเจ้าอาวาส และผู้ช่วยเจ้าอาวาส ในเขตปกครองกรุงเทพมหานคร-สมุทรปราการ ธรรมยุต ในวันนี้ ขออนุโมทนาที่ทุกท่านได้มาประชุมกันด้วยสามัคคีธรรมและอธิษฐานธรรมเป็นที่คาดหมายได้ว่าจะยังประโยชน์แก่หมู่คณะอย่างยิ่ง

การทำงานทุกประเภทโดยเฉพาะอย่างยิ่งงานบริหาร จำเป็นต้องเผชิญกับปัญหาและอุปสรรคเป็นธรรมดา แต่อันที่จริงถ้าใครครวญดูให้ดีจะพบว่า หนทางแก้ไขปัญหานั้นมีอยู่เสมอ ความอดทนอดกลั้นต่อโลกธรรมฝ่ายที่ไม่น่าพึงใจนั้น เป็นคุณสมบัติที่ผู้บริหารทุกระดับต้องสั่งสมอบรมให้เจริญขึ้น เพื่อเป็นประตูด่านแก้ไขปัญหา กระทั่งบรรลุถึงความเจริญงอกงามได้

หากลองศึกษาใคร่ครวญถึงประวัติการของหมู่คณะจะพบว่า บุรพจารย์ของเราทั้งหลาย ทรงมีและมี “ขันติธรรม” คือ ความอดทนอดกลั้นอย่างยิ่งยวดในการก่อร่างสร้างความเป็นปึกแผ่นมั่นคงของคณะสงฆ์ ทำให้เราทั้งหลายได้มีที่พึ่งพาอาศัยอย่างร่มเย็นเป็นสุขตราบเท่าทุกวันนี้ ผมจึงขอเน้นย้ำให้ทุกท่านมี “ขันติ” เป็นคุณธรรมพื้นฐานอย่างหนักแน่นมั่นคง แล้วขันติธรรมจะช่วยเอื้ออำนวยให้เกิดคุณธรรมอื่น ๆ ซึ่งเกื้อกูลต่อความสำเร็จขั้นต่อ ๆ ไปได้ ไม่ว่าจะเป็นความพากเพียร ความสามัคคี ความเสียสละ ไปจนถึงการมีปัญญารู้แจ้งในอริยสัจธรรม

สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าจึงทรงสั่งสอนพุทธบริษัทไว้เกี่ยวกับความอดทนไว้หลายนัย เช่น ความอดทนเป็นเครื่องประดับของนักปราชญ์, ความอดทนเป็นตบะของผู้พากเพียร, ความอดทนเป็นกำลังของนักพรต และสมณะมีความอดทนเป็นกำลัง

ปัญหาและอุปสรรคที่ทุกท่านเผชิญอยู่ มิใช่ว่าจะเพิ่งเกิดขึ้นเป็นหนแรก ขึ้นชื่อว่าโลกแล้วสรรพสิ่งล้วนเป็นทุกข์ชั่วคราวอยู่เสมอ ท่านเจ้าอาวาส ท่านรองเจ้าอาวาส และท่านผู้ช่วยเจ้าอาวาส ต้องมีความอดทนต่อความยากลำบากให้ได้ก่อนเป็นเบื้องต้น แล้วท่านจึงจะรักษาและ

พัฒนาวัดและชุมชนที่ท่านอาศัยรวมถึงการคณะสงฆ์ส่วนรวมได้ ถ้าท่านเป็นคนอ่อนแอ ท้อถอย หดหู่ เปื่อหน่ายเสียแต่ต้นแล้ว ก็ขอยืนยันว่าท่านจะไม่มีวันประสบความสำเร็จได้

ผมจึงขอให้ทุกท่านมีกำลังใจเข้มแข็งอดทน ขอให้ระลึกว่าเรามีบุญการีร่วมกัน เรามี พระพุทธเจ้าทรงเป็นยอดยิ่งบิดามารดา เรามีบูรพาจารย์ร่วมคณะและมีสมเด็จพระมหารัชมังคลาจารย์ เจ้าผู้ทรงพระคุณอันประเสริฐทรงเป็นอัครศาสนูปถัมภก ขอทุกท่านจงอย่าย่อท้อ ที่จะช่วยกันบริหารงานพระศาสนาให้วัฒนาสถาพร เพื่อยังประโยชน์แก่อุทิศแก่ชาวโลกสืบไป

ได้เวลาอันสมควรแล้ว ขอเปิดการประชุมเปิดการประชุมพระสังฆาธิการ ระดับเจ้าอาวาส รองเจ้าอาวาส และผู้ช่วยเจ้าอาวาสในเขตปกครองกรุงเทพมหานคร-สมุทรปราการ ธรรมยุต ญ บัดนี้ ขออำนาจพรให้การประชุมบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ทุกประการและขอทุกท่านจงเจริญ อกงามในธรรมของสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ายิ่ง ๆ ขึ้นไป เทอญ.

พระคติธรรม
ประทานเนื่องในวันมาฆบูชา
๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔

ดิถีมาฆบูชาได้เวียนมาบรรจบอีกคำรบหนึ่งแล้ว ดิถีเช่นนี้ชวนให้พุทธบริษัททุกหมู่เหล่า น้อมระลึกถึงเหตุการณ์ที่สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงแสดงโอวาทปาติโมกข์อันมีหลักการสำคัญ เป็นหัวใจของพระพุทธศาสนา ได้แก่ ๑. การไม่ทำบาปทั้งปวง ๒. การบำเพ็ญกุศลให้ถึงพร้อม และ ๓. การชำระจิตใจให้บริสุทธิ์ ประทานแก่พระอรหันตสาวก ๑,๒๕๐ รูป ซึ่งล้วนอุปสมบทด้วยวิธี เอหิภิกขุอุปสัมปทา เหตุการณ์ดังกล่าวเกิดขึ้น ณ ดิถีเพ็ญเดือน ๓ เมื่อกว่า ๒,๖๐๐ ปีล่วงมาแล้ว อย่างไรก็ตาม อย่างไรก็ดี หากปีใดเป็นปีอิทิมาส วันมาฆบูชาจะตรงกับดิถีเพ็ญเดือน ๔ ดังเช่นที่เกิดขึ้นปีนี้

สาระตถะประการหนึ่งในโอวาทปาติโมกข์นั้น สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าได้ทรงสั่งสอน หลักการแห่ง “ขันติธรรม” เพื่อเป็นหลักเผยแผ่พระศาสนาและการดำรงตนของพุทธบริษัท ดังพระพุทธภาษิตที่ว่า “**ขันติ ปรมฺ ตโป ตีติกขา**” แปลว่า “ขันติเป็นเครื่องเผาผลาญบาปธรรม อย่างยิ่ง”

“**ขันติ**” หมายถึง “ความอดทนอดกลั้น” มีลักษณะ คือ ความข่ม มีรส คือ ความอดทน ต่อสิ่งที่น่าพอใจและไม่น่าพอใจ มีสภาพที่ปรากฏ คือ ความอดกลั้นหรือความไม่โกรธ มีพื้นฐาน คือ ความเข้าใจสิ่งทั้งหลายตามความเป็นจริง ทุกชีวิตที่เกิดมาในโลกต่างมีสัญชาตญาณรักสุขเกลียดทุกข์ด้วยกันทั้งสิ้น และก็เป็นธรรมดาที่ทุกชีวิตจำต้องเผชิญความทุกข์โศกเศร้า สลับกับความ สุข สนิมสนมวนเวียนเปลี่ยนไปอยู่เสมอ จะหาบุคคลผู้ไม่ต้องประสบกับ “โลกธรรม ๘” กล่าวคือ มีลาภ เสื่อมลาภ มียศ เสื่อมยศ สรรเสริญ นินทา สุข และทุกข์ ในโลกนี้ เป็นอันมิมีเลย ผู้ตระหนักรู้ ในความจริงเช่นนี้ จึงพึงสั่งสมบ่มเพาะกำลังแห่งขันติไว้สำหรับใช้ระงับ ยับยั้ง และต้านทาน โลกธรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งในท่ามกลางวิกฤตการณ์ ซึ่งรุมเร้าเข้าสู่บ้านเมืองและโลกของเรา ทุกวันนี้ ทั้งนี้ ก็เพื่อจะได้รักษาร่างกายและจิตใจให้ยังคงความผาสุก สามารถอดทนอดกลั้นต่อ ทุกขเวทนาทางกาย ถ้อยคำจาบจ้วงล่วงเกิน คำติฉินนินทาว่าร้ายและความเสื่อมลาภเสื่อมยศ ซึ่ง หลงยึดถือไว้ว่า เป็นตัวเราของเราเสียได้ อย่างน้อยแม้จะเจ็บใจเพียงใด แต่ก็ไม่แสดงอาการ หุนหันพลันแล่นออกมาทางกายหรือทางวาจาจนเสียกิริยาอาการอันดี

บุคคลผู้สามารถดำรงขันติธรรม คือ ความอดทนอดกลั้นไว้ได้ ย่อมได้ชื่อว่าเป็นผู้เสถียร มั่นคง ถือธรรมะเป็นใหญ่ ก็เลศตมหาไม่อาจทำอันตราย เมื่อเป็นได้ดังนี้แล้ว ย่อมประสบความสำเร็จ สงบร่มเย็นระงับความดิ้นรนทะยานอยาก การที่สามารถดับเพลิงทุกข์เป็นคราว ๆ ได้ เสมือนว่า

ได้ถึงพระนิพพานเป็นคราว ๆ เป็นบทพิสูจน์ให้พุทธบริษัทรู้เห็นตามความเป็นจริงว่า พระนิพพานมีใช้ธรรมะอันสุดเอื้อม แม้ว่าพระนิพพานจริง ๆ คือ ความดับเพลิงทุกข์ได้โดยสิ้นเชิงอาจยังอยู่ไกล แต่พระนิพพานในปัจจุบันคือความดับกิเลสตัณหา ซึ่งบังเกิดขึ้นครอบงำจิตใจในขณะนี้ จึงอาจใช้ “ขันติธรรม” คือ ความอดทนอดกลั้นนี้เองเป็นเครื่องช่วยระงับดับได้ แม้เพียงคราวหนึ่ง ๆ ก็ยังดี ไม่เกินความสามารถที่ทุกคนจะปฏิบัติและเข้าถึงได้เพื่อความสงบร่มเย็น ซึ่งพึงบังเกิดมีขึ้นแก่ตน และแก่สังคมส่วนรวมสมความปรารถนาอันดีงามของคนไทยที่ต่างหวังใจมุ่งหมายจะได้ประสบสันติสุขด้วยกันทุกคน

ขอพระสัทธรรมของสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า จงดำรงมั่นคงอยู่ในโลกนี้ตลอดกาลนาน และขอพุทธบริษัททั้งหลาย จงพร้อมเพรียงกันศึกษาพระสัทธรรมนั้น เพื่อบรรลุถึงความรุ่งเรืองไพบูลย์ยิ่ง ๆ ขึ้นสืบไป เทอญ.

พระโอวาท
ประธานในพิธีประธานปริญญาบัตร
แก่ผู้สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วันอาทิตย์ที่ ๒๕ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๑

ท่านอธิการบดี, ท่านผู้บริหารมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย บัณฑิตใหม่ และสาธุชน
ทุกท่าน

ขออนุโมทนาในความวิริยอุตสาหะของคณะผู้บริหาร คณาจารย์และบุคลากร ที่ได้ร่วม
แรงร่วมใจกันนำพามหาวิทยาลัยให้เจริญก้าวหน้าโดยลำดับ พร้อมทั้งขอแสดงความยินดีต่อบัณฑิตใหม่
ทุกรูปทุกคน ในฐานะที่เราต่างก็สำเร็จการศึกษามาจากสถาบันนี้เหมือนกัน แต่อาตมาสำเร็จ
การศึกษามานานแล้ว วันนี้จึงขอปรารภข้อคิดบางประการกับท่านสักเล็กน้อย เหมือนเช่นทุกปี
ในฐานะรุ่นพี่พูดกับรุ่นน้อง

ทุกท่านที่สำเร็จการศึกษาล้วนเป็นผู้ทรงศักดิ์และสิทธิ์แห่งปริญญาบัตร สมตามภูมิรัฐที่ตนมี
จากการศึกษาเล่าเรียนในมหาวิทยาลัย อย่างไรก็ตามปริญญาบัตรนี้จะไม่มีความหมายใดๆเลย หากท่าน
ไม่นำความรู้ที่ได้อบรมสั่งสมมาไปใช้เพื่อประโยชน์ของมหาชนทั้งปวง โอกาสนี้ จึงขอเน้นย้ำคุณธรรม
สำคัญที่เรียกว่า “จาคะ” คือ ความเสียสละ ให้บัณฑิตทุกท่านยึดถือเป็นอุดมการณ์ของการดำเนินชีวิต
ความเสียสละเป็นคุณธรรมขั้นพื้นฐานของผู้ที่อยู่ร่วมกันในสังคม ความมีน้ำใจเอื้อเฟื้อเสียสละแบ่งปัน
ให้แก่กัน ไม่คับแคบ ไม่เห็นแก่ตัวยอมเป็นคุณธรรมเครื่องผูกมิตรไมตรียึดเหนี่ยวจิตใจกันได้
ความเสียสละจึงจัดเป็นคุณธรรมสำคัญที่สนับสนุนให้เกิดความสามัคคีในสังคมทุกระดับ นอกจากนี้
“จาคะ” จะหมายถึง การสละสิ่งของและความสุขส่วนตัวเพื่อประโยชน์สุขของผู้อื่นแล้ว ยังหมายรวมถึง
การสละละกิเลสเครื่องเศร้าหมองทั้งหลายให้ได้อีกด้วย บุคคลผู้เพิ่มพูนความเสียสละอยู่เป็นนิตย์
ย่อมสามารถละความโลภ ความความโกรธ และความหลง ให้เบาบางจางหายไปจากจิตใจ
จนสามารถเข้าถึงความสุขอย่างยั่งยืนได้ในเบื้องปลาย หากบัณฑิตทั้งหลายสามารถปฏิบัติตนตาม
พระพุทธภาษิตที่ว่า “จาคมนุพฺพุเหฺย” ซึ่งแปลว่า “พึงเพิ่มพูนความเสียสละ” ให้ได้ อย่างสม่ำเสมอ
แล้ว ความเสียสละย่อมนำไปสู่ความละคลายจากต้นเหตุแห่งทุกข์ทั้งปวง การสละอันนำไปสู่
การละนี้เอง คือ การได้มาซึ่งความซาบซึ้งในรสแห่งอมตธรรมหาใช่การสูญเสียสิ่งใดสิ่งหนึ่งไปเลย
แม้แต่น้อย เพราะฉะนั้นความ “เสียสละ” ที่ถูกต้องแท้จริงนั้น จึงเสมอด้วยการ “ละ” อัดตาดำตน
ให้เบาบางลงจนหมดสิ้นไป อันนับเป็นกิจสูงสุดแห่งการศึกษาในพระพุทธศาสนา หากบัณฑิต

มีอุดมการณ์แห่งชีวิตอันสอดคล้องกับพระพุทธานุศาสน์เช่นนี้ ความสุขความเจริญทั้งในทางโลก และในทางธรรม ย่อมเป็นที่หวังได้โดยแท้

ขออนุภาพแห่งคุณพระรัตนตรัย ประกอบกับความมีดวงจิตหนักแน่นมั่นคงในสุจริตธรรม จงอำนวยผลอันยิ่งใหญ่ คือ ความงอกงามไพบูลย์ในชีวิตของบัณฑิตใหม่ทุกรูป ทุกคน และขอให้ทุกท่านที่มาประชุมพร้อมกัน ณ ที่นี้ จงประสบความสุขสวัสดิ์โดยทั่วกัน.

ขออำนาจพร

พระคติธรรม
เกี่ยวกับมรรค ๘

ประมวลพระโอวาท พระคติธรรม และพระสัมโมทนียกถา
สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ (อมฺพรมหาเถร) สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก

ในอริยอัฏฐังคิกมรรคหรือมรรคมีองค์ ๘
ที่สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า
ประทานไว้เป็นหนทางดับทุกข์นั้น
มีธรรมะประการหนึ่ง ซึ่งผู้สำเร็จการศึกษา
พึงน้อมนำไปเป็นแนวทางประพฤติตลอดชีวิต ได้แก่

“**สัมมาอาชีวะ**”

อันหมายถึงการเลี้ยงชีพชอบหรือการงดเว้นจากมิจฉาชีพ
ทั้งนี้ อาชีพที่สุจริตจริงจะต้องไม่เบียดเบียนสัตว์อื่น
หรือผู้อื่นให้เดือดร้อนลำบาก ต้องเป็นผู้งดเว้น
จากกายทุจริตและวจีทุจริต ทุกประเภท

ที่มา: พระคติธรรมประทานแก่ผู้สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยหอการค้าไทย ประจำปีการศึกษา ๒๕๕๙

พระคติธรรม

ประธานแก่ผู้สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยหอการค้าไทย ประจำปีการศึกษา ๒๕๕๙

ในอริยอัฏฐังคิกมรรคหรือมรรคมืองค์ ๘ ที่สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าประทานไว้เป็นหนทางดับทุกข์นั้น มีธรรมะประการหนึ่ง ซึ่งผู้สำเร็จการศึกษาพึงน้อมนำไปเป็นแนวทางประพฤติตลอดชีวิต ได้แก่ “สัมมาอาชีวะ” อันหมายถึงการเลี้ยงชีพชอบหรือการงดเว้นจากมิชฉาชีพ ทั้งนี้ อาชีพที่สุจริตจริงจะต้องไม่เบียดเบียนสัตว์อื่นหรือผู้อื่นให้เดือดร้อนลำบาก ต้องเป็นผู้งดเว้นจากกายทุจริตและวจีทุจริตทุกประเภท สัมมาอาชีวะจึงเป็นเรื่องที่ละเอียดอ่อนที่ทำให้การประกอบอาชีพของแต่ละบุคคลนั้นแตกต่างกันออกไป ถ้าหากว่าบุคคลใดได้ศึกษาพระธรรม ย่อมทำให้มีความเข้าใจว่าอะไรควรทำ อะไรไม่ควรทำ จิตใจย่อมน้อมไปในกุศลธรรมมากยิ่งขึ้นและจะทำให้ค่อย ๆ ละอาชีพที่ไม่ถูกต้องได้ในที่สุด

บัณฑิตย่อมได้ชื่อว่าเป็นผู้มีความรู้ในทางวิชาการพอสมควรที่จะไปประกอบอาชีพการทำงานเพื่อเลี้ยงตน และเลี้ยงครอบครัวได้ดีแล้วในระดับหนึ่ง การสำเร็จการศึกษาจากสถาบันการศึกษาที่มีคุณภาพ จึงเท่ากับได้รับทุนทางโลก เพื่อสร้างผลผลิตที่ดีงาม คือ ความสุขความเจริญในทางโลก แต่ถ้าบัณฑิตแต่ละคนสามารถนำวิชาการที่มีอยู่ พรั่งพร้อมไปเป็นทุนทางธรรมสำหรับประกอบสัมมาอาชีวะได้อย่างมั่นคง ไม่ผลอแก้วลงสู่อาชีพทุจริตด้วยแล้วนั้น ก็ย่อมได้ชื่อว่ามีทุนรอนสำหรับชีวิตอย่างพร้อมสรรพ ความเจริญก้าวหน้าทั้งทางโลก และทางธรรมย่อมบังเกิดเป็นผลสัมฤทธิ์ สมศักดิ์และสิทธิ์แห่งปริญญาบัตรทุกประการ

ขออำนาจพรให้คุณวิบัติ มหาบัณฑิต และบัณฑิต มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย ปีการศึกษา ๒๕๕๙ จงประสบความสุขสวัสดิ์ในที่ทุกสถาน ในกาลทุกเมื่อ เทอญ.

๒๔ ตุลาคม ๒๕๖๐

พระคติธรรม
ประทานเนื่องในวันอาสาฬหบูชา
วันอังคารที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๖๒

ดิถีเพ็ญเดือนอาสาฬหะ ได้เวียนมาบรรจบอีกคำรบหนึ่งแล้ว พุทธบริษัททุกหมู่เหล่า พึงระลึกถึงและกระทำสักการบูชาพระรัตนตรัยเป็นกรณีพิเศษ เนื่องด้วยเป็นวันคล้ายวันประกาศ พระศาสนาของสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงแสดงธัมมจักกัปปวัตตนสูตรเป็นพระปฐมเทศนา โปรตปัญจวัคคีย์ กระทั่งมีผู้ได้ดวงตาเห็นธรรม ขอประทานอุปสมบทเป็นพระภิกษุในพระบวร พุทธศาสนา จึงบังเกิดพระรัตนตรัยครบองค์ ๓

ธัมมจักกัปปวัตตนสูตรมีเนื้อหาแสดงการปฏิเสศส่วนที่สุดโต่ง สองทาง คือ การประกอบตัว ให้พัวพันด้วยกามสุขทั้งหลายทางหนึ่ง และการฝืนตนให้ได้รับความทุกข์ทรมานอีกทางหนึ่ง พร้อมกำหนดแนวทางดำเนินชีวิตโดยทางสายกลาง แสดงถึงขั้นตอนและแนวทางในการปฏิบัติ เพื่อบรรลุถึงความดับทุกข์ คือ อริยมรรคมีองค์ ๘ ในอริยอัฏฐังคิกมรรคดังกล่าวมานั้น มีข้อปฏิบัติ สำคัญเพื่อความพ้นทุกข์ ประการหนึ่ง ซึ่งเราทั้งหลายพึงพิจารณาให้ถ้วนถี่ พร้อมน้อมนำ มาเป็นวิถีปฏิบัติประจำชีวิต ได้แก่ “สัมมาวาจา” ที่แปลว่า การเจรจาชอบ

ในสังคมที่มีบุคคลหลายหมู่คณะอยู่ร่วมกัน มีผู้คนเจรจาติดต่อกันผ่านอุปกรณ์การสื่อสาร อันรวดเร็วและง่ายตายขึ้นนั้น ย่อมทำให้ “วจีทุจริต” หรือการประพฤติชั่วทางวาจาปรากฏขึ้น อย่างกว้างขวาง ทั้งนี้ คำเท็จ คำหยาบ คำส่อเสียด และคำเพ้อเจ้อเหลวไหล ล้วนเป็นต้นเหตุใหญ่ ของความวิवादบาดหมาง ความขุ่นเคือง และความกลางแคลงใจกัน เพราะฉะนั้น จึงขอสาธุชนทุกท่าน อาศัยดิถีอาสาฬหบูชาและเข้าพรรษาที่มาบรรจบถึง เป็นโอกาสทบทวนจิตใจและตั้งปณิธานว่าจะ ดำเนินชีวิตด้วย “ปิยวาจา” พูดจาด้วยถ้อยคำที่ไพเราะอ่อนหวาน จริงใจ ไม่พูดหยาบคาย ก้าวร้าว พูดแต่สิ่งที่เป็นประโยชน์ เหมาะสำหรับกาลเทศะ เพื่อความผาสุกร่มเย็นของตนเอง ครอบครัว ชุมชน และสังคม ประเทศชาติสืบไป

ขออานุภาพแห่งคุณความดีที่ท่านทั้งหลายร่วมกันบำเพ็ญจงเป็นเครื่องกางกั้นสรรพพิบัติภัย อันอาจก่อให้เกิดความแตกแยก ร้าวฉาน ขอคุณธรรมประจำใจสาธุชน จงดลบันดาลความสมัครสมาน สามัคคีให้บังเกิดในบ้านเมืองไทย เพื่อความร่มเย็นสถาพร ภายใต้ร่มเงาแห่งพระพุทธศาสนาสืบไป ตลอดกาลนาน เทอญ.

พระคติธรรม
ประทานเนื่องในวันวิสาขบูชา
๑๕ พฤษภาคม ๒๕๖๕

ดิถีวิสาขบูชาคล้ายดีมีประสูติ ตรัสรู้ และปรินิพพานของสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าได้เวียนมาบรรจบอีกคำรบหนึ่ง จึงควรที่พุทธบริษัททั้งหลาย จักได้พร้อมเพรียงกันประกอบกุศลกิจกรรมทำสักการบูชาพระรัตนตรัย ทั้งด้วยอามิสบูชา ทั้งด้วยปฏิบัติบูชา เป็นกรณีพิเศษ โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้วยการอบรมศึกษาพระธรรมให้สมกับที่ได้ชื่อว่าเป็นสาวก ซึ่งแปลว่าผู้สดับรับฟังคำสั่งสอนของศาสดา

วันวิสาขบูชาเป็นเครื่องเตือนใจให้ระลึกถึงพระปัจฉิมวาจา ซึ่งพระพุทธองค์ทรงพระปรารภสรุปรธรรมทั้งปวง ตักเตือนให้ตระหนักอยู่ทุกขณะจิตว่า สังขารทั้งหลายมีความเสื่อมสลายไปเป็นธรรมดา บุคคลจึงพึงยัง “ความไม่ประมาท” ให้ถึงพร้อม ทั้งนี้ ธรรมะที่ช่วยกำกับใจให้รู้จักปล่อยวางและกำกับปัญญา กล่าวคือ ไม่ปล่อยปละให้ปัญญานำกายถลาลงสู่ความประมาท ย่อมได้แก่ “สติ” อันอุปมาดั่งนายประตู คอยป้องกันไม่ให้ความชั่วหรือความผิดพลาดอาจจู่โจมเข้าสู่ภายใน เพราะฉะนั้น ผู้ปรารถนาความพ้นทุกข์จึงพึงเพิ่มพูนความไม่ประมาททั้งทางโลกและทางธรรม หมั่นเจริญพุทธานุสติและมรณานุสติเป็นอาจิม โดยสำนึกเสมอว่า แม้สมเด็จพระบรมศาสดา ผู้ทรงพระคุณเป็นเลิศในโลกยังเสด็จล่วงลับดับขันธไปตามธรรมดาของสังขาร ฉะนั้น เราทั้งหลาย ผู้มีธุลีในดวงตาไม่อาจหยั่งรู้ได้ว่า ความตายจะมาถึงเมื่อไร จึงควรชวนชวนบำเพ็ญบุญกุญญา ด้วยการบริจาคทาน รักษาศีล และอบรมเจริญภavana เพื่อประโยชน์สุขในปัจจุบันและในเบื้องหน้า สมดังพระพุทธศาสนาสอนที่ว่า “อปปมตโต ทิ ฌายนุโต ปบปิติ วิปุล สฺขิ” แปลความว่า “ผู้ไม่ประมาท พินิจอยู่ ย่อมถึงสุขอันไพบูรณ์” ในทุกสถาน

ขอสาธุชนจงมุ่งมั่นหมั่นศึกษาอบรมเจริญสติ ให้รู้เท่าทันกาย วาจา และใจของตนเอง ให้ถึงพร้อมด้วยความไม่ประมาทอันนับเป็น “ปฏิบัติบูชา” ที่พึงกระทำต่อพระรัตนตรัยเพื่อความดำรงมั่นแห่งพระสัทธรรมของสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสืบไปตลอดกาลนาน เทอญ.

พระคติธรรม
เกี่ยวกับเบญจศีล

โย จ สีสถฺยจ ปญญญจ
อุภินฺนมตฺถํ จรติ

สุตฺตจตฺตนิ ปสฺสติ
อตฺตโน จ ปรสฺส จ.

แปลความว่า “ผู้ใดเห็นศีล ปัญญา และสุตะ มีในตน
ผู้นั้นย่อมประพฤติประโยชน์เพื่อตนและผู้อื่นได้ทั้งสองฝ่าย”

ที่มา: พระคติธรรมประทานแก่โครงการสร้างความปรองดองสมานฉันท์ โดยใช้หลักธรรมทางพระพุทธศาสนา
หมู่บ้านรักษาศีล ๕ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๔

พระคติธรรม
ประธานแก่โครงการสร้างความปรองดองสมานฉันท์
โดยใช้หลักธรรมทางพระพุทธศาสนา
หมู่บ้านรักษาศีล ๕ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๔

สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าครั้งเสวยพระชาติเป็นพระยาวานรโพธิสัตว์ กล่าวสอนบริวาร
ของตนให้เห็นธรรมะอันจะยังประโยชน์ตนและผู้อื่น มีมาในสัตตนิบาตชาดกขุททกนิกาย ความว่า

โย จ สีสถจ ปญญจ

สุตถจตตนิ ปสสติ

อุภินนมตถั จรติ

อตตโน จ ปรสส จ.

แปลความว่า “ผู้ใดเห็นศีล ปัญญา และสุตะ มีในตน ผู้นั้น ย่อมประพุดิประโยชน์
เพื่อตนและผู้อื่นได้ทั้งสองฝ่าย” ดังนี้

การรักษาศีลอันอำนวยประโยชน์ใหญ่ต่อตนเองและต่อผู้อื่นได้ ยังต้องอาศัยคุณธรรม
อีกสองประการเป็นกำลังเสริมของกันและกัน กล่าวคือ “ปัญญา” ความรู้รอบและรู้ทั่วถึงศีลคุณานิสงส์
และ “สุตะ” การได้อบรมสดับตรับฟังมาก เพราะฉะนั้น การจะพัฒนาศักยภาพสังคมขึ้นเป็น
สังคมรักษาศีล ๕ อย่างสมบูรณ์ จึงพึงเพิ่มพูนกลไกแห่ง “สุตะ” และ “ปัญญา” เข้าผนวกไว้ให้ได้
ดุษฎีภาพ เพื่อยกระดับจิตใจของประชาชนให้สามารถรักษาศีลเป็นปรกติ โดยเห็นว่าการรักษาศีล
ไม่ใช่เรื่องลำบากยากเย็นที่จะต้องเคี้ยวเชียวให้จำใจทำ เมื่อใดที่สมาชิกในหมู่บ้านรู้สึกเป็นอัตโนมัติ
ตลอดเวลาว่าศีล ๕ คือ “นิจศีล” ที่สมาทานรักษาไว้ได้อย่างสบาย เป็นวิถีสามัญธรรมดาที่ขาด
ไม่ได้สำหรับมนุษย์ หากใช้เรื่องพิเศษเฉพาะกิจเฉพาะกาล เมื่อนั้นโครงการ “หมู่บ้านรักษาศีล ๕”
ย่อมบรรลุวัตถุประสงค์ สำเร็จประโยชน์ต่อประเทศชาติอย่างแท้จริง

ขอให้โครงการสร้างความปรองดองสมานฉันท์โดยใช้หลักธรรมทางพระพุทธศาสนา
หมู่บ้านรักษาศีล ๕ ประสบประสิทธิผลไพบูรณ์ เกื้อกูลความรุ่งเรืองของประเทศชาติและพระบวร
พุทธศาสนาสืบไป เทอญ.

๒๑ มีนาคม ๒๕๖๔

พระคติธรรม
เกี่ยวกับปัญญา

เครื่องจำแนกสรรพชีวิตแต่ละจำพวก
ให้สูงต่ำแตกต่างกัน คือ
“ปัญญา” ซึ่งแปลว่า “ความรู้ทั่ว”
ปัญญาในความหมายของพระพุทธศาสนา
จึงไม่ได้หมายถึงความรู้เพื่อยังความเจริญทางวัตถุ
ให้บังเกิดแต่สถานเดียว
แต่ยังหมายถึงความรู้ที่จะหยั่งแยกได้ในเหตุผล
ดีชั่ว คุณโทษ เพื่อการพิจารณาเห็นสรรพสิ่ง
ตามความเป็นจริงอันจะยังผล
คือ ความสงบสันติได้ภายในจิตใจตนด้วย

ที่มา: พระคติธรรมประทานเนื่องในวาระ ๒๑ ปี มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย

พระคติธรรม

ประธานเนื่องในวาระ ๒๑ ปี มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเชีย

เครื่องจำแนกสรรพชีวิตแต่ละจำพวกให้สูงต่ำแตกต่างกัน คือ “ปัญญา” ซึ่งแปลว่า “ความรู้ทั่ว” ความรู้ย่อมเป็นเหตุแห่งการดำเนินการทุกอย่างให้บรรลุผล จัดเป็นหนึ่งในอริยทรัพย์ตามพระพุทธศาสนา ความรู้ทั่วที่ว่านั้น หากเป็นความรู้ทางโลกก็ย่อมยังประโยชน์ทางโลกให้สำเร็จ แต่หากเป็นความรู้ทั่วในทางธรรมก็ย่อมยังประโยชน์ทางธรรม คือ ความหลุดพ้นจากห้วงทุกข์ให้สำเร็จ ดังนั้น ปัญญาในความหมายของพระพุทธศาสนา จึงไม่ได้หมายถึงความรู้เพื่อยังความเจริญทางวัตถุให้บังเกิดแต่สถานเดียว แต่ยังหมายถึงความรู้ที่จะหยั่งแยกได้ในเหตุผล ดีชั่ว คุณโทษ เพื่อการพิจารณาเห็นสรรพสิ่งตามความเป็นจริงอันจะยังผล คือ ความสงบสันติได้ภายในจิตใจตนด้วย

มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเชียมีปรัชญาว่า “บ่อเกิดแห่งปัญญา คือ การศึกษาที่กว้างไกล” ย่อมตระหนักดีถึงหน้าที่ขององค์กรอยู่แล้วว่า การศึกษาเรียนรู้สิ่งใดเป็นไปเพื่อความเสื่อม การนั้นย่อมไม่ใช่บ่อเกิดแห่งปัญญา แต่การศึกษาที่มหาวิทยาลัยพึงจัดการให้เป็นไปนั้น ต้องมีเป้าหมายเพื่อสร้างสรรค์แต่ประโยชน์สุขและความเจริญวัฒนาของชาวโลก เพื่อให้นักศึกษาทุกคนผู้เป็นผลผลิตจากการศึกษาสามารถครองตนบนหนทางแห่งคุณธรรมอันดีงาม

ขออำนาจพรให้มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเชีย รุ่งเรืองไพบูลย์ด้วยประสิทธิภาพที่จะสร้างสรรค์สังคมให้อุดมด้วยปัญญาอันเกิดจากการศึกษาที่กว้างไกล สมดังปรัชญาและวิสัยทัศน์ของมหาวิทยาลัยทุกประการ.

๑๔ เมษายน ๒๕๖๐

พระคติธรรม
เกี่ยวกับสามัคคีธรรม

กรุงไคจะประดิษฐานอยู่ยั่งยืนนานโดยเรียบร้อย
กรุงนั้นต้องยึดมั่นใน “**ความสามัคคี**”
เป็นคุณธรรมพื้นฐาน ความสามัคคีที่แท้จริง
จะเกิดขึ้นได้ต้องเริ่มจากจิตใจของพลเมืองแต่ละคน
ในอันที่จะแผ่เมตตาอย่างจริงใจ
อดทน ไม่ผูกโกรธ ให้อภัย
และปราศจากอคติต่อบุคคลแวดล้อม
บ้านเมืองใดที่เต็มไปด้วยพลเมืองผู้เพียบพร้อม
ด้วยความสุจริตทั้งกาย วาจา และใจ
ย่อมทำให้บ้านเมืองนั้น
ดำรงมั่นคงอยู่ด้วยความสามัคคี

ที่มา: พระคติธรรมประทานเนื่องในวาระ ๒๓๘ ปี กรุงรัตนโกสินทร์ ๒๑ เมษายน ๒๕๖๓

พระคติธรรม
ประทานเนื่องในวาระ ๒๓๘ ปี กรุงรัตนโกสินทร์
๒๑ เมษายน ๒๕๖๓

เมื่อพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราชทรงสถาปนาพระบรมราชจักรีวงศ์ แล้วทรงประดิษฐานหลักเมืองกรุงรัตนโกสินทร์ เมื่อวันที่ ๒๑ เมษายน ๒๓๒๕ ทรงสามารถนำพระบรมราชวงศ์ พร้อมด้วยข้าราชการและประชาชนให้พร้อมเพรียงกันเข้าสู่ศึกทั้งภายนอกและภายใน แก้ไขฟันฝ่าวิกฤตการณ์ของบ้านเมือง ฟื้นฟูพระพุทธศาสนาตั้งแบบแผนธรรมเนียมชำระกฎหมาย เสริมสร้างศิลปวัฒนธรรม และปลุกจิตวิญญาณของความเป็นราชอาณาจักรอันรุ่งเรืองให้กลับมาดำรงคงมั่นนับแต่นั้นตราบถึงบัดนี้ได้ ๒๓๘ ปีแล้ว

ความร่มเย็นเป็นสุขแห่งกรุงรัตนโกสินทร์เป็นตัวอย่างที่พิสูจน์ให้เห็นประจักษ์ว่า กรุงใดจะประดิษฐานอยู่ยั่งยืนนานโดยเรียบร้อย กรุงนั้นต้องยึดมั่นใน “**ความสามัคคี**” เป็นคุณธรรมพื้นฐาน ความสามัคคีที่แท้จริงจะเกิดขึ้นได้ต้องเริ่มจากจิตใจของพลเมืองแต่ละคน ในอันที่จะแผ่เมตตาอย่างจริงใจ อดทน ไม่ผูกโกรธ ให้อภัย และปราศจากอคติต่อบุคคลแวดล้อม บ้านเมืองใดที่เต็มไปด้วยพลเมืองผู้เพียบพร้อมด้วยความสุจริตทั้งกาย วาจา และใจ ย่อมทำให้บ้านเมืองนั้น ดำรงมั่นคงอยู่ด้วยความสามัคคี เพราะฉะนั้น ในเวลาที่บ้านเมืองกำลังเผชิญสถานการณ์อันไม่น่าพึงใจ ขอให้แต่ละคนลองหันกลับมาทบทวนตนเองว่า ท่านเป็นผู้มีเมตตา อดทน ใจเย็น รู้ภัย และละวางอคติในใจได้มากน้อยเพียงใด จากนั้นจงเร่งเพิ่มพูนคุณธรรมเหล่านี้ให้ทวียิ่งขึ้นในตน พร้อมเพื่อแผ่ไปสู่คนรอบข้าง ถ้าแต่ละบุคคลทำได้เช่นนั้นสามัคคีธรรมย่อมบังเกิดขึ้นโดยอัตโนมัติ แล้วความเจริญรุ่งเรืองย่อมปรากฏตามมาในทันที สมดังธรรมภาษิตที่ว่า “**สพเพถ์ สงฆภูตานิ สามคฺคิ วุฑฺฒิสาธิกา.**” ความว่า “ความพร้อมเพรียงของปวงชนผู้เป็นหมู่ ยังความเจริญให้สำเร็จ” ทุกประการ

ขอกรุงรัตนโกสินทร์จงสถาพรสถิตประดิษฐานสมรรถภาพ อันประเสริฐอยู่ตราบกาลปาวสาน และขอประชาชนชาวไทยจงดำรงมั่นอยู่ในธรรม สามารถนำพาราชาอาณาจักรให้ร่มเย็นเป็นสุขภายใต้พระบรมโพธิสมภารแห่งพระบรมราชจักรีวงศ์สืบไปตลอดกาลนาน เทอญ.

พระคติธรรม
ประทานเนื่องในโอกาสขึ้นปีใหม่
พุทธศักราช ๒๕๖๔

บัดนี้ บรรลุถึงอภิลักขิตสมัยขึ้นปีใหม่ พุทธศักราช ๒๕๖๔ แล้ว ในเทศกาลเช่นนี้ของทุกปีผู้คนต่างตั้งความหวังว่าชีวิตในปีใหม่จะดีกว่าปีเก่า ครั้นทบทวนวันเวลาในรอบปีที่ล่วงผ่านเราทั้งหลายย่อมเห็นประจักษ์ว่า สถานการณ์ต่าง ๆ อันก่อให้เกิดความทุกข์ยากได้ถาโถมหลั่งไหลเข้ามาเป็นประวัติการณ์และยังคงดำเนินอยู่ต่อไปอย่างต่อเนื่อง ในวาระเถลิงศกจึงควรที่ทุกคนจะยกจิตใจให้สูงขึ้นด้วยเมตตาธรรม นำกระแสความร่มเย็นแผ่ออกไปสู่สมาชิกในครอบครัวมิตรสหาย เพื่อนร่วมชาติและร่วมโลกนี้อย่างไม่มีประมาณ เร่งประสานน้ำใจกันอย่างจริงใจ คอยส่งความสุขให้กันและกันด้วยความเห็นอกเห็นใจ เพื่อให้ทุกคนเกิดขวัญดี มีกำลังใจและจิตใจแจ่มใสที่จะสามารถฟันฝ่าปัญหาและอุปสรรคให้ล่วงพ้นไปได้โดยสวัสดิ์

ปัญหาและอุปสรรคใหญ่ ๆ โดยเฉพาะในยามที่ชาติบ้านเมือง กำลังเผชิญภาวะวิกฤต ไม่ว่าจะทางความคิด ความเห็น ความเป็นอยู่ หรือโรคภัยไข้เจ็บ ถ้าแต่ละคนแต่ละฝ่ายในชาติบ้านเมืองนั้นหนักแน่นมั่นคงใน “สามัคคีธรรม” ต่างหวังดี หวังเจริญต่อส่วนรวมอย่างจริงใจ ก็ย่อมทำให้วิกฤตการณ์นานาสามารถคลี่คลายลงได้โดยเร็ว ทั้งนี้ มีข้อพิจารณาอยู่ว่าความสำเร็จ ประโยชน์แห่งสามัคคีธรรม ย่อมจะบังเกิดขึ้นได้อย่างแท้จริง เมื่อบุคคลแต่ละฝ่ายต่างเจริญ “เมตตา กายกรรม เมตตา วาจากรรม และเมตตา มโนกรรม” ต่อเพื่อนร่วมสังคมซึ่งอาจคิดเห็นแตกต่าง เริ่มตั้งแต่ผู้คนแวดล้อมใกล้ตัวในครอบครัว ในชุมชน ตลอดถึงในประเทศชาติขยายวงเรื่อยไปสู่เพื่อนมนุษย์ทุกผู้ทุกนามในโลกนี้

ผู้ปรารถนาความสุขในปีใหม่จึงพึงสังวรไว้เสมอว่า การแก้ไขปัญหาของสังคมส่วนรวม ควรเริ่มต้นด้วยการปลูกฝังเมล็ดพันธุ์แห่งความเมตตากรุณาต่อผู้คนทั่วไปอย่างเสมอหน้า ให้หยิ่ง รากลึกลงไปในชีวิตจิตใจตนเอง ช่มใจให้ฉ่ำเย็นประดุจสายน้ำ อดทนอดกลั้น หนักแน่นประดุจแผ่นดิน เพื่อเพิ่มพูนขีดความสามารถสำหรับระงับยับยั้งความรู้สึกขุ่นข้องหมองมัว กระทั่งสามารถพลิกผัน สถานการณ์แห่งความร้อนรุ่มให้ผ่านพ้นไปด้วยทำที่อันเป็นกัลยาณมิตร รู้จักประสานประโยชน์ อนุเคราะห์สงเคราะห์ สงบและสง่างาม แล้วในที่สุดเมล็ดพันธุ์แห่งความเมตตากรูณานั้น จะค่อย ๆ เติบโตผลิดอกออกผลเป็นความกลมเกลียวสมานฉันท์ แผ่กิ่งก้านสาขาแห่งสันติสุขปกคลุมถิ่นฐาน บ้านเมืองนั้นให้เป็นรมณีสถานได้อย่างมั่นคงและยั่งยืน

ขออำนาจแห่งคุณพระศรีรัตนตรัยและคุณความดีที่ทุกท่านได้ร่วมกันสร้างสรรค์
จงดลบันดาลความร่มเย็นแก่ประเทศไทย ยิ่งความชุ่มชื้นเบิกบานพระราชหฤทัยแด่สมเด็จพระ
บรมบพิตร พระราชสมภารเจ้าทั้งสองพระองค์ ผู้ทรงพระคุณอันประเสริฐ พร้อมด้วยพระบรมวงศานุวงศ์
ทุกพระองค์ เพื่อจักได้เสด็จสถิตธำรงทรงเป็นมิ่งขวัญหลักชัยอยู่ยั่งยืนนาน กับทั้งดลบันดาล
พสกนิกรจงภิญโญสโมสรด้วยความสุขเกษมศานต์ ตลอดพุทธศักราช ๒๕๖๔ นี้โดยทั่วกัน เทอญ.

๑ มกราคม ๒๕๖๔

พระประธาน
เนื่องในโอกาสกษัตริย์ขึ้นปีใหม่ พุทธศักราช ๒๕๖๔

สพ.เพส์ สงฆมุตานันท์ สามัคคี วุฑฒิสาธิกา.
ความพร้อมเพรียงของหมู่ชน ยังความเจริญให้สำเร็จ
ส.ส.

เนื่องในโอกาสกษัตริย์ขึ้นปีใหม่ พุทธศักราช ๒๕๖๔
ขอท่านจงสามัคคีพร้อมเพรียงกัน
เพื่อยังประโยชน์ให้สำเร็จทุกเมื่อ เทอญ

ขออำนาจพร

พระสัมโมทนียกถา
เกี่ยวกับการศึกษา

บุคคลผู้ที่ได้รับการศึกษาอย่างถูกต้อง ตามหลักการของ

พระพุทธศาสนาจะมีลักษณะเด่นประจำตน คือ

๑. มีปัญญา ซึ่งเกิดพร้อมกับการสิ้นความไม่รู้
๒. มีกรุณา ซึ่งเป็นแรงผลักดันในการกระทำความดี

แนวทางจัดการศึกษาที่ถูกต้อง

จึงมิใช่เพียงเพื่ออบรมพัฒนาผู้เรียนให้มีปัญญาถึงพร้อม

หากยังต้องดำเนินการสร้างสมดุล

โดยเพิ่มพูนให้ผู้เรียนมีกรุณาถึงพร้อมด้วย

ที่มา: พระสัมมาสัมพุทธเจ้าประทานแก่คณะผู้บริหารมหาวิทยาลัยพะเยาเฝ้าถวายปริญญาการศึกษาคุณวุฒิบัณฑิต
กิตติมศักดิ์ ประจำปีการศึกษา ๒๕๕๙ วันศุกร์ที่ ๒ มีนาคม ๒๕๖๑

พระสัมโมทนียกถา
ประทานแก่คณะผู้บริหารมหาวิทยาลัยพะเยา
เฝ้าถวายปริญญาการศึกษาคุณวุฒิปบัณฑิตกิตติมศักดิ์
ประจำปีการศึกษา ๒๕๕๙
วันศุกร์ที่ ๒ มีนาคม ๒๕๖๑

เจริญพร ท่านนายกสภามหาวิทยาลัยพะเยา ท่านอธิการบดี
ท่านผู้บริหาร และท่านสาธุชนทุกท่าน

อาตมาขออนุโมทนาสาธุการ ที่สภามหาวิทยาลัยพะเยา มีมติมอบปริญญาการศึกษา
คุณวุฒิปบัณฑิตกิตติมศักดิ์ ประจำปีการศึกษา ๒๕๕๙ ให้แก่อาตมาภาพในวันนี้

โอกาสนี้ อาตมาขอปรารถนาความบังประการแก่ท่านทั้งหลายว่า บุคคลผู้ที่ได้รับการศึกษา
อย่างถูกต้องตามหลักการของพระพุทธศาสนาจะมีลักษณะเด่นประจำตน คือ

๑. มีปัญญา ซึ่งเกิดพร้อมกับการสิ้นความไม่รู้
๒. มีกรุณา ซึ่งเป็นแรงผลักดันในการกระทำความดี

กล่าวอีกนัยหนึ่ง คือ จะเป็นผู้มีคุณลักษณะ ๒ ประการ ได้แก่ “อึดอัดถะ” คือ บรรลุถึง
ประโยชน์ตน ฝึกตนเองได้ดี และ “ปรัดถะ” คือ การบำเพ็ญประโยชน์ต่อผู้อื่น สามารถช่วยผู้อื่น
ได้ดี

แนวทางจัดการศึกษาที่ถูกต้อง จึงมิใช่เพียงเพื่ออบรมพัฒนาผู้เรียนให้มีปัญญาถึงพร้อม
หากยังต้องดำเนินการสร้างสมดุล โดยเพิ่มพูนให้ผู้เรียนมีกรุณาถึงพร้อมด้วย

ท่านทั้งหลายล้วนเป็นนักการศึกษา ย่อมตระหนักทราบปรัชญา “ความรู้คู่คุณธรรม”
เป็นอย่างดี อาตมาภาพจึงขอเน้นย้ำหลักการนี้ไว้กับทุกท่านอีกครั้งหนึ่ง เพื่อเราทั้งหลายจะได้
ร่วมแรงร่วมใจกันสร้างพลเมือง สร้างบ้านเมือง และสร้างโลกนี้ให้ประสบสันติสุขยิ่ง ๆ ขึ้นไป

อาตมาขออนุโมทนาสาธุการอีกครั้งที่นำเกียรติยศนี้มามอบให้ ขออำนาจพรให้ท่าน
ทั้งหลาย จงเจริญด้วยจตุรพิธพรชัย ประสบแต่ความสุขความเจริญโดยทั่วหน้ากัน เทอญ.

ขออำนาจพร

พระคติธรรม
เกี่ยวกับสถานการณ์แพร่ระบาดของ
ไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19)

ประมวณพระโอรุวาท พระคตธรรม และพระสัฒโฆทนียกถา
สมเต้จพระอรียวงศาคตญาน (อมพรมหาเถร) สมเต้จพระสั้จขราช สกลมหาสั้จขปริมาายก

เมื่อถึงยามคับขัน
ประชาชนต้องการผู้กล้าหาญ,
เมื่อถึงคราวปรึษางาน
ต้องการผู้ที่ไม่พูดพลาม,
ยามมีข้าวน้ำ ต้องการผู้เป็นที่รัก,
ยามเกิดปัญหา ต้องการบัณฑิต

ที่มา: พระคติธรรมประทานเป็นกำลังใจในสถานการณ์แพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19)

พระคติธรรม

ประทานเป็นกำลังใจในสถานการณ์แพร่ระบาดของ ไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19)

ไม่มีชีวิตใดประสบแต่ความเกษมสุขปราศจากทุกข์ภัยไปได้ตลอด เมื่อเกิดมาแล้วจึงจำเป็นต้องชวนขวยสังข์สม “สติ” และ “ปัญญา” สำหรับเป็นอุปกรณ์บำบัดความทุกข์อยู่ทุกเมื่อ เพื่อให้สมกับที่ดำรงอัตภาพแห่งมนุษย์ผู้มีศักยภาพต่อการพัฒนา ท่ามกลาง สถานการณ์โรคระบาด ซึ่งก่อให้เกิดความหวาดหวั่นครั่นคร้ามกันทั่วหน้า ทุกคนมีหน้าที่แสวงหาหนทางเพิ่มพูน “สติ” และ “ปัญญา” พร้อมทั้งแบ่งปันหยิบยื่นให้แก่เพื่อนร่วมสังข์คม อย่าปล่อยให้ความกลัวภัยและความหดหู่ ท้อถอย คุกคามเข้าบั่นทอนความเข้มแข็งของจิตใจ ในอันที่จะอดทน พากเพียร เสียสละ และสามัคคี

มีธรรมภาษิตบทหนึ่งในพระพุทธศาสนา พึงน้อมนำมาเตือนใจในยามนี้ว่า “เมื่อถึงยามคับขันประชาชนต้องการผู้กล้าหาญ, เมื่อถึงคราวปรึกษางาน ต้องการผู้ที่ไม่พูดพาล่าม, ยามมีข่าวร้าย ต้องการผู้เป็นที่รัก, ยามเกิดปัญหา ต้องการบัณฑิต”

ขอทุกท่านจงเป็น “ผู้กล้าหาญ” ที่จะละความถือดีด้านเห็นแก่ตัว ความเคยตัว และความไม่ระมัดระวังตัว ขอจงเป็น “ผู้ที่ไม่พูดพาล่าม” โดยปราศจากสาระ ก่อความริ้วรานชิงชัง ในยามที่สังคมต้องการสาระ คำปรึกษาหารือ และกำลังใจ แต่จงประพฤติตนเป็น “บัณฑิต” ผู้รักษาจิตใจของตัวให้ปลอดจากโรคกายโรคใจ เป็นผู้ฉลาดศึกษา ค้นคว้า วางแผน ชี้แนะ และลงมือทำ ทั้งนี้ ถ้าแต่ละคนแม้เพียงตั้งจิตไว้ในธรรมฝ่ายสุจริต ไม่ถลำลงสู่ความคิดชั่ว อันนำไปสู่การพูดชั่ว และทำชั่วซ้ำเติม ก็นับว่าได้ช่วยบรรเทาปัญหาของโลกแล้วและยิ่งหากท่านมีดวงจิตผ่องแผ้วด้วยเมตตา การุณยธรรม นำความปรารถนาดีแผ่อแผ่ไปสู่ทุกชีวิตอย่างเสมอหน้า ความทุกข์ยากที่เราทั้งหลายต่างเผชิญย่อมจะคลี่คลายได้ในไม่ช้า

วโร วรณญ วรโท วราทโร

อนุตโตโร ธมมวโร อเทสยิ

อิทมปิ พุทฺเธ รตนํ ปณฺธิตํ

เอเตน สจฺเจน สุวตฺถิ โทตฺถ.

พระพุทธเจ้าผู้ประเสริฐทรงรู้ธรรมอันประเสริฐ ประทานธรรมอันประเสริฐ ทรงนำมาซึ่งธรรมอันประเสริฐ เป็นผู้ยอดเยี่ยม ได้ทรงแสดงธรรมอันประเสริฐ แม้อันนี้เป็นรัตนอันประณีต ในพระพุทธเจ้า ด้วยคำสัตย์นี้ ขอความสวัสดิ์จึงมีแต่ท่าน เทอญ.

๒๐ มีนาคม ๒๕๖๓

พระสัมโมทนียกถา
และพระคติธรรม
เกี่ยวกับสันติภาพ

“สพฺพตถ ปุชิต โหติ โย มิตฺตานํ น ทพฺพญฺติ.”
แปลความว่า “ผู้ไม่ประทุษร้ายมิตร ย่อมมีผู้บูชาในที่ทั้งปวง”

ที่มา: พระสัมมโชนียกถาประทานแก่ทูตานุทูตจากประเทศที่มีผู้นับถือพระพุทธศาสนา เฝ้าถวายสักการะและกราบทูลลา
เนื่องในโอกาสที่พ้นจากตำแหน่งหน้าที่ในประเทศไทย ณ พระวิหาร วัดราชบพิธสถิตมหาสีมาราม วันศุกร์ที่
๑๒ ตุลาคม ๒๕๖๑

พระสังฆมณฑล
ประธานแก่ทูตานุทูตจากประเทศที่มีผู้นับถือพระพุทธศาสนา
เฝ้าถวายสักการะและกราบทูลลา
เนื่องในโอกาสที่พ้นจากตำแหน่งหน้าที่ในประเทศไทย
ณ พระวิหาร วัดราชบพิธสถิตมหาสีมาราม
วันศุกร์ที่ ๑๒ ตุลาคม ๒๕๖๑

เจริญพร ท่านทูตานุทูตแห่งภูฏาน, กัมพูชา, อินเดีย, ญี่ปุ่น, มองโกเลีย, เมียนมา, เนปาล, สิงคโปร์, ศรีลังกา, เวียดนาม และคณะทุกท่าน

ในนามของคณะสงฆ์ไทย อาตมาขออนุโมทนาสาธุการที่ท่านทั้งหลายพร้อมกันมาแสดงไมตรีจิตและอำลา ในโอกาสที่จะพ้นจากตำแหน่งหน้าที่ที่ประจำ ณ ราชอาณาจักรไทย นับเป็นน้ำใจอันงดงามน่าชื่นชมยิ่ง

ท่านทั้งหลายล้วนมาจากประเทศที่มีผู้นับถือพระพุทธศาสนา เป็นศาสนาหลักหรือศาสนาสำคัญของประเทศ ย่อมมีโอกาสจะเข้าถึงพระธรรมคำสอนของสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า และย่อมตระหนักในคุณธรรมพื้นฐานของการเป็นผู้ประเสริฐที่เรียกว่า พรหมวิหารธรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งในข้อแรก คือ “เมตตา”

ความปรารถนาดี มุ่งดีมุ่งเจริญต่อกันนั้นเป็นคุณธรรมที่ท่านในฐานะนักการทูตและในฐานะผู้ปรารถนาสันติสุขในหมู่มวลมนุษยชาติ จำเป็นต้องมีเป็นประการแรก ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลไปจนถึงความสัมพันธ์ระหว่างประเทศต้องอาศัยไมตรีจิตอันจริงใจต่อกันเป็นพื้นฐานของการดำเนินความสัมพันธ์ในทุกแง่มุม ผู้มีไมตรีจิตต่อกันอย่างจริงใจย่อมได้ชื่อว่าเป็น “มิตร” และมิตรแท้ย่อมจะช่วยเหลือเกื้อกูลกัน เป็นห่วงทุกข์สุขของกันและกันอยู่เสมอ มิตรย่อมคิดถึงกันไม่ทอดทิ้งกัน และสามารถผดุงคุณธรรมความดีงามอื่น ๆ ที่พึงมีต่อกัน โดยเฉพาะสามัคคีธรรมในหมู่มวลมนุษยชาติที่พึงรักษาไว้ให้มั่นคง ไม่ควรให้หวั่นไหวคลอนแคลน

ถ้าบุคคลรักชาน้ำใจไมตรีอย่างเสมอภาคต่อทุกคนไว้ได้ สันติภาพย่อมบังเกิดขึ้น และบุคคลผู้ไม่ประทุษร้ายมิตรนั้นก็ย่อมได้รับการยกย่องบูชาในที่ทุกสถาน สมดังที่สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงสั่งสอนไว้ว่า “สพฺพตถ บุชิต โหติ โย มิตตานํ น ทพฺภูติ.” แปลความว่า “ผู้ไม่ประทุษร้ายมิตร ย่อมมีผู้บูชาในที่ทั้งปวง”

ไม่ว่าจะเป็นเชื้อชาติใด เผ่าพันธุ์ใด นับถือศาสนา นิกาย หรือ ลัทธิความเชื่อใด ความเป็นมิตร ไม่จำกัดว่าต้องเป็นชนชาติเดียวกัน หรือต้องเป็นศาสนิกชนเดียวกันเท่านั้น จึงจะเลือกแผ่เมตตาจิต ไปให้ ความนึกคิดเช่นนั้นแปลว่า ไม่อาจเข้าถึงการครองเมตตาธรรมที่ถูกต้อง เมตตาธรรมที่แท้ ต้องประกอบด้วยอุเบกขาธรรมเข้ากำกับ คือ เป็นความปรารถนาดีอย่างเสมอภาค อย่างเป็นกลาง อย่างไม่มีประมาณบุคคลผู้เจริญเมตตาไม่มีประมาณ จึงจะได้ชื่อว่าเป็นผู้ประเสริฐดุจพรหม ที่เรียกว่า เป็นผู้มีพรหมวิหารธรรม การที่ท่านทั้งหลายเป็นทูตจากประเทศที่มีผู้นับถือพระพุทธศาสนา จำนวนมากได้มาแสดงไมตรีจิตต่ออาตมภาพในโอกาสที่ท่านจะจากประเทศไทยไป ในนามของ พุทธบริษัทชาวไทย อาตมภาพขอแสดงความปรารถนาดีด้วยไมตรีจิตตอบแทน และขอให้นำ ความปรารถนาดีจากชาวไทยไปแจ้งให้มวลมิตรในประเทศของท่านทราบโดยทั่วกันว่า ชาวไทยได้ แผ่เมตตาอย่างไม่มีประมาณไปยังทุกท่านเสมอแม้อยู่ห่างไกลกัน ที่เป็นเช่นนี้เพราะเรามีพระพุทธศาสนา คอยหล่อเลี้ยงน้ำใจทำให้มิตรภาพสามารถเชื่อมสนิทถึงกันได้ ขอท่านทูตอย่าลืมนิมิตรภาพ จากใจจริงที่ประเทศไทยมีต่อท่านเสมอ

ขออานุภาพแห่งคุณพระศรีรัตนตรัย โปรดอภิบาลรักษาท่านให้เจริญด้วยจตุรพิธพรชัย คือ อายุ วรรณะ สุขะ พละ และหากท่าน ปรารถนาสิ่งใดอันเป็นไปโดยชอบ ประกอบด้วยธรรม ขอสิ่งนั้น ๆ ที่ท่านมุ่งมาดปรารถนา จงพลันสำเร็จสมมโนรถทุกประการ เทอญ.

ขอเจริญพร

พระคติธรรม

ประธานแก่ผู้สำเร็จการศึกษาศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาศาสนศึกษา มหาวิทยาลัยมหิดล ปีการศึกษา ๒๕๖๑

สันติภาพเป็นยอดปรารถนาของการอยู่ร่วมกันของสังคมมนุษย์ ศาสนาย่อมช่วยสนับสนุน
อุดมการณ์สันติภาพให้บังเกิดขึ้นได้นับแต่หมู่ชนที่เล็กที่สุดในครอบครัว มิตรสหาย เรื่อยไปจนถึง
ชุมชน ประเทศชาติ และโลกนี้ อย่างไรก็ตาม ผู้มุ่งก่อเวรภัยเพื่อเอื้อประโยชน์จำเพาะตนก็มีอยู่
ในโลกเป็นธรรมดา บางครั้งพาลชนเหล่านี้จึงอ้างเอาศาสนามาเป็นเครื่องบ่อนทำลาย เบียดเบียน
หรือประหัตประหารกัน ผู้อ้างศาสนาเพื่อทำร้ายเพื่อนมนุษย์ด้วยกันจัดเป็นคนนอกศาสนาอย่าง
แน่แท้ ทั้งนี้ สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงสั่งสอนไว้ว่า **นตถิ สนติปริ สุขิ** ความว่า “สุขอื่น
ยิ่งกว่าสันติไม่มี”

บัณฑิตผู้สำเร็จการศึกษาสาขาศาสนศึกษาเป็นที่คาดหวังว่า มีความรู้ดีในเรื่องศาสนา
ต่าง ๆ ตามที่ได้ศึกษามาแล้ว หากท่านนำความรู้ที่มีอยู่ไปก่อความริ้วฉานแตกแยกขึ้นในสังคม
ย่อมไม่ได้ชื่อว่า เป็นบัณฑิต ไม่ควรแก่ศักดิ์และสิทธิ์แห่งปริญญาบัตรที่ได้รับพระราชทาน แต่ถ้า
ท่านทั้งหลายนำความรู้ที่มีอยู่ ไปแก้กุกุลแก่มหาชนให้ได้รับผลอันดีงามจากศาสนธรรม อันได้แก่
ความสงบสุขเป็นอุดมการณ์สูงสุดก็ย่อมนับเป็นบัณฑิตแท้ และเป็นผู้บำเพ็ญบุญกุศลริยาแก้กุกุล
ประโยชน์แก่โลกได้อย่างน่ายกย่อง

ขออำนาจพรให้ศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาศาสนศึกษามหาวิทยาลัยมหิดล ประจำปี
การศึกษา ๒๕๖๑ จงบริบูรณ์ด้วยสรรพกำลังในอันที่จะนำความรู้ความสามารถไปใช้ในทางสุจริต
เพื่อความผาสุกร่มเย็นของประเทศชาติและโลกนี้สืบไป เทอญ

๑ ตุลาคม ๒๕๖๒

ประมวลพระโอวาท พระคตธรรม และพระสัมนิกาย
สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ (อมพรมหาเถร) สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก

ภาคที่

๕

พระกรณียกิจ

บางประการ

๑. สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก เสด็จลงพระอุโบสถ
วัดราชบพิธสถิตมหาสีมาราม ทรงนำคณะสงฆ์ทำวัตรเย็น สวดพระพุทธมนต์ และสวดคาถา
ถวายพระราชกุศลแด่พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสกษัตริย์สมัยสุดท้าย
วันสวรรคต พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว เมื่อวันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๖๓

วันเสาร์ที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๖๓ เจ้าพระคุณ สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก เสด็จลงพระอุโบสถ วัดราชบพิธสถิตมหาสีมาราม ทรงนำคณะสงฆ์ทำวัตรเย็น สวดพระพุทธมนต์ และสวดคาถาถวายพระราชกุศลแด่พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสกษัตริย์สมัยคล้ายวันสวรรคต

พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงบูรณปฏิสังขรณ์วัดราชบพิธสถิตมหาสีมาราม ซึ่งเป็นวัดประจำรัชกาลที่ ๕ ให้แล้วเสร็จแทนการสถาปนาวัดประจำรัชกาลที่ ๗ ภายหลังจากพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงสละราชสมบัติ และเสด็จสวรรคต ณ สหราชอาณาจักร ในวันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๔๘๔ สมเด็จพระนางเจ้ารำไพพรรณี พระบรมราชินี ในรัชกาลที่ ๗ ทรงจัดการถวายพระเพลิงพระบรมศพแล้ว ในพุทธศักราช ๒๔๙๒ รัฐบาลได้กราบบังคมทูล สมเด็จพระนางเจ้ารำไพพรรณี พระบรมราชินี ในรัชกาลที่ ๗ ขอพระราชทานให้ทรงอัญเชิญพระบรมอัฐิพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัวกลับสู่พระนคร การนี้ พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้เชิญพระโกศพระบรมอัฐิขึ้นประดิษฐาน ณ หอพระบรมอัฐิ พระที่นั่งจักรีมหาปราสาท ส่วนพระบรมราชสรีรางคารนั้นทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้บรรจุไว้ในพุทธบัลลังก์พระพุทธรูปอังคีรส ประธานพระอุโบสถวัดราชบพิธสถิตมหาสีมาราม ตามพระราชประสงค์ในรัชกาลที่ ๗

เมื่อสมเด็จพระนางเจ้ารำไพพรรณี พระบรมราชินี ในรัชกาลที่ ๗ เสด็จสวรรคต ในวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๒๗ และเสร็จการถวายพระเพลิงพระบรมศพแล้ว ในพุทธศักราช ๒๕๒๘ พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ทรงบรรจุพระราชสรีรางคาร สมเด็จพระนางเจ้ารำไพพรรณี พระบรมราชินี ในรัชกาลที่ ๗ ไว้ในพุทธบัลลังก์พระพุทธรูปอังคีรสเช่นเดียวกัน

๒. สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก เสด็จลง
พระอุโบสถ วัดราชบพิธสถิตมหาสีมาราม ทรงนำคณะสงฆ์ทำวัตรเย็น สวดพระพุทธมนต์
และเจริญจิตภาวนาถวายพระราชกุศลแด่พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว เนื่องในวาระ
คล้ายวันสวรรคตเป็นปีที่ ๘๐ เมื่อวันที่อาทิตย์ที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๖๔

วันอาทิตย์ที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๖๔ เจ้าพระคุณ สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก เสด็จลงพระอุโบสถ วัดราชบพิธสถิตมหาสีมาราม ทรงนำคณะสงฆ์สวดมนต์ทำวัตรเย็น สวดพระพุทธรูป และเจริญจิตภาวนาถวายพระราชกุศลแด่พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว เนื่องในวาระคล้ายวันสวรรคตเป็นปีที่ ๘๐

การนี้ เจ้าพระคุณ สมเด็จพระสังฆราช โปรดให้สมเด็จพระมหาวีรวงศ์ สวด “สรีรปริชาวรสุส ปตติทานคาถา” พร้อมอ่านคำแปล ถวายพระราชกุศลแด่พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว

พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงบูรณปฏิสังขรณ์วัดราชบพิธสถิตมหาสีมาราม แทนการสถาปนาวัดประจำรัชกาลที่ ๗ ครั้นเสด็จสวรรคตเมื่อวันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๔๘๔ และถวายพระเพลิงพระบรมศพ ณ สหราชอาณาจักรแล้ว สมเด็จพระนางเจ้ารำไพพรรณี พระบรมราชินี ในรัชกาลที่ ๗ ทรงเชิญพระบรมอัฐิคืนสู่ประเทศไทย เมื่อวันที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๔๙๒ เมื่อเสร็จการพระราชกุศลทักษิณานุปทานถวายพระบรมอัฐิ ณ พระบรมมหาราชวังแล้ว สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาชัยนาทนเรนทร ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ทรงบรรจุพระบรมราชสรีรางคารไว้ใต้พุทธบัลลังก์พระพุทธรูปอังคีรส ประธานพระอุโบสถวัดราชบพิธสถิตมหาสีมาราม ในวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๔๙๒

คณะวัดราชบพิธ จัดพิธีสวดพระพุทธรูปถวายพระราชกุศลแด่พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว ผู้ทรงพระอุปการคุณแห่งพระอาราม เป็นธรรมเนียมประจำในวันที่ ๓๐ พฤษภาคมของทุกปี

๓. สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ทรงรับสมเด็จพระสันตะปาปาฟรันซิส ประมุขแห่งคริสตศาสนานิกายโรมันคาทอลิก และนครรัฐวาติกัน ซึ่งเสด็จเยือนราชอาณาจักรไทยอย่างเป็นทางการ

วันพฤหัสบดีที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ เจ้าพระคุณ สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก เสด็จลงพระอุโบสถ วัดราชบพิธสถิตมหาสีมาราม ทรงรับสมเด็จพระสันตะปาปาฟรันซิส ประมุขแห่งคริสตศาสนานิกายโรมันคาทอลิก และนครรัฐวาติกัน ซึ่งเสด็จเยือนราชอาณาจักรไทยอย่างเป็นทางการ

ประมุขพระโอวาท พระคตธรรม และพระสัมโมทนียกถา
สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ (อมพรมหาเถร) สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก

๔. นายเฮอร์ก ซุซ เลขาธิการรัฐสภาฮังการี พร้อมด้วยนายชานดอร์ ชิโพช เอกอัครราชทูตฮังการีประจำประเทศไทย และคณะ เฝ้าถวายสักการะ

วันอังคารที่ ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖ เจ้าพระคุณ สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก เสด็จลงพระวิหารวัดราชบพิธสถิตมหาสีมาราม ประทานพระวโรกาสให้นายเฮอร์ก ซุซ เลขาธิการรัฐสภาฮังการี พร้อมด้วยนายชานดอร์ ชิโพช เอกอัครราชทูตฮังการีประจำประเทศไทย และคณะ เฝ้าถวายสักการะในโอกาสเดินทางมาเยือนประเทศไทยอย่างเป็นทางการในฐานะแขกของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

การนี้ เลขาธิการรัฐสภาฮังการีกราบทูลแสดงความชื่นชมยินดีที่ได้เฝ้าถวายสักการะ พร้อมทั้งกราบทูลรายงานว่า การเดินทางมาเยือนอย่างเป็นทางการในครั้งนี้เป็นโอกาสสำคัญเพราะ พุทธศักราช ๒๕๖๖ เป็นปีที่ประเทศไทยและฮังการีจะเฉลิมฉลองวาระ ๕๐ ปีแห่งการสถาปนา ความสัมพันธ์ทางการทูตระหว่างกัน อันประกอบไปด้วยการส่งเสริมความสัมพันธ์ทั้งด้านเศรษฐกิจ และวัฒนธรรม เป็นอาทิ

เจ้าพระคุณ สมเด็จพระสังฆราช มีพระดำรัสความตอนหนึ่งว่า พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ผู้ทรงสถาปนาวัดราชบพิธสถิตมหาสีมาราม ได้เคยเสด็จพระราชดำเนิน เยือนประเทศฮังการีในการเสด็จประพาสยุโรปครั้งแรก วันนี้ท่านทั้งหลายได้มาเยือนวัดราชบพิธ สถิตมหาสีมาราม อันเป็นพระอารามประจำรัชกาล จึงช่วยเตือนความทรงจำอันงดงามแห่ง ทางพระราชไมตรีที่ทรงริเริ่มดำเนินนำไว้เป็นปฐม หวังว่าสองประเทศจะรักษาความสัมพันธ์อันดี ไปด้วยสามัคคีธรรมและสาราณียธรรมทุกเมื่อ

จากนั้น โปรดประทานเหรียญพระรูป หนังสือที่ระลึก และประทานพระอนุญาติให้เข้าชม ศิลปกรรมภายในพระอุโบสถวัดราชบพิธสถิตมหาสีมาราม

๕. ประธานรัฐสภาและประธานสภาผู้แทนราษฎร พร้อมคณะ เข้าเฝ้าสมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ณ วัดราชบพิธสถิตมหาสีมาราม เมื่อวันที่ ๗ กรกฎาคม ๒๕๖๓

วันอังคารที่ ๗ กรกฎาคม ๒๕๖๓ เวลา ๑๐.๐๐ นาฬิกา ณ วัดราชบพิธสถิตมหาสีมาราม เขตพระนคร กรุงเทพฯ นายชวน หลีกภัย ประธานรัฐสภาและประธานสภาผู้แทนราษฎรพร้อมคณะ เข้าเฝ้าสมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก พร้อมด้วยเครื่องสักการะ เทียนพรรษา ผ้าไตรจีวร และเครื่องไทยธรรม เนื่องในเทศกาลเข้าพรรษา ประจำปี ๒๕๖๓ ในโอกาสนี้ สมเด็จพระสังฆราชฯ ทรงประทานพรและให้กำลังใจประธานรัฐสภาและคณะ ในการปฏิบัติหน้าที่

๖. คณะผู้บริหารของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร เข้าเฝ้าถวายสักการะสมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ในนาม “สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร”

วันจันทร์ที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ เวลา ๑๔.๓๐ นาฬิกา ณ พระอุโบสถวัดราชบพิธสถิตมหาสีมาราม กรุงเทพฯ นายสรศักดิ์ เพียรเวช เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ได้นำคณะผู้บริหารของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร เข้าเฝ้าถวายสักการะสมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ในนาม “สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร” เพื่อความเป็นสิริมงคล

ประมวลพระโอวาท พระคติธรรม และพระสัมโมทนียกถา
สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ (อมพรมหาเถร) สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก

“อปฺปมตฺโต หิ ฌายนฺโต ปปฺโปติ วิปุลํ สุขํ”
แปลความว่า
“ผู้ไม่ประมาทพินิจอยู่ ย่อมถึงสุขอันไพบูรณ์”

ที่มา: พระคติธรรมประทานเนื่องในวันวิสาขบูชา ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๖๕

ประมวลพระโอวาท พระคติธรรม และพระสัมโมทนียกถา
สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ (อมฺพรมหาเถร) สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก

ภาคผนวก

คำสั่งรัฐสภา

ที่ ๓๖ /๒๕๖๖

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำหนังสือที่ระลึกฉลองพระชนมายุ ๘ รอบ สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๒๖ มิถุนายน ๒๕๖๖

ด้วยสมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ทรงเจริญพระชนมายุ ๘ รอบ หรือ ๙๖ พรรษา ในวันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๖๖ อันนับเป็นมหามงคลสมัยพิเศษยิ่ง ซึ่งรัฐบาลได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการอำนวยการจัดงานฉลองพระชนมายุ ๘ รอบ สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก เพื่อให้รัฐสภามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมเนื่องในโอกาสพิเศษดังกล่าว จึงแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำหนังสือที่ระลึกฉลองพระชนมายุ ๘ รอบ สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๒๖ มิถุนายน ๒๕๖๖ ประกอบด้วย

๑. เลขานุการสภาผู้แทนราษฎร	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๒. นายอิสระ เสรีวัฒนวุฒิ	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๓. รองเลขานุการสภาผู้แทนราษฎร
(นายคุณวุฒิ ตันตระกูล)	ประธานกรรมการ
๔. รองเลขานุการสภาผู้แทนราษฎร
(นายศิริโรจน์ แพทย์พันธุ์)	รองประธานกรรมการ
๕. พระเทพวัชรเมธี ผู้ช่วยเลขานุการสมเด็จพระสังฆราช	กรรมการ
๖. พระมหาเตชินท์ อินทเตโช	กรรมการ
๗. รองเลขานุการสภาผู้แทนราษฎร
(นางสาวสตีจิตร์ ไตรพิบูลย์สุข)	กรรมการ
๘. ผู้อำนวยการสำนักการพิมพ์
สำนักงานเลขานุการสภาผู้แทนราษฎร	กรรมการ
๙. ผู้อำนวยการสำนักความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ
สำนักงานเลขานุการสภาผู้แทนราษฎร	กรรมการ
๑๐. ผู้บังคับบัญชาในกลุ่มงานโรงพิมพ์และสำเนาสิ่งพิมพ์
สำนักการพิมพ์ สำนักงานเลขานุการสภาผู้แทนราษฎร	กรรมการ
๑๑. นายณัฐกิตติ์ ขำศิริณู	กรรมการ
๑๒. นายเศรษฐพงษ์ ศรีเลิศ	กรรมการ
๑๓. นายพิศิษฐ์ รัตนวงศ์	กรรมการ

- ๒ -

๑๔. ผู้อำนวยการสำนักวิชาการ
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร	กรรมการและเลขานุการ
๑๕. นายวิชาญ ทรายอ่อน	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๑๖. นางสาวศรินยา สี่มา	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๑๗. นางสาวสุภาพิชญ์ ธีระวัฒน์	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

ให้คณะกรรมการฯ มีหน้าที่และอำนาจ ดังนี้

๑. ดำเนินการจัดทำหนังสือที่ระลึกโดยเนื้อหาภายในเล่มประกอบด้วย พระคติธรรมของสมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก สารอวยพรจากประธานรัฐสภา สมเด็จพระสังฆราชจากประเทศต่าง ๆ สมเด็จพระสันตะปาปา และผู้นำทางศาสนาของประเทศไทย
 ๒. แต่งตั้งคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงาน เพื่อดำเนินการตามที่คณะกรรมการมอบหมาย
 ๓. รายงานความคืบหน้าในการดำเนินการต่อประธานรัฐสภา
 ๔. ปฏิบัติงานอื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย
- ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๖

(นายชวน หลีกภัย)
ประธานรัฐสภา

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร